

SHËNIME BIOGRAFIKE

SI E BËMË LUFTËN

(Pjesa e parë)

Skender Ibrahim Basha

~~~~~

Enverit: Për njëzetën plagët e marra e që s'ia dëgjuam klithmën, por që ia dham më pas kurbetit për bukën e gojës (mallkuar qoftë kurbeti dhe gjithë këta që na udhëhoqën në pasluftë).

- **Gjithë përgatitja e këtij publikimi është punë e autorit.**
- **Falënderoj ata që bënë të shoh dritën ky publikim.**
- **Ribotimi, shumëzimi e shpërndarja janë e drejtë e autorit.**

*"Nuk ka tregues më të mirë të karakterit të një shoqërie se sa historiografia të cilën ajo shoqëri e shkruan ose nuk arrin ta shkruaj".
Edward H. Carr.*

Nderi dhe respekti ju takon: Të dy prindërve të mijë për qëndrimin e tyre të pathyeshëm gjatë gjithë jetës- sfidë; Të gjithë të parëve të mi

luftëtarë të paepur për çlirim e bashkim kombëtarë; Shokëve të shumtë që nuk u kursyen tërë jetën në përballje me robërinë; Luftëtarëve trimë për liri që luftuan fyt a fyt me pushtuesin; Dhe dëshmorëve tanë që ranë burrërisht në fushëbeteja të përgjakshme gjithandej në troje shqiptare në lule të rinisë.

"Do ta kemi më mirë kur i bëjmë mirë atdheut". (Autori)

Parathënie

Në këtë publikim thuhet ekskluzivisht biografia ime dhe vetëm ajo. Më ka munguar edhe ideja të shkruaj çfarëdo nga ajo që i përket historisë e as biografisë së të tjerëve. Kjo mbi të gjitha për t'iu ruajt dhe rezervuar këtë të drejtë, para së gjithash vet atyre, ose profesionistëve e njerëzve të zanatit të shkrimit e të pendës.

Flas vetëm për ngjarjet në të cilat kisha ndikuar në nismën, në zhvillimin, ose në rrjedhën e përfundimin e tyre; Për ngjarjet ku isha një nga pjesëmarrësit e veçmas për ngjarjet në të cilat kisha rol domethënës ose isha në krye të tyre. Ka shumë gjëra që më kanë dhimbsur gjatë gjithë së kaluarës sime jetësore e që më dhëmbësin edhe më, por që s'dua ti them, për të ruajtur edhe më durimin tim dhe për të kursyer lexuesin nga thyerje ndjenjash e për të mos nxjerrë në shesh gjithë të palarat e shumta të individëve e grupeve individësh. Ka edhe gjëra të shumta pozitive që s'do të them për veten e shokët e të cilat nuk do t'ua them thjeshtë nga modestia. Ka të bëma e trimëri shokësh e luftëtarësh tanë që vështirë besohen nga çfarë jemi krijuar e bërë. Rrethanat e kohës e njeriu i tanishëm më bënë të rezervohem në të thënë e në të bërë. E tëra që them këtu është pjesë nga e gjithë e vërteta, shikuar nga këndi im. Kjo e vërtetë pres të plotësohet nga shkrime e të thëna, të shumta, të të tjerëve, e të dihet e vërteta si e tërë.

Këtu do të keni pak nga sulmi që do të mund ti bëhej Lidhjes... e cila kishte topitë ndjenja dhe e cila kishte bërë të mos jemi ata që duhej të jemi, të cilën në fillimet e saj e kishim menduar si lidhjet tona të tjera gjatë së kaluarës sonë historike që kishin synimet e objektivat e tyre, dhe programet e qarta se liria fitohet veç me luftë, kurse që kjo po mëtonte të arrijë këtë në mënyrë paqësore me serbët, krejt

joserioze, dhe e cila do të jetë krejt pacifiste shoqëruar me sjellje e dukuri që po na denigronin çdo ditë ngase programi i saj s'po frymëzonte kënd; Ndërsa që kjo Lidhje, ata që ishin përpjekur e po përpiqeshin për kombin, dy herë do ti bëj të ndjeheshin keq: Herën e parë- menjëherë pasi të jetë krijuar, kur kishte përndjekë ata që po persekutonte regjimi gjakatar serb (Këtu duhet pas parasysh dallimin e madh mes këtyre dy mentaliteteve, kur ne po vinim nga burgjet e Serbisë, kurse kreu i LDK- së nga Lidhja e Komunistëve); Dhe herën tjetër, në pasluftë, kur populli i kishte dhuruar pushtetin për mos punën e saj e kjo i kishte hyrë sërish avazit të vjetër të përndjekjes, tani të luftëtarëve çlirimtar.

Fare përciptazi, ashtu kalimthi, përmendë edhe aktet me rëndësi për zhvillimet, dhe ndoshta ndonjë perceptim timin për ato, me komente fare të shkurtra mbi mënyrën se si do të doja të reflektonin gjatë veprimit të tyre në zhvillimet e kohës dhe në rrjedhën e ngjarjeve dramatike që gjithherë po ndodhnin hovshëm.

Meqë është fjala për biografi individ, nuk do të përdorë asgjë nga lëndë e shumtë e arkivuar nga veprimi im konkret. Këtu gjeni rrëfimin për të kaluarën time, shoqëruar me ndonjë koment për ngjarjet dhe rrethanat e kohës kur po ndodhnin këto ngjarje; Dhe, shkëputur, dokumentacionin nga raporte me mekanizma të sigurisë shtetërore serbe për të qartësuar ngjarje reale që nuk do të thuheshin në plotësi, ose që nuk do të përmenden fare këtu.

Vë në pah sjellje devijante e veprime të dëmshme individësh, ndërsa që nuk personalizoi të thuash asgjë edhe pse nga ky kapërthim kategorish, ngjashëm me shumë të tjerë, do të pësoj edhe unë. Kjo për hir të pasardhësve, që ata të mos vuajnë nga papërgjegjësia e prindërve të tyre.

Thuhet me të drejtë se fati nuk caktohet çdo ditë, dhe se ato që mund të te ngjajnë përditë edhe nuk paraqesin fatin. I pafat është secili që lindë në kohë diktatorësh. Ja që edhe unë si shumë të tjerë do të kem fatin të jem i pafat e që për pasojë do ta kem jetën “luftë”, ndërsa do të jetë përzgjedhja ime që këtë jetë “luftë” ta bëj për liri; Dhe ja, liria erdhi. Do të vije edhe bashkimi që aq shumë na duhet, madje shumë shpejt. Viti '12 është vit yni. Populli e din çka do. Kreu politik po ngecë, dhe duket të jetë i pa interesuar e pa vizionin e duhur për të ardhmen. Jemi para zhvillimeve të mëdha dhe padyshim para ndryshimeve të mëdha. Mjafton të shuheshin krijesat artificiale (Shteti i

Kosovës dhe Shteti i Maqedonisë) si dhe të na lejohet shtrirje e qetë, e papengueshme, e të kufizohemi me fqinjët tanë historik. Kjo mund të bëhet fare lehtë; Në fund të fundit: Ne (kosovarët dhe maqedonasit) më mirë ndjehemi si shqiptarë dhe si bullgar. Nuk guxojmë të përsërisim gabimet, e ngjarjet le të rrjedhin me hovin dhe në kahun që iu japim ne.

Skenderi me prindërit, Feriden e Ibrahimin dhe motra, Sherifja
(Foto e vitit 1963, nga entuziasti: Azem (Zymer) Rraqi).

KAPITULLI I PARË

SHËNIME BIOGRAFIKE

Data dhe vendi i lindjes

Jam i lindur me 25 maj 1961, në rrugëtim e sipër, me qerre me kalë, për në spitalin e Prizrenit, përkatësisht nën urën në Lagjen Eglanicë-tani Dardani, në hyrje të Prizrenit.

Prindërit, vëllezërit dhe motrat

I biri i Ibrahimit dhe Ferides, të cilët kanë lindur gjithsejtë pesë fëmijë: Fatmirin (i cili do t'iu vdes pas një viti), Sherifen, Skenderin, Veziren dhe Enverin.

Shkollimi dhe përgatitja profesionale

Pas shkollës fillore, të cilën e kreu në Bukosh, kam përfunduar edhe dy shkolla të mesme: Të parën në drejtimin Biologji-Kimi në QAMO “Jeta e re” në Suharekë duke qenë nxënës i rregullt si gjithë shokët dhe shoqet e mia të gjeneratës, dhe tjetrën, në rrethana burgu, gjersa po vuaja njërin nga dënimet me burg të rëndë për veprimtari politike, në drejtimin Pylltari-Përpunim Druri, në Foçë të Bosnjë-Hercegovinës. Fakultetin e Shkencave Natyrore, drejtimin e Biologjisë, në Prishtinë, deri më tani ende nuk e kam përfunduar.

Në mësimet gjithëherë kam treguar sukses të shkëlqyeshëm, ndërkaq në sjellje isha shembullor. Një nga nxënësit më të mirë në shkollë. Kam përfaqësuar shkollën time kudo në gara komunale të arsimit dhe në lëndë të ndryshme mësimore.

Isha në klasën e pestë, dhe edhe pse sapo kishte filluar ora e mësimit nga gjuha shqipe, në të cilën po bënim hartim me shkrim, isha duke e përfunduar hartimin, kur në klasë na vije një nxënës nga dy klasat e teta të cilat po mbanin, së bashku, orë nga lënda e matematikës. Arsimitari, Qamil Buzhala, po më kërkonte të shkoja t'iu zgjidhja një ekuacion me dy të panjohura, problem matematik të cilin s'po mund ta zgjidhte asnjë nga shtetëdhjetëeshtatë nxënësit e të dyja këtyre klasave. Normalisht që, problemin ua kisha zgjidhur me lehtësinë më të madhe dhe që e kisha bërë të ndjehej mirë arsimtari Qamil meqë unë po shkruaja dhe po flisja, me zë të lartë, ato që po shkruaja, ndërsa që anë të tabelës po mi fshinte një nxënës nga këto klasa ngase po më duhej hapësirë për këtë; Por i kisha dhuruar kënaqësi të veçantë dhe e kisha befasuar këndshëm, në masë sa të ma jep dorën dhe të më përkëdhelë me shumë respekt e dashuri, kur këtë ekuacion, tani me nismën dhe vullnetin tim, ua e kisha zgjidhur edhe në një mënyrë dhe formë tjetër duke nxjerrë sërish të njëjtin përfundim. Të përmendë se ngjashëm me shokët e shoqet e mija, edhe unë po lexoja shumë, shumë më shumë sesa kërkohet prej nesh, dhe se i pasionuar pas leximit do të mbetem tërë jetën, kurse që po rritesha

me dashurinë për shokët e fëmijërisë: Mustafë (Mulë) Basha e Nijazi (Azem) Basha.

Edukimi

Për mësuesin gjithë herë kam pas respektin e duhur. Edhe tani, mësuesve, ju fali tërë respektin, madje nuk më ndodhë ti thërras ndryshe pos “Mësues”, duke aluduar në diçka më të mirën që ka njerëzimi e veçanërisht çfarë i kishim ne. Si fëmijë, kohë të gjatë kam menduar se: “Mësuesit nuk hanë bukë”. E po të pyetsha: “Ç’ha mësuesi”? Do të thosha se: “Mësuesi s’ha asgjë, ngase ai është mësues”.

Respektin e duhur ua kam falur, gjithë herë, të gjithë njerëzve, veçmas mësuesve që përmenda fillimisht e mandej veprimtarëve të devotshëm dhe dëshmorëve, ndërsa që kjo edukatë imja është, para së gjithash, meritë e prindërve të mijë, e gjyshit dhe gjyshes sime. Njerëzit e kohës ishin të tillë që edukatë merrnim nga secili në rreth e në farefis, ngase secili prej të rriturve përkujdesej për këtë. Që në fëmijëri të hershme, pos shokëve të gjeneratës, kisha shokë edhe nga të rriturit. Më pas, edhe unë do të shoqërohem me të vegjlit, me të tillë që dallonim shumë në gjenerata, dhe jo sa për të thënë, por me ta po bënim punë të shumta, të mëdha, nga më të ndryshme e edhe të tilla me dobi të veçantë për shoqërinë e për kombin; Ndër to edhe aso që përcilleshin me rreziqe të mëdha për ne që po vepronim. Ishim ndonjëherë edhe në krye të këtyre veprimeve, dhe duhej përgatitje e duhur, por ja që ne do ta kemi këtë përgatitje gjithherë, andaj s’kishim lejuar të pësonte kush nga veprime tona. Gjërat i bëja me përkushtimin dhe kujdesin më të madh. E tëra zhvillohej si në film, kurse unë do të krijohem e mbetem idealist.

Fëmijëria

Që në fëmijëri kam krijuar autoritet dhe kam gëzuar respekt në familje, në shoqëri, në rrethin e gjerë familjarë e në farefis. Meqë kisha lindur pas fëmijës vajzë, motrës sime Sherifes, dhe pas Fatmirit i cili iu kishte vdekur pas një viti; Prindërit dhe gjithë familjarët tjerë më kishin falë gjithë dashurinë, dhe kishin tërë përkushtimin të rritesha i shëndoshë e sa më shpejtë. Kështu kam provuar tërë

lumturin e jetës fëmijërore dhe jam rritur në ambient tepër të ngrohtë familjarë, ndërsa që shumë nga ato që thosha do të mi mbajnë mend dhe do ti marrin si të mençura.

Kur isha tri vjeç, familjarët e mi përfshirë këtu edhe axhën Avdyl që ishte më i ri se i ati im Ibrahim, ishin ndarë nga axhët e tyre: Baftiu e Hajrushu dhe familjarët e tyre; Ndërsa që shtëpinë e kishin ndarë në tri pjesë, neve na kishin rënë hise vetëm dy dhoma të vogla gjumi, dhe s'kishim odë; E ngaqë e kisha vërejt se gjyshja ime, Hajria, ndjesë pastë, po vuante për këtë, i kisha thënë: “Të mos kishte dert, se pas një viti do ta blinim odën nga axha Hajrush, dhe se do të blinim radio të kemi në odë”. Dhe vërtetë kështu do të bëhej.

Ndoshta, ishim të parët në fshat që kishim radio, ndërsa që e di mirë se ishim të parët që odën e kishim shtruar me tepihë, dhe se ishim fëmijët e vetëm në fshat që mbrëmjeve pasi të kem larë sytë, duart e këmbët; Vishnim pizhame, dhe ashtu me pizhame hynim e rrinim në odë. Këtu do të marrim gjithë edukatën e shumtë dhe do të kalojmë, vërtetë, fëmijëri të lumtur; Iu qofshim falë: Gjyshit, gjyshes dhe të dy prindërve tanë.

Pjekuria e hershme, brumosja

Nga leximet e shumta, por edhe nga mësimet që mora në ndejat, në odën që kishte pritur burra si Ramë Bllaca, me gjyshin tim-Veselin, me gjyshin tim nga nëna, - Zeqir (Abaz) Aliajn, me Destan Bajraktarin, Haxhi Zybën, Xhavit Bashën e me shumë burra të tjerë të kohës; Do të mësoj të kaluarën, sa heroike po aq edhe të dhimbshme të popullit tonë. Do të mësojë se me gjithë kryengritjet, luftërat dhe rezistencën shekullore, si dhe me gjithë sakrificën e shumë burrave e grave të kombit për ta zgjidhur përfundimisht çështjen kombëtare shqiptare, mospërputhja e kufijve të shtetit shqiptar me kufijtë etnikulturorë, e kishte vulosur si të pazgjidhur këtë çështje.

Duke e ditur këtë e i brumosur me këtë ndërgjegje, ngjashëm me shumë shokë e shoqe të mia, me shumë vullnet, i gatshëm për çdo sfidë e çmim që do të paguaj për të vënë gurë në themelet e Shqipërisë Etnike, më gjeni të angazhuar në lëvizjen ilegale nacional- çlirimtare të kohës, e më pas do të jem gjithherë aktiv në çdo pikëpamje.

Ishte në traditën e familjes sonë të jemi të vendosur e në papajtueshmëri me pushtetin dhe me robërinë. Tregjyshi im, Bafti

(Hasan) Basha, ishte rreshtuar bashkë me burrat e tjerë nga fshati, në forcat mbrojtëse të Lidhjes Shqiptare të Prizrenit, në krye me Sylejman Vokshin, dhe ishte pjesëmarrës aktiv në të gjitha luftërat pengesë shpërnguljeve të mëdha të elementit shqiptarë që nga Nishi, Leskovci, Prokupja e deri këtu, në gjithë hapësirat e Kosovës që përfshinte Dardania antike Ilire; Luftëtarë i paepur i kauzës kombëtare shqiptare.

Skenderi: Foto e vitit 1975.

Stërgjyshi, Malë (Bafti) Basha, ishte bashkë-veprimtar i Ramë Bllacës e bashkëluftëtar i Bajram Currit, Ymer Devetakut e Abdyl Dures; Pjesëtarë i lëvizjes Mbrojtja Kombëtare e Kosovës, në lidhje të vazhdueshme me: Bajraktarin e Suharekës, Sherif Vocin, Destan Palushin e Budakovës dhe me Imer Baftiun e Jezercit; Kurse që më pas, gati gjithëherë, do të jetë i shoqëruar nga: djali i tij- Veseli, nga Tahir (Mustafë) Kadriaj i Dardhishtës, Hajrush (Halit) Hyseni e Fejzë Haliti i Kashtanjevës, Abaz (Kajtaç) Aliaj, Zeqir (Abaz) Aliaj e Shaban (Nuhi) Ndreca i Maqitevës, Hasan (Halit) Emini i Mushtishtës si dhe nga Sali (Beqir) Kolgeci, Ali (Nebih) Loshi, Osman (Sylë) Basha dhe Hamëz (Veli) Matoshi, të cilin e kishte edhe shok të jetës së kaçakut të malit.

Mala ishte pjesëmarrës i Kuvendeve Shqiptare: Në Blinajë dhe në Ferizaj më 1908 si dhe pjesëmarrës aktiv në kryengritjet e vitit 1908–1913, e në shumicën e luftërave kundër pushtuesve turq, serbo-sllav dhe austro-hungarez në Krahinën e Lumes, në Malësi të Gjakovës dhe në rrethinën e Suharekës, në Carralevë e në Gjinoc, që nga luftërat ballkanike, Lufta e Parë Botërore e deri në përfundimin e Luftës së Dytë Botërore dhe më pas.

Në kohën e Mbretërisë Shqiptare, derisa Kosova ishte nën pushtimin gjerman, italian e bullgar, jetoj i rrethuar nga njerëz që kishin fituar famë e respekt për të kaluarën e tyre të lavdishme, e menjëherë pas kësaj, në ikje nga “Narodna Obrana”, i shoqëruar nga Kadri (Izlam) Muqa dhe Shaqir (Fazli) Basha, do të qëndroj një kohë të gjatë në Derven e në Novosejë të Shqipërisë, mandej do të fshihet tek mbështetësit e tij: Bajram (Sylë) Rraqi, Sylë (Bajram) Shehu dhe tek Ali (Ramadan) Kolgeci, kurse më pas do të bashkohet me grupin kaçak të Abdyl Durës. Pas shkatërrimit të këtij grupi do t’i kthehet sërish këtyre mbështetësve deri në amnisti të përgjithshme. Malës ia do fati të vdes natyrshëm, më 1953. Kështu do t’i shpëtojë dhunës e terrorit të pushtetit serb në krye me Rankoviqin.

Veprimtarinë e tij atdhetare e kishte filluar si gjithë të tjerët që s’po pajtoheshin me robërinë dhe me dhunën e të huajit, ndërsa e kishte pjekur që herët përkushtimi për ta kundërshtuar e për ta ndalë këtë dhunë.

Terrorit që po ushtronte serbi mbi popullatën e pafajshme shqiptare do ti përgjigjet aty për aty. Vëllai, thoshte Mala: “Do rrahë sa herë bënë faj, qoftë ai vëllai i vogël apo i madh, kurse hasmëri e hakmarrje në mes të vëllezërve s’duhet të ketë”; “E kur vëllain ta rrahë ose ta vret i huaji, që s’është i gjakut tënd, kushdo qoftë ai, vëllait duhet marrë hakun, aq më tepër nëse i huaji këtë e bënë në vatrën, në vendin, në mallin e në pasurinë tënde”. “I huaji s’të rrahë e s’të vret që ka dëshirë”, thoshte Mala. “Ai e bënë këtë për ta thyer moralin, të te robëroj e që më pas të te shfrytëzoj bashkë me mallin e pasurinë tënde dhe gjithë të mirat tua, kurse që jeta e robit s’është jetë që duhet jetuar, prandaj jeto i lirë e me nderë ose vdis”. “Jeta në robëri është vdekje, andaj mos lejo të vdesësh dy herë, ose të vdesësh i gjallë, por jeto i vdekur”. “Në fund të fundit: Ç’të duhet jeta kur s’mund t’iu dalësh zot e ti mbrosh gjërat tua e gjërat amanet”? “Kur

s'mund ta bësh këtë, ti se meriton jetën, ndërsa edhe bukën e vendit e shkeljen e tokës e ke haram”.

Në kapërthim të viteve të katrahurave të rënda, si shpeshherë në të kaluarën e dhimbshme të popullit tonë, kur sado që gjaku i shqiptarit ishte derdhur rrëke, por që kishte rezultuar me njohjen e krijimit e pavarësimit vetëm të një copë toke nga areali e trangu shqiptarë, ndërsa që edhe kjo s'po njihej e s'po lehej e qetë nga fqinjët grabitqarë; Dhe kur kishin mësyre kush sa mundte të merrte nga ky trung me qëllimin dhe me kushtin të vrisnin, prisnin e digjin, por edhe të shpërngulnin deri në shfarosje e zhbërje të etnisë shqiptare; Në kohën kur pushteti policor e ushtarak serb po vendosej sërishmi në Kosovë, do të ndodhë që: Ramadan (Miftar) Muqa, i cili ishte kthyer në shtëpi pas njëmbëdhjetë vitesh shërbimi ushtarak në ushtrinë turke në Jemen, të ketë sjellë me vete një palë dylbi, gjë krejt e pazakontë për kohën. Këtë e kishte biseduar me shokun e tij të fëmijërisë e të rinisë së hershme, Halit (Sylë) Basha, e meqë të dy këta po e adhuronin Malën për qëndrimin e tij burrorë, kishin vendosur të vinin të merrnin Malën, e që të tre së bashku të dilnin te “Lisi i Pudarit”, nga ku mund të vëzhgonin lëvizjet e mëdha të forcave ushtarake e të xhandarmërisë serbe që po bëheshin ngado e veçmas në rrugën nga Suhareka në drejtim të Prizrenit dhe anasjelltas.

Në rrugëtimin e tyre për atje, në afërsi të tyrbes e të varrezave të fshatit, Mala do të ndalet në bisedë me një kalimtarë të rastit, njeri i fshatit Vraniq, dhe do të zgjatet paksa në bisedë me të. Këta, sapo të kenë mbërrirë kishin filluar vëzhgimin, ndërsa që ishin hetuar nga xhandar serb të cilët po ndodheshin ose po kalonin andej pari në rrugën e fshatit, dhe menjëherë ishin ftuar të shkonin te ata dhe të dorëzoheshin. Gjersa këta të rinj kishin arritur të hidhnin aty diku dylbitë dhe po hezitonin të dorëzoheshin, sakaq xhandarët serb kishin arritur aty dhe i kishin kapur që të dy, ndërsa që nën kërcënimin e armëve e kishin urdhëruar të ndalej e të dorëzohej edhe Shaban (Sylë) Rraqi, i cili ishte kalimtar i rastit në rrugën këmbësore që qonte nga lagjja e Rraqve në drejtim të qendrës së fshatit e i cili në atë moment kishte tentuar t'iu shmangej e të ikte. Që të tre këta do ti marrin dhe do ti zhdukin pa gjurmë, kurse Mala, i mllëfosur, e kishte bërë publike dhe krejt të ditur se do të hakmerrej për që të tre.

Fillimisht do të vras një zyrtarë serb që po punonte në Komunën e Sopisë e të cilin do ta vras në afërsi të kishës serbe në fshatin Reqan,

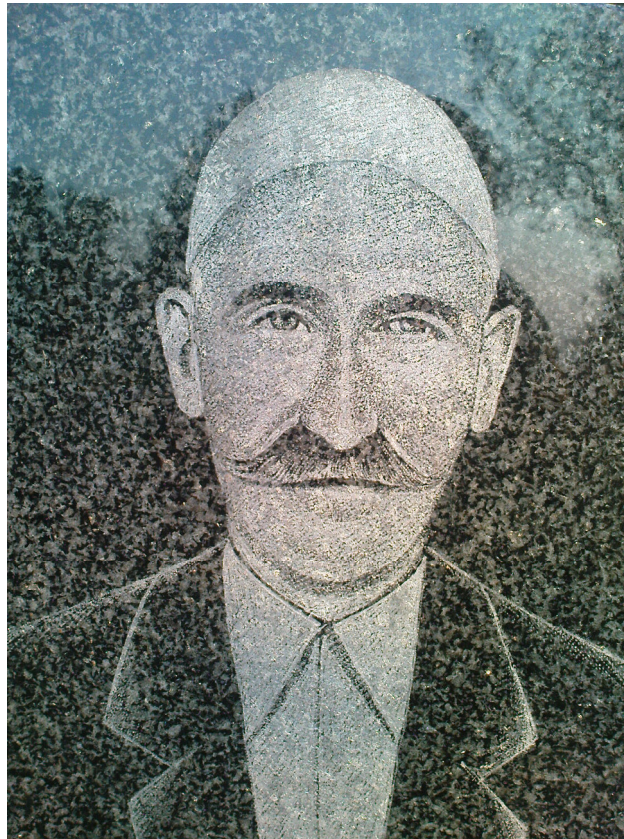

course ishte i shoqëruar nga Shaqir (Fazli) Basha dhe i ndihmuar nga një burrë i cili ia kishte sjellë në pritë, por që këtë e kishte bërë për para dhe kjo është arsyeja pse nuk do t'ia përmendim emrin. Pas kësaj e meqë do të bëhet e ditur se Mala e kishte bërë këtë vrasje, do të jetë i përndjekur i pushtetit dhe i detyruar të bëjë jetën e kaçakut të malit. Në ndërkohë pushteti serb vret pa gjurmë edhe Osman (Sylë) Bashën, kurse Mala shndërrohet në vrasës serik, ndërsa që për këtë s'po bisedonte me kënd. Kështu do të vras edhe katër serb radhazi, të gjithë serb autoritativ, ndërsa që të gjithë do ti vras në vendin e quajtur “Qeremidegjinjtë” që ndodhet në rrugën nën fshatrat Popolan, Dvoran dhe Mushtishtë. Vrasjen e fundit, siç ishte shprehur më vonë, e kishte bërë të mos shkonte gjak humbur. Sado që askush nuk po e dinte për këto, pushteti për të gjitha po ngrite dyshimin në Malën, duke i ngritur akuzë për pesë vrasje dhe duke e burgosur e mbajt në burg nëntë muaj, ndërsa që nuk e kishin zhdukur e as nuk e kishin dënuar nga frika, por edhe nën presionin publik dhe nën presionin e njerëzve autoritativ të kohës (Ramë Bllaca, Bajraktari i Suharekës, Sherif Voci), të cilët ishin shprehur se Mala ka rreth të gjerë shokësh, miqsh dhe mbështetësish të tij, të cilët do të mund të hakmerreshin shumëfish.

Ata që e njohin mirë e përshkruajnë si njeri fjalë pak e që mbante fjalën, i prerë në qëndrime dhe tepër konkret. Atë që thoshte, e realizonte aty për aty. E karakterizonte vet- disiplina dhe respekti i duhur për secilin që siç kishte thënë meriton respekt, por edhe përbuzja për armikun, ndjenja e përkrahjes për të tjerët dhe ndjenja e bamirësisë ndaj të varfërve. I përmendet dalja në një shëtitje, çdo mbrëmje, në të gjitha rrugët dhe rrugicat në fshat, për të marrë, strehuar e për të ushqyer të uriturit e shumë në vitet e krizave (qesatit) në shoqëri. Motoja e tij se: “Shqiptarin kudo që të jetë e ke vëlla dhe duhet dashur si vëllain nga nëna, kurse lidhjet tjera që mund të krijojmë përditë duhet të na shërbejnë për tu përkrahur e ndihmuar mes vete në hallet e përditshmërisë së jetës; Dhe qëndrimi kësaj motoje kishin bërë që, Mala, të jetë aq i dashur e i respektuar sa që i madh e i vogël, madje edhe burra e gra më të moshuara se ai, po e thërrisnin “Baba Malë”.

Pleqësitë po i ndante drejtë, ndërsa gjithmonë këtyre pajtimeve po iu qëndronte vet mbrapa; Madje as garant (dorëzanë) s'po kërkonte. Thoshte se: “Punëve të mia iu rri dorëzanë vet”. Në një rast dëmi për të tjerët, kishte dënuar djalin e tij, Baftiun, me gjobë të

trefishtë, dhe ndërsa që ky po paguante gjobën, po i thoshte Baftiut: “Kurdo që gabon sërish, unë prapë paguaj trefish”.

Stërgjyshi i Skenderit: Malë (Bafti) Basha (1880- 1953)

Në rrethanat e reja, tmerrësisht të rënda, të krijuara në kohën e sundimit të egër të pushtuesit serb, kur grupet kaçake të rezistencës ishin shuar, ndërsa kufiri me Shqipërinë ishte i mbyllur, të thuash plotësisht, gjyshit tim, Veselit, do t’i bie hise që për të bëmat e babait të tij (Malës) si dhe për ato që kishte bërë, e për ato që s’i kishte bërë, të jetë i rrahur e i torturuar skajshmërisht, fillimisht me pretekst të kërkimit të armëve e më pas do të ndiqet për vepra të shumta të rënda, ndërsa që i tërë shtypi serb i kohës po merrej me të. Do të përpiqen, që në tri seanca gjyqësore radhazi, ta dënojnë me vdekje, duke harruar qëllimisht se Veseli kishte marrë pjesë në Luftën Nacional- Çlirimtare dhe se kishte komanduar një njësi partizanësh në kuadër të Brigadës VII të UNÇJ-së, në frontet e luftës në Baqkë, Banatë dhe Srem. Mirëpo, pasi që nuk gjejnë dëshmitarë e prova, e dënojnë me 32 vjet burg për disa vepra të rënda, të cilat kur ia bashkojnë në një dënim të vetëm ai do të jetë 20 vjet. Nga këto, katërmbëdhjetë vjet e gjysmë, do t’i mbajë në burgjet famëkëqija në Prizren dhe në Nish. Veseli

ishte dënuar për vrasje dhe keqtrajtim të serbëve autoritativ të kohës dhe kjo ishte kuptuar si veprim kundër elementit dhe pushtetit serb. Do ta ketë fatin që gjatë vuajtjes së dënimit të jetë në rrethin e shokëve dhe pranë Adem Demaçit, të cilin e kishte parë si pishtarë që do të na ndriçoj rrugën. Si rrjedhojë, Veseli, kishte ndritur

mendjen së lexuari dhe pas liritimit të tij nga burgu, më 1970, ishte në gjendje të jepte këshilla dhe mësim të mira. Gjatë vuajtjes së dënimit ai kishte zgjedhur emrat Skënder dhe Shpresë, për fëmijën që do t'i lindte djalit të tij - Ibrahimit, varësisht nga gjinia.

Gjyshi i Skenderit: Vesel (Malë) Basha (1909-19.11.1980)

I ati im, Ibrahimimi, do ta bëjë “luftën” krejt ndryshe. Tërësisht i shtypur e i persekutuar politikisht, madje i diskriminuar në të gjitha mënyrat, do të jetë i izoluar dhe i bojkotuar edhe nga rrethi e nga bashkëfshatarët e tij. Fare i ri në moshë do t'i bie barra e kryefamiljarit dhe atë në rrethana tepër të rënda; Dhe që ta ketë jetën edhe më të rëndë, përpiqen ta nëpërkëmbin. Për katërmbëdhjetë vjet e gjysmë do t'i duhet që, bashkë me nënën e tij - Hajrijen, të qëndroj para dyerve të burgjeve: në Prizren dhe në Nish, për t'i dërguar ushqim e veshmbathje Veselit, të cilin tri vjet e kishin mbajtur plotësisht të izoluar në qeli burgu dhe nën pranga zinxhirësh të rëndë, me hallka të farkëtuara, dhe të cilit ia kishin ndaluar vizitat për shtatë vjet me radhë. Ligji thoshte se edhe po të vdiste në burg, trupi i Veselit nuk do t'i jepej familjes, deri në përfundimin e afatit ligjor të vuajtjes së dënimit. Kjo ua bënte më të rëndë vuajtjen dhe ua ndrydhte edhe më shumë shpresën dhe vullnetin. Me gjithë këto vuajtje e mundime,

Ibrahim Veseli, kurrë s'do t'i humb shpresat e as s'do të thyhej, përkundrazi do të jetë njeriu që më së miri është përkujdesur dhe e ka mbajtur babanë e tij në burg, si me ushqime ashtu edhe me veshmbathje, dhe se nuk do t'i mungoj as edhe një herë në vizitë.

Ngjashëm do ta ketë fatin edhe më vonë, por tashti, së bashku me gruan, Feriden, sikur dikur me nënën, do t'i ndjekin rrugët që çojnë në burgun e Prizrenit, për të vizituar dy djemtë: Skënderin dhe Enverin. Këtu Enveri do ta vuaj gjithë dënimin prej një viti, sa ishte dënuar si i mitur, për veprimtari nacional-çlirimtare e për bashkim kombëtar, ndërsa mua do të më çojnë në Smrekonicë, për të përmbyllur dënimin e parë prej pesëmbëdhjetë muajsh, kurse dënimin tjetër prej katër vitesh, do ta vuaj në Prizren, Pejë, Sarajevë e Foçë të Bosnjë-Hercegovinës. Këto ishin burgjet ku Ibrahimimi duhej të vizitonte njerëzit e tij. Dhe aty e kemi gjithë herë krejt te pathyeshëm e të vullnetshëm, por me fat që asnjëherë s'e kishte provuar vet burgun edhe pse krahas përkrahjes që u jepte djemve të tij, kishte lexuar në vazhdimësi shtypin dhe literaturën ilegale të kohës dhe se kishte shkruar parulla e kishte shpërndarë material propagandistik tek të tjerët. Për më tepër, për këtë ishte ndaluar dy herë në stacionet policore, në Mushtishtë dhe në Suharekë, ku të dy herët do të rrahet e torturohet. Asgjë s'do të jetë e rëndë për njeriun plot krenari, tepër punëtor e me ndjenja të mëdha kombëtare e bamirësie.

Babai i Skenderit, Ibrahimimi, në shoqëri me nipa e mbesa.

S'do të jetë i plotë shpjegimi për burimet prej nga u frymëzova e u brumosa po të mos them se ndikim të madh kishte edhe qëndrimi burrërorë i nënës Feride, burrneshës së kohëve të rënda që na kishin pllakosur, e cila në çdo sfidë po na jepte kurajë të qëndronim të paluhatshëm. Feridja është e bija e Zeqir (Abaz) Aliaj, nga një familje Maqitevase, lindur e rritur në Dvoran. Zeqiri ishte shembull se si duhej të bëhej jeta. Edhe pse i të vetmes familje shqiptare në një fshat me mbi njëqind familje serbe, çdo herë ishte i papajtueshëm e në armiqësi me ta dhe me pushtetin serb. Trim mbi trima, bombahedhësi më i mirë i Brigadës V dhe i gjithë UNÇJ-së, për çka kishte marrë mirënjohje, dekorata e medalje të shumta; Hero i gjallë i kohës, në bazë të të bëmave të cilit thuhet se ishte inskenuar e gjiruar filmi për bombahedhësin e mirënjohur, Boshko Buha; Ndërsa që s'kishte as përkujdesjen më të vogël shoqërore, përkundrazi, ishte nën vëzhgim të vazhdueshëm, i urryer dhe halë në sy të pushtetit serbo-sllav, kurse edhe në moshë krejt të shtyre po akuzohej në shtypin e kohës dhe në gjithë mediat private e shtetërore përfshirë edhe mediat elektronike se po frymëzonte nacionalizmin shqiptarë këtu, dhe se po nxiste popullin në protesta e demonstrata kundër pushtetit dhe dhunës serbe ndaj çdo gjëje që ishte shqiptare. Meqenëse një kohë kishte luftuar për lirinë e Bosnjës dhe Hercegovinës, i kishte rënë që pos kundër gjermanëve e italianëve të luftoi edhe kundër bandave çetnike të Drazha Mihajloviqit, dhe kjo do të jetë arsyeja e presionit të më pas më mbi të, kurse ky gjithëherë haptazi po ju thoshte se kishte vrarë shumë çetnik por ja që i kishin mbetur këta pa vrarë.

Skenderi me nënë Feriden dhe me djalin e madh, Meritonin.

Hapi drejt ilegales

Që në fëmijëri, do t'i lexojë disa numra të revistës “Shqipëria e Re”, revistë e ilustruar që botohej në Tiranë, e të cilën e sillte Beqir (Vesel) Llugaxhiu nga Gjermania, të cilën e merrja nga Taip (Beqir) Llugaxhiu. Këta numra të revistës, ia jepja për lexim Shpresë (Rrahman) Baraliut dhe Mustafë (Mulë) Bashës. Ndërkohë, nga Shpresa do ta marr romanin “Gjarpinjtë e gjakut” të Adem Demaçit, të cilin do ta përshkruaj në tërësi dhe do t’ua jep me kthim Mustafës dhe Taipit. Përmbajtjen e përshkruar të romanit “Gjarpinjtë e gjakut”, ia jap edhe Rifat (Rrahman) Rrahmanajt dhe Fadil Vatës, nga fshati Sallagrazhdë. Nga këta do të marr literaturë të shumtë, kryesisht vepra të Enver Hoxhës si dhe “Lahuta e Malcisë”. Në Odë do të dëgjojë tërë bisedat që zhvillonte gjyshi dhe babai im, me: Destan Bajraktarin, Haxhi Zybën e Xhavit Bashën, të cilët ishin mysafirë të shpeshtë, ndërsa do të kem në dorë gazetën “Liria”, “Bashkimi”,

“Lajmëtari i Lirisë” e literaturë të shumtë që e sillnin mysafirët. Veçmas do të ndikoi amaneti i gjyshit tim, Veselit, i cili duket se kishte nuhatë rrjedhën e gjërave dhe kah po shkonim, që të mos iu përtoja në jetë: ushtrisë, burgut dhe luftës, të cilin amanet do të ma lë në ndarje me të, në spitalin e Prishtinës, kur po shkoja në shërbim ushtarak. Të gjitha këto do të ndikojnë në formësimin tim si njeri, por dhe në pjekurin dhe burrërimin tim të hershëm, ndërsa që më kishin lënë krejtësisht pa rini dhe jetë rinore. Gjatë gjithë këtyre viteve, deri në përfundimin me sukses të luftës së UÇK-së, do të jem i përndjekur ose i përvuajtur i regjimit.

Skenderi: Fotografi nga rinia e hershme e fillimet e veprimit ilegal.

Peripecitë e para

Në shërbimin ushtarak, në armatën jugosllave, shkova menjëherë pasi të kem mbaruar shkollën e mesme, në tetor të vitit 1980. Atje do të persekutohem dhe do të kem shumë peripeci ngase në Kosovë dhe në vende tjera të ish Jugosllavisë më ishin burgosur shokët e shoqet e shkollës së mesme: Fadil Vata, Halil Krasniqi, Ibrahim Shala, Shemsie Elshani, Murat Bytyçi e ndonjë tjetër, që të gjithë këta

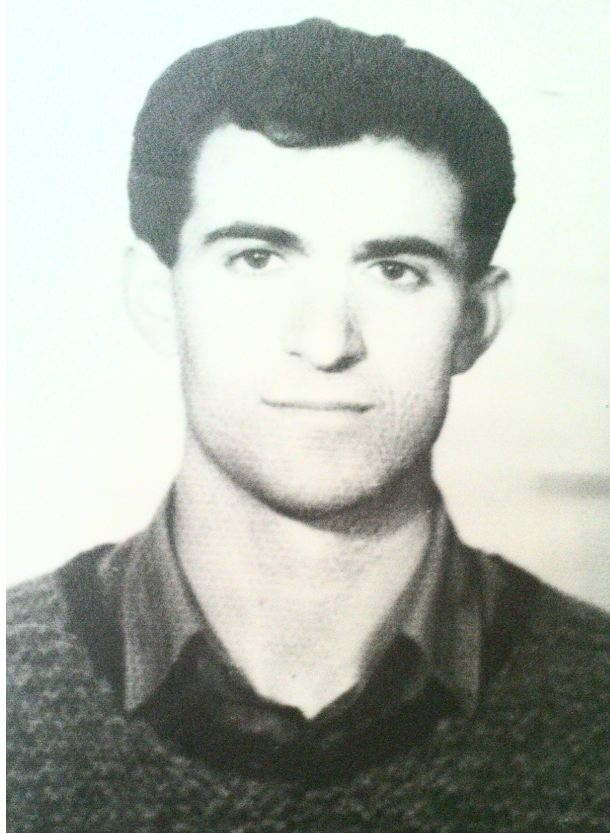

nxënës të profesorëve të nderuar e shumë të respektuar Shefki Muqa e Begjet Berisha, për të cilët pyetsha në vazhdimësi nga shërbimi informativ ushtarak jugosllav KOS-i. Më ishin problematike edhe letrat e shumta që merrja në vazhdimësi, gati çdo ditë, nga baca, Malë (Bafti) Basha, e veçmas ato që më dërgonte daja, Besim (Adem) Ndreca, që të dy këta në vuajtje dënimi në burgun famëkeq të Lepogllavës, në Kroaci; Aq më tepër që Besimi kishte therë me bajonetë një oficer të tij, serb, derisa ishte në shërbim ushtarak në armatën Jugosllave. Më pyesnin për: Gjyshin tim, Veselin, Destan Bajraktarin, Haxhi Zybën, Xhafer Bashën e për shumë veprimtarë të tjerë të çështjes kombëtare shqiptare, të dënuar e të përndjekur politik, ndërsa që më pyesnin për shokët e mi ushtarë, shqiptarë, me të cilët po shërbeja. E gjithë kjo pasi të kenë ndodhur ngjarjet e mars - prillit '81 në Kosovë e të cilat na kishin zënë atje, në shërbim ushtarak. Do ta kem të vështirë gjatë gjithë kohës, ndërsa do të jem fatlum që nuk më kishin ngritur akuzë, krejt të pakuptimtë, për ndonjë sjellje tonë atje. Fadil Vatën s'do të kem fat ta shoh kurrë më, ngase ishim në burg, ose ai ishte në ekzil, në Zvicër.

Skenderi: Fotografi e vitit '81, nga shërbimi ushtarak në ish Jugosllavi.

**Veprimtari me emrin e të cilit identifikohet koha e tij:
Fadil Vata (1962- 1990).**

Fillimet e veprimit në organizime ilegale

Në tetor të vitit 1981 kthehem nga armata dhe i filloj studimet në Fakultetin e Shkencave Natyrore-dega e Biologjisë, në Universitetin e Prishtinës. Këtu njihem me Shemsi Veselin e përmes tij do të lidhem me organizatën ilegale “Fronti Nacional Çlirimtarë”- “FNÇ”. Do të marr pjesë në demonstratat e vitit 1982-83 në Prishtinë, dhe do të kujdesem për mbarëvajtjen e demonstratave në detyra të caktuara, ndërsa nga Prishtina do të sjellë trakte, të cilat bënin thirrje që të organizoheshin demonstrata edhe në Suharekë, në përvjetorin e demonstratave të 81–shit. Këto trakte i shpërndaja në vende publike, ndërsa isha i ndihmuar nga: Skender (Tahir) Bytyqi, Xhavit (Hamit) Sadikaj, Sylejman Gega, Vesel (Jupë) Qerkinaj, Gani (Elez) Buzhala, Sali (Jakup) Basha, Mustafë (Mulë) Basha, Nijazi (Azem) Basha, Gjellal (Jetulla) Basha, nga vëllai im Enver (Ibrahim) Basha, Isuf (Mulë) Basha, Elmi (Qerim) Loshi, Sadri (Azem) Zyba, Ruzhdi (Kadri) Kolgeci, Bislim (Rrustem) Muqa, Azem (Miftar) Kolgeci, Ruzhdi (Bajram) Basha, Avdyl (Qazim) Kolgeci, Hagji (Hysen)

Kolgeci, Regjë (Hajrulla) Kolgeci, Agim (Musli) Kolgeci, Zenel (Hajrush) Kolgeci e nga të tjerë, shumica nxënës të shkollës së mesme. Ngjashëm do të veproj edhe në vitin 1983. Tani këta djem, ishin bërë anëtarë të FNC-së, ndërsa po shkruanim parulla dhe po shpërndanim shtypin ilegal.

Bashkëpunimin që kisha nisur me Malë Morinën e Lybeniqit të Pejës, UDB-ja do ta ndërpres dhunshëm, duke e kidnapuar dhe varë Malën në një arrë të një serbi në Lybeniq me pretekstin se Mala kishte provuar të kalonte në Perëndim familjarë të Vëllezërve Gërvalla.

Ne vjeshte te vitit 1983 së bashku me Ibush Vishin, Enver Topallin, Shemsi Veselin dhe Nuhi Berishën do të arrijmë të bashkojmë: “Frontin Nacional Çlirimtar” (FNC), të cilin po e kryesonte Sejdi Veseli, “Partinë e Luftës së Kosovës” (PLK), kryetar i së cilës ishte Kadri Osmani dhe “Lëvizjen për Republikën Shqiptare në Jugosllavi” (LRSHJ), të cilën në Kosovë e përfaqësonte Rexhep Mala; Duke i shkrirë në LRSHJ.

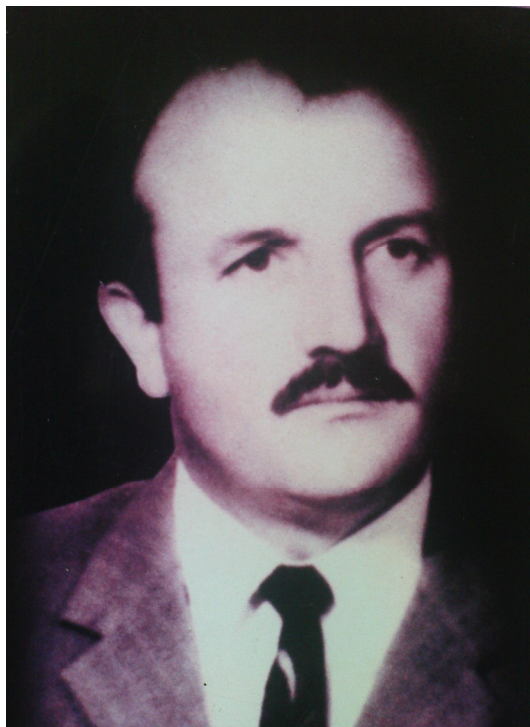
Ishte periudhë e ndritshme e qëndrimit dhe veprimit politik të masave shqiptare kudo në viset shqiptare nën Ish Jugosllavi e këtu në Kosovë në veqanti. Veçmas ishte politizuar rinia përparimtare studentore, por edhe nxënës të shkollave të mesme, ndërsa që spo mungonte përkrahja e hapur e klsës punëtore dhe e fshatarësisë, andaj pos që ishte e nevojshme ishte edhe kënaqësi të veprohej me njeriun e këtushëm. Do të thosha që ishte periudhë e një rilindje të fuqishme kombëtare kur secili nesh po bënte përpjekje për ditë më të mira për ne, ndërsa që s’do shpjegim se kjo ishte arritë falë punës dhe angazhimit të veprimtarëve të shumtë që po bënin sakrificën duke vepruar pandalshëm me devotshmëri që prej kohësh. Ndikim thelbësorë kishin ngjarjet e vitit 1981- ’82 dhe masat represive që kishte marrë e po merrte edhe më tej pushteti kundër pjesëmarrësve në këto ngjarje e në zhvillimet politike pas tyre. Për fat të keq si gjithëherë edhe tani pushteti represiv serb po gjente bashkëpunëtor, madje të tillë po rekrutonte përditë e më shumë, nën trysinë e të cilëve do të jemi gjithnjë e më të rrezikuar.

Skenderi: Fotografi e vitit '83, nga koha e ilegales, para se të burgosësja herën e parë.

Enveri: Fotografi e vitit '83, nga koha e ilegales, para se të burgosej.

**Veprimtari i çështjes kombëtare:
Destan Bajraktari (17.04.1930-28.02.2005).**

**Veprimtari i çështjes kombëtare:
Haxhi Zyba (03.02.1944- 21.10.2007).**

Burgosja e Parë

Në shkurt të vitit 1984 do të shembet shumëçka. Do të burgoset Kadri Osmani e Sejdi Veseli me të gjithë vëllezërit e tij. Në një luftë heroike me forcat serbe do të vriten Rexhep Mala e Nuhi Berisha, dy nga bijtë më të mirë që kishte lindur nëna shqiptare e që kishte rritur dheu arbërorë. Do të burgoset numër i madh veprimtarësh anekënd Kosovës. Të gjithë do të kalojmë nëpër torturat nga më mizoret. Disa nga ne do të thyhen e gjymtohen këmbë e krahësh, do të dënohemi me shumë vite burgim të rëndë e do të kalojmë rininë nëpër të gjitha burgjet e ish-Jugosllavisë. Do të persekutohemi, të rrihemi e torturohemi, por asnjë s' do të thyhet e gjunjëzohet, e as do të lejoj ta humb kohën kot. Përkundrazi, do të ndrisim mendjet së lexuari, do të piqemi e aftësohemi për sfida edhe më të mëdha. Unë dhe Skënder Bytyçi, do të dënohemi, me proces të ndarë, si anëtarë të FNC-së. Do të mbajmë qëndrim të fortë, burrëror, edhe gjatë hetimeve edhe gjatë vuajtjes së dënimit; do të arrijmë të mos denoncojmë e të mos dekonspirojmë asnjë prej shokëve tanë. E kisha të rëndë që hetimet po mi kryenin hetues shqiptarë që të thuash për inatin tim të gjithë kishin ardhur nga mësuesia dhe arsimit, kurse le që po tregoheshin të dhunshëm e të pashpirte, por ishin edhe krejt të pa cipë. Gjikimi do të na bëhet në Prizren dhe do të mbahemi aty për disa kohë, ndërsa më vonë, mua, do të më qojnë në Smrekonicë të Vushtrrisë. Populli flet me admirim për qëndrimin tonë prej revolucionarësh të vërtetë në gjykatë dhe për mbrojtjen me këmbëngulësi të qëndrimeve politike për Republikën e Kosovës, për lirinë dhe barazinë e shqiptarëve në Jugosllavi.

Gjatë vuajtjes së dënimit do ta kem fatin të qëndrojë me shumë nga shokët që i njihja dhe më shumë të tjerë që s'i njihja më parë. Do të bashkëjetojë dhe të mishërohem me ta. Do të brumosem e çelikosem edhe më shumë, do të vuaj bashkë me shumë burra të dheut. Me shumë të tjerë do të komunikoj fshehurazi për një kohë të gjatë. Do të shqyrtojme ide çlirimtare e forma veprimi nga më të ndryshmet. Në ndarje do t'i premtojmë e do ti betohemi njëri-tjetrit se nuk do të pushojmë së vepruari për liri, ndërsa që shumica dërmuese prej nesh s'kishim pushuar së vepruari deri në përfundimin e Luftës së UÇK-së.

Lirimi nga burgu, angazhimi i serishëm në ilegale

Në maj të vitit 1985 do të lirohem, pasi ta kem vuajtur në tërësi dënimin. Nëntë ditë pasi të lirohem, sërish do të aktivizohem në Lëvizjen Ilegale, tani në “Organizata e Marksist Leninistëve të Kosovës (OMLK) nga Haki Gashi dhe Gafurr Elshani. Shumë shpejt do të krijojmë “Komitetin e Rrethit të Suharekës të OMLK–së“. Gafurri do të jetë Sekretar për Çështje Politike, Hakiu, Sekretar Organizativ, kurse unë, Sekretar për Agjitacion dhe Propagandë si dhe Arkëtar i Komitetit të Rrethit. Do të shtrihemi shpejt dhe guximshëm në terren, menjëherë pasi të kemi dhënë betimin. Do të grumbullojmë mjete financiare dhe do të përpiqemi të armatosemi, së paku për t’u vetëmbrojtur, kur rrezikohemi dhe deri sa jemi në veprim. Do të krijojmë e shpërndajmë organin e organizatës sonë “Pararoja” e materiale të tjera propaganduese; do të fuqizohemi me anëtarë të rinj dhe do të gjejmë shokët kudo që janë; do të punojmë me njerëz të rinj. Unë, do të veproj me pseudonimin “Izeti”, do të kontaktoj të gjithë shokët e më hershëm të veprimit dhe të gjithë do të më bashkohen. Gafurri dhe Hakiu do të punojnë në çështjet politike dhe organizim. Do të përpiqemi të kontaktojmë grupet dhe organizatat që vepronin në terren; do të arrijmë të bashkohemi me grupin në të cilin vepronte Sadik Halitjaha. Bëhej punë e madhe, e palodhshme dhe me shumë përkushtim, këtu e kudo, e si rezultat po rriteshin radhët tona e po bëheshim shumë e më shumë.

Martesa “nëpër flakë pushkësh”

Isha i fejuar, që para se të burgosesha herën e parë, me Raba (Azem) Loshin, kurse do të martohem vetëm pak javë para se të burgosem sërish. Prindërit dhe familjarët më kishin organizuar dasmë me shumë të ftuar, me zurla, tupanë e më këngëtarë, ndërsa që mua s’po më kishin kuptim gjërat. Në ditën e dasmës e të martesës sime, unë do të jem në takim me shokët e ilegales, Gafurrin e Hakiun, në livadhet mbi fshatin Reqan dhe normalisht që shokët si kisha ftuar në dasmë, kurse e kishin mësuar këtë kur po i lusja të mos vonoheshim në takim meqë unë po martohesha prandaj s’mund të vonohesha shumë ngase nusja merrej aty, në fshatin Vraniq, e krushqit do të ktheheshin shumë shpejtë.

Burgosja e dytë, lirimi nga burgu

Në fund të nëntorit të vitit 1985 serish shembet diçka. Prapë burgosje të shumta anekënd Kosovës. Mua, do të më përsëritet historia, vetëm pas më pak se gjashtë muaj qëndrimi jashtë grilave, siç do të thoshin atëherë, në burgun e madh të shqiptarëve. Tani isha edhe më i fortë se më parë. Bashkë me Hakiun do të kursejmë të gjithë shokët tanë. Arrijmë ta mbrojmë, deri në lirim nga burgu ,edhe Sadik Halitjahën, i cili do të lirohet në fund të procesit gjyqësor. Gafurri ishte në ilegalitet e më pas do të arratiset jashtë vendit, në Zvicër. Sërish gjithë peripecitë që sillnin burgjet; serish bashkë-vuajtja me burrat e dheut, krenari e kombit atëherë dhe sot, për jetë e mot. Shumë prej tyre tani janë bërë të pavdekshëm-yje që shndrisin e shumë prej tyre edhe më tej përpiqen të drejtojnë rrjedhat deri në çlirim definitiv dhe bashkim kombëtar. Të shumtë janë edhe ata që sot përbëjnë kreun e shtetit e të politikës se vendit. Edhe kësaj radhe do të burgosem e do të gjykohe m në Prizren. Do të dënohem me katër vjet burg, kurse Haki Gashit do t'i shqiptohet dënim me shtatë vite burg të rëndë. Dënimin do ta vuaj në burgun e Prizrenit, atë të Pejës, Sarajevës, dhe në Foçë të Bosnjë-Hercegovinës, ku pos shokëve të shumtë shqiptarë do ta kem fatin të vuaj bashkë dhe të njihem për së afërmi edhe me ish-disidentin jugosllav, Marko Peroviq, dhe me të burgosurin politik boshnjak, Alia Izetbegoviq, i cili më pas do të jetë kryetar i Bosnjë e Hercegovinës dhe themelues e kryekomandant i ushtrisë boshnjake, në luftën për çlirimin e Bosnjë-Hercegovinës. Nga këta do të mësoj gjëra të shumta me rëndësi për veprimin dhe për luftën për çlirim kombëtar. Edhe këtë dënim do ta vuaj të tërin. Lirohem në nëntor të vitit 1989, në kohën e vlimeve e ndryshimeve politike në Kosovë e Jugosllavi.

Sa herë po ndahesha nga shokët e po i leja ata në burg, po më copëtohej zemra dhe po vdisja nga pak, dhe sa më shumë që po largohesha nga objektet e burgjeve më bëhej se aq më thellë po fundoseshin e po bëheshin greminë këto burgje dhe s'po më hiqeshin nga mendja ata njerëz të mbushur lavdi e unë po sforcoja betimin se do të përpiquesha për lirinë.

Anëtarësimi në LDK, angazhimet

Ishte në proces ndryshimi në planin e organizimit politik, kur Lidhja e Komunistëve të Jugosllavisë (LKJ), po binte nga skena edhe në Kosovë dhe kur po krijohet Lidhja Demokratike e Kosovës (LDK). Do të më vizitojë numër, vërtetë, tepër i madh njerëzish me rastin e lirit nga burgu, ndërsa gati secili prej tyre do të këshillohet me mua si të veprimeve në këto rrethana. Do t'i këshillojë që të shkojnë të gjithë në LDK. Kështu do të ndihmonin largimin nga skena të Lidhjes së Komunisteve të Jugosllavisë (LKJ-së). Ndërsa kur më pyesnin se, a do të jem edhe unë në LDK? Ua ktheja me shaka se: Unë, më parë, duhet t'i pyesja shokët.

Pos në masivizim, LDK-në do ta ndihmoj edhe për të krijuar strukturat e saj, në Suharekë e në Nëndegë-në Vraniq, kurse do të anëtarësohem në këtë parti pas një këshillimi me Adem Demaçin, në një takim në odën e Maliq (Sylejman) Zyba në Bukosh, nga i cili, pos që njerëzit porositeshin të anëtarësoheshin në LDK, t'i japin asaj edhe shpirt e ta bënin të fortë dhe efektive. Me të dëgjuar për këtë, aktivistë të LDK-së, në fshatin Vraniq, më angazhojnë në Kryesi të Nëndegës, e me pas do të jem Kryetar i LDK-së, deri në zgjedhjet e fundit të kësaj partie, ato të dhjetorit të vitit 1997, të cilat do t'i organizojë por vet nuk do të pranojë të zgjedhë dhe as të jem i zgjedhur.

Duke qenë kryetar i nëndegës, në të vërtetë isha kryetar fshati dhe kështu do jap kontribut të veçantë. Njerëzit më mbajnë mend si kryetar që e kisha ngrit edhe më lartë rendin, rregullin dhe disiplinën në fshat e si udhëheqësin e tyre që po respektonte dhe po ftonte me sukses të tjerët të respektojnë gjithë rregullat dhe normat e krijuara shumë vite, dekada e shekuj më parë nga pararendësit e mi këtu: Në mbrojtjen dhe ruajtjen e pyllit e të fushës si dhe në shfrytëzimin e drejtë e racional të ujit për pije dha atij të ujitjes, por edhe në respektimin e një varg normash të tjera që tashmë shin ligje të pashkruara për njeriun e fshatit Vraniq. Do të më mbajnë mend edhe për kohë të gjatë, për "Qukën" që ua kam ringjallë së mbjelluni me drunj pishe, dhe për "Parkun e fshatit" që me këtë rast ua kam dhuruar e lënë trashëgim gjeneratave.

Veçanërisht do t'i përkrah njerëzit në halle e vështirësi, por edhe problemet që kanë do t'ua zgjidhë me urgjencë e me shumë urti. Bënim punë ekipore dhe krejt të pa lodhshme, ndërsa që përkushtimi në angazhim do të jetë i tillë që ngatërresën më të madhe mes njerëzve në fshat do ta zgjidhim brenda tridhjetë e katër orëve, kurse gjatë

gjithë kësaj kohe s'kishim pushuar e ngrënë bukë. Për të realizuar të gjitha këto, me sukses, do të bashkëpunojë ngushtë me kryesinë e fshatit ku krahë kisha: Selim (Brahim) Kolgecin, Xhavit (Jetulla) Bashën, Shefki (Hamëz) Kolgecin, Sylë (Jakup) Bashën, Agim (Sherif) Rraqin, Shefket (Kadri) Kolgecin, Tahir (Vesel) Kolgecin, Musli (Hasan) Muqën, Isuf (Mulë) Bashën, Bajram (Musli) Kolgecin, Xhemajl (Gjeladin) Kolgecin dhe Bislim Rr. Muqën; me imamin e fshatit Halim (Hamit) Shehu dhe Këshillin e xhamisë; me rojën e pyllit dhe të fushës Muharrem (Qazim) Kolgecin, si dhe me kurbetçinjtë e fshatit, me të cilët kisha krijuar rregull në mbajtjen e takimeve vjetore, me ta.

Sa herë që strukturat e LDK-së në fshat kishin organizuar zgjedhje të partisë, por edhe kur u mbajt referendumi për pavarësi të Kosovës, më 26 shtator 1991, mua, do të më liheshin çështjet e sigurisë, ndërsa këtë do ta realizojmë me njerëz nën armë, me sistem komplet radio-lidhjesh, dhe do të bllokojmë rrugët që çonin te vendvotimi me automjete, traktorë etj.

Ne sektorin e mbrojtjes që kishte krijuar LDK-ja, do të punoj me Ibrahim Shalën, Sylë J. Bashën e Ukë Bytyçin. Këtu do të krijohen regjistra të shumtë me emra të rinjve që përzgjidheshin për polic dhe kuadro ushtarake për të ardhmen e vendit, të cilët mendohej të dërgoheshin në akademi përkatëse në Shqipëri për aftësim.

Në sektorin e financimit të mekanizmave që po krijoheshin, përkatësisht në grumbullimin e mjeteve në kuadër të Këshillit për Financim, do të punoj vullnetshëm e pa kompensim, me Bislim Muqën dhe Haxhi Kolgecin.

Isha pjesëmarrës dhe një nga organizatorët që drejojnë dhe kujdesen për mbarëvajtjen e të gjitha demonstratave të përgjakshme të viteve 1990–91, në Suharekë e në rrethinë, ku kërkohet demokratizimi i shoqërisë, por edhe të atyre të viti 1997- '98 ku i brohoritej UÇK- së e ku i jepej haptazi e në sy të pushtetit serb përkrahja e parë morale luftëtarëve të saj trima.

Angazhimi i serishëm në ilegale

Në vitin 1991, me porosi të Xhavit Hazirit nga Obiliqi, te unë, do të vijmë: Hysen Gega, Halil Krasniqi dhe Ilaz Kadolli, të cilët më angazhojnë në radhët e “Lëvizja Popullore për Republikën e Kosovës”

(LPRK), e cila në gusht të vitit 1993 do të shndërrohet në “Lëvizja Popullore e Kosovës” (LPK). Këtu do të jem deri në përfundimin e luftës së UÇK-së.

Në vjeshtë të vitit 1992, në shtëpinë time, vije Raif Qela nga Mitrovica, me idenë që të shkëputeshim njëanshëm nga LPRK-ja, me arsyetimin se ajo ishte bërë pasive dhe nuk po zhvillohej aktivitetet i duhur revolucionar dhe se me veprimet e saj, LPRK-ja, kishte filluar t’i ngjante LDK-së. Ideja e Raif Qelës ishte krijimi i “Lëvizjes Kombëtare për Çlirimin e Kosovës” (LKÇK). Për ta biseduar në detaje këtë çështje, bashkë me Avdi Kadollin, kishim shkuar në shtëpinë e Fadil Vatës në Sallagrazhdë. Kishim biseduar shterueshëm deri në mëngjes dhe nuk kishim mundur të pajtoheshim, ngase, unë, isha për idenë e angazhimit për ta bërë me efikase LPRK-në, dhe jo që ajo të ndahej. Perceptimi im për realizimin e bashkimit kombëtarë ishte se ai realizohet duke bashkuar fillimisht individët.

Në LPRK- LPK, kontribut të çmueshëm, në aktivitetet me Xhavit Hazirin, dhe Remzi Ademajn, do të jap: Në përpunimin e tezave për krijimin e një fronti të përbashkët politik në Kosovë dhe për përfaqësimin politik të gueriles që ishte krijuar. Në lidhje me këtë Xhavitit i pata punuar një material njëzetetete faqesh në dorëshkrim. Përcjellim me kujdes dhe lexojmë gjithë shkrimet e shtypit ilegal të kohës: “Zëri i Kosovës”, organ i LPK- së, “Çlirimi”, organ i LKÇK-së dhe “Kushtrimi i Lirisë”, organ i “Partia Revolucionare Shqiptare” (PRSH); Ndërsa në nismë të përpjekjeve për unifikim me që rast, unë, do të duhej të kontaktoja me LKÇK- në, kurse Remzi Ademaj me PRSH- në do te krijohen rrethana ndjekje dhe persekutimi për aktivistët. Ndërkohë burgosen numër i konsideruar shokësh dhe aktiviteti pëson rënie.

Angazhimet tjera

Në lëvizjen kombëtare për pajtimin e gjaqeve dhe ngatërresave do të angazhohem nga Opojari nga fshati Kuk, Bedri Halimi dhe nga Qazim Kabashi në vitin 1990. Këtu, veçmas, jam tepër aktiv me grupin e njerëzve të mijë dhe do të bëjmë punë të efektshme, deri në pranverën e vitit 1992, kur e përmbyllëm këtë aktivitet me një tubim madhështorë të pajtimit në “Zabeli i Pajtimit”, në Savrovë, me ç’rast do të arrijmë të pajtojmë disa dhjetëra hasmëri.

Isha njeri nga nismëtarët e themelimit të Këshillit për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive të Njeriut (KMDLNJ), Dega në Suharekë, ku do të jem anëtar Kryesie dhe do ta themelojë Nëndegën e KMDLNJ-së në Vraniq, të cilën do ta kryesojë. Në Degë do të bashkëpunojë ngushtë me Besim Baraliun, kurse në nëndegë me Bislim Muqën, Azem Kolgecin, Hagji Kolgecin, Avdyl Kolgecin, Enver Bashën e Faton Kolgecin.

Bashkë me Besim Baraliun, Haxhi Zybën e Brahim (Ramë) Bllacën do të iniciojmë dhe do ta formojmë Shoqatën e të Burgosurve dhe të Përndjekurve Politik. Kuvendin themelues të kësaj shoqate do ta mbajmë në objektin e shkollës fillore në Grikoc, kurse kryetar shoqate do të zgjidhet Nexhmije Demiri- Morina. Nëndegën e kësaj shoqate do ta krijojë edhe në fshatin Vraniq dhe do të jem kryetar i saj.

Do të marr pjesë në kuvendin themelues dhe do të jem anëtar i Kuvendit të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe të Kosovës, Dega në Suharekë, ku kryetar do të zgjidhet Kosovë Bajraktari. Kuvendi themelues do të mbahet në shkollën fillore “Shkëndija” në Suharekë.

Themeloj Nëndegën e shoqatës humanitare bamirëse (SHHB) “Nëna Terezë” në Vraniq, sipas kërkesës së Haxhi Bajraktarit dhe profesor Vesel Hysës. Këtu do të punojë me Jakup A. Llugagjiun dhe me Sali A. Llugagjiun. Veçmas do të zhvillojë aktivitete bamirësie mes njerëzve të fshatit dhe asnjëherë s’do të lejojë që njerëzit të ndjejnë barrën e skamjes. Kishim krijuar atmosferë dhe gjendje në të cilën njerëzit vet po e ndihmonin njëri tjetrin, ndërsa që ne po ndërmjetësonim me informata mbi gjendjen materiale të individit dhe me porosinë kurë, kujt dhe me çka ti ndihmohej. Mund të thuhet se përfundimisht i heqë arnat nga veshjet e varfanjakëve këtu.

Me gjithë varfërinë e thellë, gati të skajshme, që kishim në ato rrethana dhune e terrori të pushtetit të dhunshëm serb kur gati të gjithë punëtorët ishin dëbuar nga vendet e tyre të punës, falë vullnetit të popullit kishim arritur që, në një rast, popullit Boshnjak dhe luftëtarëve të tij ti dërgonim sasi të konsiderueshme gjërash ushqimore dhe veshmbathje.

Në vitin 1996, së bashku me Bislim Muqën, Haxhi Kolgecin, Nexhmije R. Loshin, Shkurte Sh. Kolgecin, Nakije B. Llugagjiun, Naile M. Llugagjiun, Ervehe F. Muqën, Alida H. Muqën, Violetë N.

Kolgecin dhe Naile Rr. Muqën, do të krijojmë grupin letrar “Lasgush Poradeci”, i cili do të organizoj aktivitetet të gjallë letrar dhe krijues, duke mbajtur tri orë letrare, me të cilat do të ndikohet ndjeshëm në ngjalljen shpirtërore të njerëzve në fshat, ngase pjesëmarrja e tyre ishte tepër e madhe dhe mund të krahasohej me evenimente të mëdha kulturore që për kohën ishin të pakta.

Tërë këtë aktivitet dhe gjithë gatishmërinë për sakrificën që do ta bëjmë më pas, e kishim mbështetur fort në sigurinë që kishim në fitore. Ishim në mision të shenjtë, bëhej me lirin e popullit e të atëdheut, dhe këtu s’duhej mëdyshje e as s’duhej pritur më. Gjatë veprimit tonë, në rrugëtimin e gjatë, do të japim shokë të shumtë; Shumë prej tyre u martirizuan e shumë të tjerë ranë me pushkë në dorë. Në fund vije liria e paguar shtrenjtë; Liria për të cilën dham gjakun dhe jetët e më të mirëve tanë.

Përkujdesja për veprimtarët

Për arsye që mund ti supozoj (ndoshta ngaqë isha nxënësi më i mirë në shkollë), si nxënës i klasës së tretë ose të katërt, më ishte dhënë të bartë mbishkrimin e varrit me yllin pesë rrembash dhe me datën e lindjes dhe të vdekjes në të, në ditën e varrimit të Miftar (Hamit) Kolgeci, ndërsa që po i prija kortezhit funeral. Isha anëtarë i këshillit për organizimin e varrimit të veprimtarit, Fadil Vata, me emrin e të cilit identifikohet koha kur ka vepruar ky vigan. Shumë kohë më pas, do të jem në komisionin për varrim dhe do të lexoj mbi varrin e veprimtarit Ruzhdi (Kadri) Kolgeci (ku kishte një incizim me kamerë) dhe më pas mbi varrin e Rrustem (Bislim) Muqa, kurse veprimtarit Elmi (Qerim) Loshi, bashkë me shokët i kishim organizuar e udhëhequr varrimin më të numërt të te pranishmëve dhe më madhështorë deri atëherë kudo në këto anë e më gjerë. Të dy këta të rinj, edhe Ruzhdiu edhe Elmiu, veprimtarë të devotshëm të veprimit patriotik e atdhetarë kishin provuar tërë dhunën serbe dhe padrejtësitë e mëdha në çdo plan që po na bëheshin, ndërsa që edhe vet ishin të përndjekur e të persekutuar meqë s’po ju lejohej mundësia e shkollimit më tej e as e punësimit kudo këtu, kurse Elmiu edhe i dënuar politik e i larguar nga procesi mësimorë; Nën trysninë e rrethanave të rënda të kohës, e për të mbajtur familjen, do të marrin rrugën e kurbetit, por që kurrë s’patën pushuar veprimin e tyre për të

mirën tonë të përgjithshme, ndërsa fati i keq ua deshi që të dy të humbin jetën aksidentalisht mu në kohën kur më së shumti po na duheshin.

Ruzhdi (Kadri) Kolgeci (10.07.1962- 08.06.1993).

Elmi (Qerim) Loshi (19.06.1964- 01.04.1995).

Thirrja publike për unifikim, edhe unë bëhem trim (Rrëfim)

Kishim demonstruar gjatë vullnetin tonë politik dhe ai s'binde ndesh me parime mbi të drejta nacionale dhe as s'dëmtonte kënd. Gjithashtu edhe kishim protestuar pareshtur për të treguar se s'po pajtoheshim me atë që në vazhdimësi po ndërmerre e synonte të realizonte pushteti serbo-sllav duke zbatuar përmbledhur të gjitha planet, programet dhe elaboratet serbe nga e kaluara që nga ai i Ilia Garashaninit e deri te këto të tanishmet të freskuara e të plotësuara nga ide e mësimet shoviniste të Dobrica Qosiqit e të Kishës Serbe, por ja që s'kishim vendosur të rezistonim së kundërvuri gjërave që po na ndodhnin në mënyrë që ato të mos na ndodhnin më, ndërsa që në rrethana të tilla ishim të thirrur e të obliguar nga zë i arsyes t'ua kthenim goditjen.

Ishte gjendje skajshmërisht e rëndë, veçmas tani kur po ndiqeshim në formë fushate dhe kur pushteti serb na kishte inkriminuar absolutisht të gjithëve. Pushteti tani më spo zgjidhte e veçonte kënd as spo e kursente kënd. Ishim dëbuar përfundimisht nga shkollat tona përfshirë edhe nga të gjitha objektet universitare, nga vendet e punës kudo, nga të gjitha institucionet publike, ndërsa që këtë e kishte bërë duke na helmuar masivisht e duke na vrarë një nga një; E meqë kjo ishte projekt i tyre kishin abstrahuar institucionin e përgjegjësisë, prandaj për çfarëdo që bënin mbi ne kush s'mbante kurrfarë përgjegjësie madje as përgjegjësi morale, bile konsideroheshin serb të mëdhenj dhe gradoheshin e ngriteshin në vende të tyre të punës ose avancoheshin më lart në politikë. Sa për t'ua mbajte ison e për të vendosë gjërat edhe në emër tonë po gjenin ndonjë të sojit tonë ose edhe rom që fliste shqipen, siç ishte rasti me Sejdo Bajramoviqin, një plak i matufosur, krejt i pa shkollë por ja që serbët do ta bëjnë madje Kryetarë të Jugosllavisë për të na paraqitur para botës si të barabartë me të tjerët por edhe që të fliste në emër tonë. Serbi na urrente me tërë forcën dhe kjo ishte e qartë, por jo për të gjithë ne për fat të keq.

Ata që ishin në struktura udhëheqëse politike, në pushtetin që tërësisht ishte shkëputur nga populli, po i bënin argatin serbit dhe pushtetit serb që ishte bërë krejt gjakatar, ndërsa që po “hanin” njëri tjetrin në luftë krejt të pist për pushtet. Kushtimisht mund të thuhet se ishin harxhuar së “ngrëni” njëri tjetrin saqë, në një rast, tërë pushteti në Kosovë do të përqendrohet në një njeri, në Remzi Kolgeci, dhe kjo sa për ti bërë pushtetit serb shërbimin e nënshkrimit të humbjes së asaj “Autonomie” formale që kishim e për të qenë e keqja dhe ironia më e madhe këtë e kishin bërë të këshilluar nga kuazi intelektual që mbanin tituj të lartë shkencorë, por që i kishin shitur shpirtin djallit.

Ishin të shumtë edhe bashkëpunëtorët e imtë që kishte pushteti përfshirë këtu edhe ndërmjetës të shumtë që me veprime të tyre po ia zgjatnin jetën pushtetit serb e robërisë sonë e që po ia bënin argatin gjithëherë në dëmin tonë që ishim bërë krejt të mjerë, ndërsa që çdo veprim i tillë i dëmshëm na ishte thikë në shpinë, kurse që këta spo kuptonin ose nuk donin ta kuptonin se ishin shitur lirë dhe se kjo në të vërtetë ishte vetëvrasje e tyre. Të tillët po i bënin shërbime nga më të ndryshme pushtetit. Pos të tjerash po ndërmjetësonin në shitblerje armësh pushtet- njeri i ynë, e më pas po i denonconin këta njerëz te

pushteti. Ishin të shumta rastet edhe kur po i paraqitnin rrejshëm, duke shpifur për ta, gjoja posedojnë armë, që më pas të ishin shpëtimtarët e tyre duke ndërmjetësuar te njerëz të caktuar të pushtetit me të cilët ishin bashkë kudo natë e ditë, në mënyrë që të zhvatnin para të majme nga të denoncuarit e të akuzuarit e shumtë që si raste po i krijonin vet. Në këtë kuptim ishte krijuar gjendje e rëndë kudo këtu, kurse në fshatin Korishë e në Grikoc po përsëritej gjendja e kohës dhe rrethanave të pushtetit të Rankoviqit. Atje praktikisht po bastisej çdo shtëpi, ndërsa që po merrej e torturohej mizorisht deri në alivanosje çdo mashkull i rritur, kurse që po liheshin të lirë vetëm pasi këtyre kriminelëve serb e shqiptar t'iu mbushte fyti nga para të djersës së këtyre të përvuajturve të mjerë.

Në këto rrethana të një gjendje të rëndë që s'mund të përshkruhet, ndihet krismë e armës së trimit; Besim Ndreca vret kryepolicin e kryekriminelin Millan Shoshkiq dhe atë mu për faktin se s'donte t'ia dorëzonte armën të cilën, gjithherë, gati haptazi po e barte me veti e të cilën po ia kërkonin që moti por që ky burrë s'po iu përgjigjej në ftesa, kurse që ata s'kishin guximin ta ndalnin e t'ia merrnin. Në të vërtetë, në një aksion të tyre, kishin provuar ta çarmatosnin në vend krejt publik, por le që se kishin çarmatosë, por të ndjekur nga ai kishin ikur si minjtë e ishin futur në stacionin policor në Suharekë, ndërsa që ky kishte ftuar komandantin e tyre në oborr të stacionit policor dhe i kishte thënë se: “Po t'ia lëshonte edhe njëherë këta zagarë, ai do të kishte punë me te”.

Menjëherë pas këtyre krismave të trimit, fillimisht, shumica nesh do të mendojnë: “Çfarë do të bëhet, cila do të jetë hakmarrja dhe si do ta pësojmë”? Kurse shumë shpejtë do të kuptojmë: “Se kishim ftuar një copë lirie”. Kjo ngase dhuna do të ndalet e të thuash kishte marrë fund.

Rrethanat e reja të krijuara me këtë rast e i mllëfosur nga ku ishim dhe për të mos u kthyer kurrë më aty, duke qenë kryetar fshati, kisha ftuar të gjithë njerëzit e fshatit në një takim të rregullt me ta. Takimin si zakonisht do ta mbajmë në lokalet e shkollës së fshatit, ndërsa që edhe kësaj here, si gjithherë në të kaluarën, kisha të pranishëm të ftuar të shumtë, të mos them të gjithë burrat e fshatit. Do të jetë një nga takimet e zakonshme të rregullta, ndërsa që për dallim prej herëve të tjera kur po ju predikoja e po i thirrja në mbarësi, tani i thirra haptazi në unitet dhe në krijim të një fronti të përbashkët kundër

së keqes, dhe ju mbajta një ligjëratë të gjatë duke ju shpalosë tërë gjendjen, kurse do t'ju shpalosë edhe efektet e krismave të armës së trimit; Dhe se kisha të vështirë ngase unë veç isha ekzaltuar paksa, por edhe ata ia kishin ndier aromën asaj copë lirie që po gëzonim. Kishte edhe të tillë që kishin ulur veshët. Meqë isha i përgatitur pak më mirë për këtë takim në mënyrë të thuash telegrafike, por shumë burrërisht i kisha thirrur me emër e mbiemër të gjithë ata që në një mënyrë a në mënyrë tjetër ishin afër pushtetit, po bashkëpunonin ose po ia bënë çfarëdo argati, dhe në sy të burrave të thuash ua kisha qitur të gjitha të palarat e të gjitha ligësitë në shesh; Por që ua kisha thënë aq sinqerisht e aq vëllazërisht sa që asnjëri prej tyre s'do të më hidhërohej dhe këtë e kam vërejtur në ditët në vijim dhe gjatë gjithë së ardhmes, kurse që edhe sot garantoj moralisht se askush nuk më kishte denoncuar te pushteti për këtë.

Në këtë kohë, shokë të mijë nga e kaluara dhe ndonjëri nga të kryesisë së fshatit ku unë isha kryetar, po hetoheshin për një aferë armësh këtu. Njëri prej tyre, Isuf Basha, nën kërcënimin se do të mund të burgosej kishte ikur jashtë, në Zvicër, dhe ishte strehuar te vëllazërit e tij, ndërsa që nuk e di ç'po ndodhte me të implikuar të tjerë në këtë rast, por që baca Xhavit (Basha) po merrej në pyetje, në lidhje me rastin, në stacionin policor në Mushtishtë. Në njërën nga pyetjet e shumta që i kishin shtruar, baca Xhavit ishte përgjigjur se: “Kryetar fshati kemi Skenderin”, ndërsa që kjo ju kishte mjaftuar ti thoshin që: “Të nesërmen të më merrte me vete edhe mua dhe që të mos shkonte pa mua, përndryshe do ta kishte edhe më keq”.

Mënyra se si po më ftonin mu duk krejt e pazakontë, ndërsa që po mendoja se isha spiunuar nga ndonjë i pranishëm në takimin në shkollë. Sidoqoftë kisha guximin të mos iu përgjigjesha në këtë ftesë dhe ti thosha bacës Xhavit, t'iu thoshte që Skenderi është shprehë se: “Nuk ju vij për selam të askujt e nëse ju duhem le të vijnë të më marrin”. Baca, thjeshtë për të mirën time më kishte thënë të shkoja, por ja që unë kisha ngulë këmbë.

S'kishte kaluar gjysmë ore, kur ja, erdhën. Ishin dy polic serb, që të dy të rinj në moshë; Ndërsa unë që kisha një përvojë të mirë nga e kaluara i testova që në fillim, duke ju thënë: “Të merrja automjetin tim apo do të më kthenin ata”; Sepse unë, siç po thosha: “S'doja të kthehesha në këmbë nga Mushtishta”, ndërsa kur ata më than që: “Vëllai të vinte me automjet për të më marrë e unë duhej të shkoja me

ta”, kuptova se s’kishte gjë serioze dhe vërtetë me ta më pas po luaja si macja me miun.

Ishin kohë kur për shkak të seriozitetit të gjendjes, pos armëve të brezit, policët po bartnin edhe pushkë automatike; E derisa po udhëtonim, ndërsa që këto armë i kishin në automjet, pranë vete, por që unë mund t’ju qasesha me lehtësi; Në shenjë provokimi po ma tërhiqnin vërejtjen të mos provoja asgjë, kurse që unë do ti provokoj tepër rëndë ngase me pushkën e Besim trimit, ne me të vërtetë ia kishim marrë orën serbit, se s’ishin të fortë siç paraqiteshin e siç dukeshin dhe këtë unë po e vëreja mirë. Do ti pyes se: “A po e dinin se kënd kishin marrë”? Dhe këtu mbetën. S’kishte përgjigje. Me kaq kishte përfunduar muhabeti me ta deri në stacionin policor në Mushtishtë. Më duhet të them se veçmas nga njëri prej tyre prisja të jetë i dhunshëm. Ishte shtat lartë dhe se i kishte duart tërësisht të prera nga xhama shishesh e nga pija e tepërt dhe pa kontroll e alkoolit, ndërsa që dukej se mund të ketë provuar edhe drogën a narkotik tjerë të ndryshëm. Tjetri prej tyre s’është për tu përmendur, ishte më thatak se unë dhe po më humbte sysh.

Sapo të kishim hyrë në njëri nga zyrat në stacion policor më prezantuan të pranishmin aty që s’po ia njihja gradat por që më than se ishte zëvendës komandant në këtë stacion policor dhe se quhej Marjan, por që menjëherë, me ftesë të këtyre policëve, që të tre kanë dalë jashtë, edhe kjo, gjë krejt e pazakontë për përvojën time, ndërsa që mua po më shërbente mirë dhe se unë po mësoja se kush ishin në të vërtetë këta, tani. Thjeshtë ishin bërë hiq. Edhe ky, Marjani, s’është për tu përmendë, por ja që po kërcente siç themi ne: “Si kastravec”. Më pyeti për armën, nëse kisha dhe më tha ta dorëzoja menjëherë. Iu përgjigja shkurt: “Se s’kisha armë, të mos më pyeste më për të dhe të mos priste se do ti dorëzoja armë”. Brofi në këmbë dhe filloi të më pyeste: “Kush isha unë që s’doja të dorëzoja armën”? Dhe po më shante Ibrahim Rugovën. Do ti them shkurt: “Se s’doja të merresha më me ç’po thoshte për armën”, ndërsa që ia tërhoqa vërejtjen: “Të mos gabonte të më shante nënën, dhe të mos lodhej kot duke më sharë Rugovën”. Kishte përfunduar duke më thënë: “Se tash vije komandanti” e që po ma përmendte me emrin Dragan dhe se “Do ta shihja, unë që sipas tij isha i sëmurë”. Më pat qitur jashtë në korridor dhe më pat thënë: “Të prisja komandantin ngase ky s’po donte të merrej me të sëmurë”, ndërsa që më lan të prisja aq gjatë sa që më ishte

mbushur mendja se ishin në hall me mua si të më thoshin të shkoja në shtëpi, por ja që edhe unë doja ti testoja sa më mirë e sa më gjatë deri në fund.

Pas ndonjë dy orësh erdhi komandanti, më përshëndeti për dore, aty në korridor, duke mu drejtuar me: “Si je Bashë”? Dhe më mori, urtësisht, brenda, po në të njëjtën zyrë. S’mund të them nëse kështu lexoi në tre rreshtat e shkruar që i kishte lënë kolegu i tij, në një copë letër, në tavolinën e tij të punës apo më tha siç ishte sugjeruar, por që bisedën e nisi duke më quajtur “njeri interesant” duke më përmendë: “Se në përvojën e tij isha rast i veçantë dhe tepër interesant”. Do ti them: “Se s’po kuptoja gjë”, dhe do ta pyes: “Pse”? Më tha: “Bashë, ju keni thënë se s’doni të dorëzoni armën”. Kurse unë ia ktheva aty për aty, paksa mjeshtërisht e meqenëse po sillej me butësi: “Se ata djemtë”, duke aluduar e duke i bërë me dije se po flisja për policët: “Ishin djem të mirë, ndërsa që bashkëpunëtorin, përkatësisht zëvendësin e tij, e kishte krejt të pacipë”. Më përmendi: “Se mund ta kem hidhëruar unë me një deklaram timin të tillë”; Ndërsa që unë i thash: “Se s’po më dëgjonte mirë” dhe ia përsërita se: “Kishte bashkëpunëtorë krejt të pacipë”. Tani kur po më pyeste: “Pse”? Unë, s’po i jepja shpjegim, por do ti them: “Se të tillët qojnë në përshkallëzim të dhunës dhe se askush s’fiton nga kjo”. Do ti them: “Se s’kisha kujt ti flisja përndryshe do ti thosha se s’duhej lejuar të rrezikosh vetën për një plaçkë të vogël që mund të te dal së shantazhuari njerëzit në kërkim të armës që se kanë e mandej duke hequr dorë nga kërkesa në emër të ndonjë përfitimi për këtë”. Më tha: “Fol, fol Bashë”. I thash: “Po, edhe nëse nuk më beson e nuk më kupton”; Do ti them: “Se zëvendësi i tij kishte filluar me të shara. E kënd po më shante- Rugovën, që unë e shoh vetëm në televizor e në faqe gazetash, kurse që ai bën jetë të mirë sikurse udhëheqësit tuaj e ne të vegjlit rropatemi me vështirësitë e jetës për bukën e gojës, ndërsa që neve na shtyjnë të rrahim ose të vrasim njëri- tjetrin për një armë që zakonisht se kemi e edhe po ta kemi çfarë mund ti bëjmë, me të, Jugosllavisë që po e zhbëjnë të mëdhenjtë tuaj përditë nga shumë”. Po mirë më tha Bashë: “Pse jeni ju të pakënaqur”? I thash shkurt: “Nga dhuna që ushtroni ju, nga i tërë aparati i juaj shtetërorë, që s’është as pushtet i popullit tuaj, por që ju kanë verbuar sytë aq shumë nga shovinizmi sa më s’jeni në gjendje ti bëni mirë llogaritë dhe se s’po kuptoni se ne, në fund të fundit, mund të humbim veç robërinë, kurse

ju jeni bërë argat të shpërbërjes dhe shkatërrimit të Jugosllavisë ku realisht e keni pasur mirë”; “Deri dje na qanit vëllezër, kurse tani gjithë kjo urrejtje e dhunë ndaj nesh”. “E pse”? “Ngase duam të jem të barabartë me ju”; “Dhe çka i prishë punë kjo njeriut të thjeshtë serb, ose edhe ty që ke pushtet, ndërsa udhëheqësit tuaj po, se ai kështu mbahet në pushtet, përndryshe bashkë unë edhe ju do të kërkonim kushte më të mira jetese e ai s’mund të na i siguroj, prandaj të ka krijuar kushte e të ka dhënë pushtet të ushtrosh dhunë me pretekste nga më të ndryshme e të marrësh ndonjë plaçkë që s’ia vlen kur familja jote s’ka siguri nëse ti do të kthehesh sa herë të përcjellin nga shtëpia, kurse për ne gati e dinë se jemi të vrarë kurdo dhe kudo që ju na hasni edhe kur jemi thjeshtë në punët tona e në pasurin tonë”. Do të më pyes: “Nëse më rrinte mendja te vrasja e fundit”, dhe po aludonte në vrasjen që atyre iu kishte djegë e që vërtetë kishte bërë jehonë dhe kishte ndryshuar padyshim gjendjen. Do ti them: “Po, por jo vetëm në atë, në të gjitha”. “Më shumë në ato tjerat ngase ato janë dhuna, kurse kjo është përgjigje dhunës”. Do të më thotë: “Se ai ishte kriminel”. E unë ia ktheva se” Ishte dajë imi dhe shok imi me të cilin jam shoqëruar gjatë dhe se ishte nga burrat e fortë që po të kishte drejtësi do ti duhej shumë vendit e njeriut të këtushëm, por ja që e kishit mbështetë për muri siç po na mbështetni përditë e më shumë secilin prej nesh, ndërsa që secili detyrohet të reagoj”. Më pyeti: “Nëse vërtetë e kisha njohur Besimin”? Ndërsa unë i thash: “Se s’po më dëgjonte, dhe se ndoshta duhej lënë bisedën. Ja përsërita se: “Besimi ishte nga njerëzit më stabil që njihja dhe se ishte me karakter të fortë e s’po i bënte të keqe kujt, ndërsa që s’po e duronte dhunën dhe padrejtësitë që po na bëhen në vazhdimësi të gjithë neve vetëm e vetëm ngase jemi diçka tjetër nga ju- që jemi Shqiptarë”. Do ti them se: “Edhe macja që është mace ne e dimë që se duron dhunën e aq më pak burri”. Do të më pyet: “Nëse mund ta merrnim si hero, ndërsa aktin e tij si burrëror e heroik”? Iu përgjigja: “Se që tani më ka rënë të dëgjoj se po i këndohet kënga e ne iu këndojmë vetëm trimave”. Më tha sërish: “Se jam rast i veçantë në përvojën e tij”. E unë i thash: “Se isha i sinqertë edhe kur kam thënë se s’kam armë dhe se ishte koha të shkoja ngase jam kryefamiljar dhe i pari i fshatit e meqë jam tepër i përkushtuar punëve të mira, kamë punë dhe obligime të shumta”. Krejt në fund më tha: “Se do të vinte personalisht, për mu, nëse dikush i thotë se Skenderi ka armë”; E unë ia ktheva: “Se, kuptova që tërë kjo

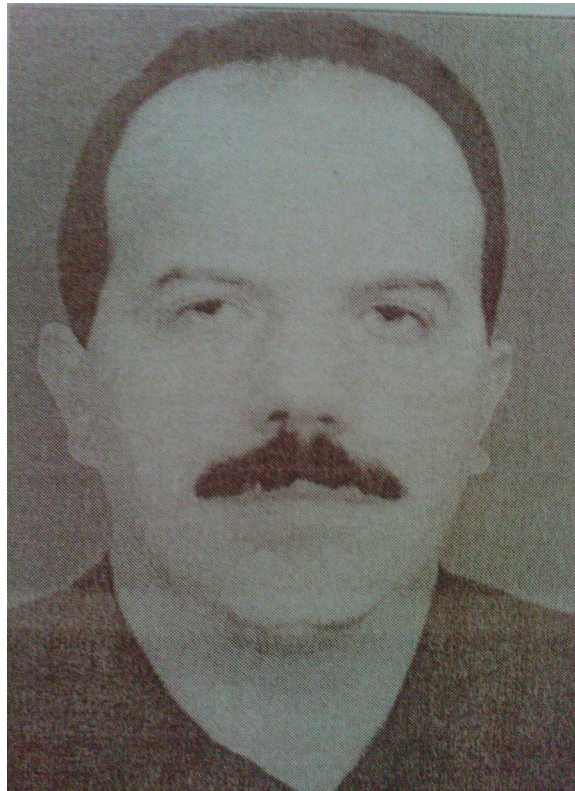
ishite rrenë”. Më tha: “Se s’ishite e ndershme që po ia thosha këtë”. Do t’ia kthej se” Burri kurrë nuk rrenë dhe se ne ende kemi kohë të burrërohem”, këtë ia thash ngase edhe ky ishte ende i ri në moshë.

Në pyetjen e fundit, për kërshërinë e tij: “Nëse kisha pasur punë ndonjëherë me pushtetin”? Do ti them: “Po, madje disa herë dhe se isha i dënuar politik”; Sapo i thash këtë cingëroi telefoni, ndërsa në telefon kishte Mishkoviqin që ishte Shef në Njësinë e Shërbimit të Sigurimit Shtetëror për Komunën e Suharekës e të cilit si përgjigje ç’po bënte, i tha: “Se kishte Skender Bashën këtu dhe se mund të ishte një rast interesant për të”. Mishkoviqi i tha: “Që të më dërgonte të nesërmen atje”, ndërsa që unë me ngulm po thosha e po insistoja të mos shkoja dhe se s’do të shkoja. Ata po bisedonin edhe më tej në telefon dhe u dakorduan që ky këtu të më lëshojë ftesë. E kur iu thash: “Se s’do ti përgjigjesha as ftesës”; më janë lutur njëzëri ti përgjigjesha ftesës dhe të shkoja ngase unë do ta kisha më lehtë që të mos më shqetësohej familja. Iu thash se do ti përgjigjesha ftesës, por që vërtetë ma bënë keq ngase siç isha shprehë, unë thjeshtë, s’kisha kohë për të tilla gjëra. E lamë të zgjohesha vonë dhe të shkoja diku nga ora dhjetë.

Të nesërmen, në bisedë me Mishkoviqin dhe me zëvendësin e tij, edhe më mirë kisha parë e kisha kuptuar se këta thjeshtë ishin tërhequr nga çfarëdo veprimi i dhunshëm. Vërejta se në plan të parë kishin biznesin dhe keqpërdorimet e plaçkën, ndërsa që kuptova se po luanin me parat tona dhe se për të realizuar këtë kishin bashkëpunëtorë e argat të shumtë nga të sojit tonë. Shkonin aq larg saqë po ndanin parat e po kusuriteshin para meje prandaj më ishte e rëndë të bisedoja çfarëdo me ta. Më mbanin aty e meqë po dilnin e po më lenin shpeshherë vetëm po më kërkonin falje herë njëri herë tjetri. Pyetjet që po më bënin ishin nga më banalet. Po më pyesnin: “Çmendoja unë për Luftën në Bosnjë- Hercegovinë? Meqenëse isha i përndjekur e i dënuar politik e që tani isha kryetar nën-dege në LDK: “A isha më afër Rugovës apo Demaqit”? E të ngjashme, deri te: “A kisha patentë shofer, apo ndoshta më duhej”? Kurse që unë shpeshherë s’po merrja mundin t’ju përgjigjesha fare dhe s’po ju prishte gjë punë. E kishin thjeshtë për të raportuar se kishin punuar, ndërsa që më kishin krijuar përshtypjen se s’donin të prishnin raporte me kënd dhe se në secilin njeri shihnin mundësi fitimi e biznesi për ta. Në kushte e rrethana të tilla më kishin thënë të shkoja edhe të nesërmen e unë iu isha përgjigj se s’vij më dhe kështu kisha vepruar e edhe ata sado që po më

kërcënonin se do të më merrnin dhunshëm me polici, do ta lënë me kaq.

Të them se të gjithë bashkëfshatarët e mi ishin trazuar dhe po ndjenin keqardhje, po më vizitonin më shumë se gjithherë më parë, kurse unë po ju thosha, me tepër modesti, se kisha kaluar mirë, se s'isha i spiunuar nga askush dhe se vërtetë kjo po më kënaqte tej mase, ndërsa që s'po ju flisja më gjatë për rastin. Kjo është hera e parë që rrëfhem publikisht, ndërsa që shokëve ua kam biseduar këtë edhe më parë, me qëllimin më të mirë për të treguar efektet e krismave të pushkës së Besim Ndreçës dhe të bëmat e këtij trimi, nderë e krenari e kombit, i cili me krismën e kësaj pushke e krismat e pushkëve të Drenicës e të Dukagjinit, po pasonte Ali Ajetin në kthimin e krenarisë kombëtare në këto troje.

**Dëshmori i kombit:
Besim (Adem) Ndreca (10.maj 1956- 03.maj 1995).**

Fëmijë të Skenderit, dhe fëmijë të Enverit; Në vizitë lapidarit të Besim Ndreca: Hajria, Diamanti, Bleona, Vlora, Fitorja, Merita, Thëllënza, Meritoni dhe Flamuri.

Jeta private

Nga viti 1990 deri në fillim të luftës në këto anë, për të mbajtur familjen do të bëjë punën e zdrukthëtarit dhe drugdhendjes, ndërsa që po merresha edhe me punë bujqësie e blegtorale prej nga do të sigurojë një jetë solide për familjen dhe shpeshherë do të ndihmojë të tjerët në tejkalimin e vështirësive. Përkrahja nxënës të fshatit në shkollim; Isha i kyçur në “Familja mban familjen”.

Kam pasion dhe më njohin për drugdhendje; Dhe shpeshherë krijoj vepra me vlera të mirëfillta arti.

Pamje e kutisë së dyzenit. Punuar, për nusen, më 1985.

Në bashkëshortësi me Raba Loshin kemi lindur shtatë fëmijë. Fëmijët e parë do të na lindin binjakë, në ditën e Flamurit Kombëtarë e të Pavarësisimit të Shqipërisë: Vlora dhe Flamuri. Flamuri (i parë) do të na vdes pas nëntë muajve, kurse më pas do të na lindë: Thëllënza, Hajria, Merita, Meritoni dhe Flamuri, i cili do të na lindë në kohën kur po varrosej dëshmori i parë i UÇK- së në këto anë, Kadri (Sadri) Kokollari.

Fillimet e veprimit politik-ushtarak

Në fillim të vitit 1998 do të jem në kontakt të vazhdueshëm me Hysen Gegën, Halil Krasniqin, Ilaz Kadollin, Gafurr Elshanin e shokë të tjerë dhe do të shqyrtojme mënyra të veprimit në rrethana të reja të krijuara në Kosovë.

Fillimet e veprimit ushtarak-luftarak, angazhimet tjera

Më 15 maj 1998, në shtëpinë time do të vije stafi komandues i njësisë së UÇK-së “Çeliku 50”, përkatësisht komandanti Habib Elshani dhe Ilaz Kadolli, të cilët shtëpinë time do ta caktojnë bazë të parë ushtarake, ndërsa mua do të më jepet detyra të krijojë e komandojë njësinë e parë të UÇK- së në këto anë. Gjatë marsit të atij viti, së bashku me Bislim Muqën, Azem Kolgecin dhe Enver Bashën, do të krijojme bërthamën e më pas njësinë në përbërje të së cilës do të veprojnë dy skuadra, të cilat i komandonin Bislim Muqa dhe Azem Kolgeci, kurse në përbërje të njësitit kishte shtatëmbëdhjetë ushtarë, të gjithë të armatosur, të cilët deri në qershor do të bëjnë roje vëzhgimi. Në këtë kohë, njësit ishte në pritje të ardhjes së një oficeri; Kjo ishte marrëveshja ime dhe “Çeliku 50”.

Krahas kësaj, këtu ishin bërë të gjitha përgatitjet për rrethanat e reja. Kështu, unë, do të këshillohem me Bajrush (Sahit) Llugagjiun e Sejdi (Miftar) Muqën, ndonjëherë edhe me Mustafë (Adem) Kolgecin; Do të regjistrojmë vullnetarë të cilët do të na i ushtrojë e përgatis për luftë “Abi” (Afrim Basha) dhe do ta caktojmë shitoren e Hamit Rraqit si qendër për grumbullimin e informatave, kurse në marrëveshje me Velime (Brahim) Loshi do të vendosim që komanda e njësisë të vendosej në shtëpinë e tyre. Gjatë kësaj kohe, mua dhe njësitin tim do ta vizitojë Idriz Hyseni nga Drenica dhe Avdi (Sadik) Kadolli, me ç’rast bashkë do ta vëzhgojmë objektin e Antenës.

Në ndërkohë, sapo kishte ardhur Sadik Halitjaha, i cili kishte marrë detyrën të formonte Batalionin II, do të më kontaktojë mua dhe bashkë do të vendosin që njësitin që po vepronte në Vraniq të ishte Togë që vepronte në kuadër të Kompanisë që mbulonte territorin e Buzhalës, Bukoshit dhe Vraniqit, e në kuadër të Batalionit II, me komandë në Budakovë. Me propozimin tim do të merremi vesh që të bisedonim me Adem B. Kolgecin mundësinë e emërimit të këtij të fundit komandant të Togës në Vraniq, dhe kështu u bë. Më pas, jam pran komandantit Sadik Halitjaha; në kontakt të vazhdueshëm me Kryesinë e fshatit dhe me këshilltarët e mijë, në realizim të kërkesave dhe të detyrave të kohës dhe të atyre që shtronin bashkatdhetarët, bashkëluftëtarët dhe rrethanat në prag të luftës. Tanimë do të veproj haptazi, nën armë, dhe do të derdh mundin në realizimin e detyrave nga më të ndryshmet në tërë zonën që pretendonte të mbulojë me veprimtari luftarake Batalioni II, për të organizuar ushtrinë dhe luftën.

Në verën e vitit 1998, me kërkesën e profesorit Shefki Muqa dhe Halil Krasniqit do të ndihmojë në pajtimin e kundërshtimeve dhe në tejkalimin e mosmarrëveshjeve mes njësiteve “Çeliku-50” dhe “Lisi”. Këtë do ta bëjmë në kontakt me Feim Balajn dhe me Ukë Bytyçin.

Skenderi: Foto nga koha e luftës, dimër 1998- '99.

Pas ndërhyrjes së forcave armike kundër organizimit ushtarak të UÇK- së dhe pozicioneve të saj, më 27 shtator 1998, me kërkesën e shokëve, sërish marr komandën në njësitin e Vraniqit dhe e komandoj atë për tri ditë, sa zgjati kjo përballje me forcat armike: ushtarake, policore e paraushtarake serbe. Për zëvendës timin kisha emëruar Reshat Muqën.

Me të kaluar ky rrebes, sërish jam në organizim dhe rimëkëmbje. Për ta arritur këtë do të bashkëpunojë me Sadik Halitjahren, me Komandant “Guri”, me Kurtesh Fondajn, Halil Krasniqin, Selim Hazirajn, Mehmet Mustafën, Haqif Kadriajn, Haxhi Sallaukën, Agim Zybën, Muhamet Buzhalën etj; Kurse me t’u ndërruar komanda e Batalionit II, në nëntor të vitit 1998, komandanti i ri i Batalionit II, Fehmi Berisha nga Gurbardhi i Malishevës, më emëron: Ndhmës të tij për çështje morale e politike, si dhe për çështje

informimi e marrëdhënie me civil, përkatësisht Komisar Politik në Batalionin II.

Këtu jam deri në fund të luftës, në realizim të detyrave të shumta, ku pos të tjerash më bie barra që të krijoj, në të gjitha fshatrat e pjesës Jug- Lindore të Komunës së Suharekës, Shtabet Civile të Mbrojtjes dhe të koordinojë veprimet e tyre si dhe të ruaj e të ngritë lart e me lart moralin e popullatës dhe të ushtarëve të UÇK- së, me të cilët e bënim luftën; do të ruaj e kultivojë raportet e bashkëpunimit e bashkëveprimit mes Batalionit II dhe njësisë së Komandant “Abi”, Komandant “Guri” dhe njësitet e Zonës Operative të Nerodimes, me të cilat kufizoheshim në veprime luftarake e të cilat i komandonte Ahmet Kaçiku. Në këtë kohë, nga Sadik Halitjaha e nga drenicasi Idriz Hyseni, do të jem i propozuar që këtë detyrë ta kryej pranë komandantit Tahir Sinani në Zonën Operative të Pashtrikut (ZOP). Por, me këtë, nuk do të pajtohem, me arsyetimin se këtu isha mes njerëzve që më njihnin dhe se do të jepja kontribut dhe ndihmesë më të madhe.

Si përgjigje kërkesës së komandantit të Batalionit II, Fehmi Berisha, do ta propozojë Reshat Muqën për Komandant të Kompanisë Vëzhguese- Diversante në Batalionin II, e përgatitur për ndërhyrje të veçanta e të shpejta dhe kështu ishte vendosur e bërë, e më pas ngjashëm do të veprojmë edhe kurë emërojmë Zaim Muqën komandant të Togës II në Vraniq.

Për të ruajtur karakterin çlirimtar të luftës do të bashkëpunojë me serbët lokal të fshatit Popolan dhe Dvoran. Kjo deri në mobilizimin e përgjithshëm, të dhunshëm të tyre, kur e prishën këtë marrëveshje.

Qëndrimi im i parë me të përfunduar lufta, ishte: Të rehabilitoheshin të plagosurit, të rivarroseshin ushtarët dhe civilët e varrosur gjithandej, të ruhej pasuria e njerëzve dhe fondi i bagëtisë, të rehabilitohej gjendja e rënd e krijuar si pasojë e luftës.

Veçmas do të kujdesem për fatin e robërve të luftës.

Angazhimet pas përfundimit të luftës

Më kishte rënë të dëgjojë se forcat serbe i kishin marrë ata në rrugëtimin e tyre për Serbi, e megjithatë, do të lus komandantin dhe zëvendëskomandantin e ZOP-it, Tahir Sinanin e Sadik Halitjahën, të

urdhërojnë kontroll të hollësishëm, thyerjen e të gjitha depove në Prizren, në kërkim të ndonjë të mbylluri, robi luftime. Për t'u siguruar do pyes në çdo shtëpi a banesë që ndodhet pranë burgut të Prizrenit dhe do të kontaktoj KMLDNJ në Prizren. Më pas do t'u rri fare pranë familjeve të këtyre robërve të luftës, deri në kthimin e tyre nga burgjet serbe, pas luftës.

Qeveria e Përkohshme e Kosovës do të më caktojë bashkë-koordinator, me Riza Vatën, për komunën e Suharekës. Detyrë e jona ishte të krijonim pushtetin civil në komunë, ndërsa ishim sugjeruar që vendin e kryetarit dhe nënkryetarit të Komunës ta rezervonim për vete. Për të shmangur çfarëdo fërkimi të mëtejshëm, të dëmshëm, mes krahëve politikë në terren; do të përcaktohem që për Kryetar Komune të sillnim, nga Durrësi, Halit Berishën, kurse për Nënkryetar të sillnim, nga Vlora, Haxhi Zybën. Dhe për të realizuar këtë, në Shqipëri kishim dërguar të afërmit e tyre. Me këtë nuk do të pajtohen shokët tanë, veçmas, Besim Baraliu dhe do ta emërojnë: Haki Gashin për Kryetar dhe Ilaz Kadollin Nënkryetar të Komunës së Suharekës, vendim të cilin do ta përkrahë Ramë Buja.

Për kontributin e dhënë dhe detyrat që kam kryer gjatë luftës, komanda e Batalionit II do të më nominojë për gradën e kapitenit, ndërsa udhëheqësit e rinj komunal do të më emërojnë Drejtor në Ndërmarrjen e Pyjeve të Komunës së Suharekës. Këtu do të qëndroj deri në vjeshtë të vitit 2000, kurse me vendimin tim, të parë në këtë ndërmarrje, do t'ia ulë vetës pagën për 50 për qind, duke zbutur dallimin mes pagës maksimale dhe asaj minimale nga gjashtë me një, në tre me një. Do të angazhojë në terren të gjitha mundësitë që kisha të mbrojtë pyjet.

Angazhimet në jetën civile të pasluftës

Në fund të vitit 2000 UNMIK-u, krijon Agjencionin Pyjorë të Kosovës (APK) dhe do ta shuaj Ndërmarrjen e Pyjeve, duke krijuar Njësitë Komunale të Pylltarisë. Tani caktohem Përgjegjës i Njësisë Komunale të Pylltarisë për Komunën e Suharekës dhe këtu do të jem deri kur "Partia Demokratike e Kosovës" (PDK), ta marr pushtetin në nivel qendror, me ç'rast, njerëzit e saj, më largojnë nga aty. Pas këtij zhvillimi, bëj punën e teknikut të pyjeve.

Në vitin e parë pas përfundimit të luftës, pasi arrijë ti pajtojë kundërshtitë dhe të shuaj tendencat për ndarje të ish- luftëtarëve, themelojë Degën e Shoqatës së Veteranëve të Luftës së UÇK- së për Suharekë. Kuvendi do të zgjedh kryetar Nezir Kryeziun, kurse unë do të jem anëtar i kryesisë së kësaj shoqate. Meqë, kryesia e shoqates ishte jofunksionale, do të bëjë përpjekje të shumta, ta bëjmë funksionale, por pa sukses, andaj me kërkesën time dhe ndonërit nga ne, do të vet- shkarkohemi.

Po atë vit, bashkë me Bislim Muqën dhe Arben Veselajn, do të përkrahë dhe do të ndihmoj në themelimin e Shoqatës së Invalidëve të Luftës së UÇK- së, ku shokët do ta zgjedhin kryetar Enver Bashën, të cilin më pas, sapo ai ti vë punët në binarë, do ta heqin nga aty, në mënyrë krejt joparimore dhe atë për interesa të ngushta një grup njerëzish që në luftë kishin pasur fatin e njëjtë me të.

Veçmas do të kujdesem dhe padyshim, jam më i merituari, për demokratizimin e jetës dhe për tolerancën politike në fshatin Vraniq por edhe në nivel komune deri në zgjedhjet e para politike të pasluftës e edhe më tej.

Jeta politike pas luftës

Menjëherë pas luftës do të refuzojë ofertën tepër serioze t'i kthehem Lidhjes Demokratike të Kosovës (LDK), me "shpërblimin" se do të merrja "gjithë të mirat e botës" duke filluar nga paratë e shumta me të cilat LDK- ja atëherë po blinte aktivistët, postet në parti, në pushtet e deri te karriera e bujshme e garantuar në politikë.

Me gjithë vërejtjet dhe sugjerimet nga shokët e LPK-së do të ikë nga ajo dhe do të bëhem anëtar i "Lëvizja Kombëtare për Çlirimin e Kosovës" (LKÇK). Do të jem nismëtar dhe bashkë me Haxhi Zybën, Riza Vatën, Ibrahim Hoxhën, Leonard Shalën dhe shumë shokë të tjerë do të themelojë Degën e LKÇK-së në Suharekë. Në LKÇK gati gjithëherë do të jem kryetar ose do të ushtrojë detyrën e Kryetarit të Degës, kur Haxhi Zyba kishte probleme me shëndetin, ndërsa do të jem edhe Anëtar i Këshillit të Përgjithshëm në nivel Qendror, në Prishtinë, në mandatin e fundit, para se ajo të shndërrohet në Lëvizje për Integrim e Bashkim (LIB). Në LIB, isha Kryetar i Degës për Suharekë dhe Anëtar i Këshillit të Përgjithshëm në nivel Qendror.

Lufta kishte përfunduar suksesshëm por megjithatë me marrëveshje (Marrëveshja e Kumanovës), andaj në këtë pasluftë e sa i përkiste statusit të Kosovës çdo gjë ishte pezull. Po kontaktohesha nga përfaqësues të mekanizmave të shumtë ndërkombëtarë, madje deri te përfaqësuesi i qendrës së NATO- s në Bruksel, me të cilin ishim zgjatur plot gjashtë orë në bisedë. Në të gjitha këto takime me këta, veçmas po përmendja qëndrimin e LKÇK- së: “Se çfarëdo kthimi i Serbisë në Kosovë, për ne do të thoshte luftë”. Disa herë po më përmendnin se më karakterizon singjeriteti, se jam i këndshëm në bisedë dhe se jam bashkëbisedues interesant. Do të më thurin edhe lavde të tjera që nuk më bënin përshtypje, ndërsa që ne kishim tërë përkushtimin të mos e humbim paqen- pasluftën. Ishin vite të rënda, politika kosovare kishte marrë tatpjetën, e ne në pamundësi t’ia ndërronim rrjedhën, kishim dalë me kërkesën të mos dilej në zgjedhje. Kohë dhe rrethana skajshmërisht të rënda e të mundimshme, tani në plan politik. Numër i konsiderueshëm bashkëluftëtarësh i ishin kthyer LDK- së, të cilën ishte një rast i mirë ta qonim në histori ose edhe më mirë në harresë, meqë kishte ulur kokën dhe ishte përmbysur e tëra; E edhe më keq që numër poashtu i madh i tyre po i bashkoheshin PDK- së me gjithë gënjeshtren e sajë, që në lindje, se kishte dalë nga lufta. Janë kohë kurë këta të parët (LDK) duhej të ndjeheshin keq për të bëmat, por edhe për ato që si kishin bërë, ndërsa që këta kishin ngritur kokë kundrejt çlirimtarëve, kurse të dytët (PDK) po sakatoseshin së rrahuri gjoks për të bëmat e tyre. Të lirë ishin vetëm të pamoralshmit; E unë për herë të parë kisha kërkuar ndihmën e Zotit.

Me gjithë respektin për Aleancën për Ardhmërinë e Kosovës (AAK), s’do të pranojë të shkojë Kryetar i Degës së saj në Suharekë, në një moment vështirësie që kishte kjo parti, para se të shkonte Vesel Maliqaj kryetar. S’do të pranoj, edhe dy herë të tjera, të jem Kryetar i Nëndegës në Vraniq për t’ua ringjallur këtë nëndegë, ndërsa gjithë herë do t’i përkrahë në zgjedhje, qofshin ato lokale ose vendore.

Sado i lutur nga profesorët e nderuar, Shefki Muqa e Bexhet Berisha, s’do të pranoj të shkoj të instalohem kryetar as në Degën e Partisë Demokratike të Kosovës (PDK) për Suharekën, kjo në një moment të krizës së thellë në këtë degë, para se të shkonte aty Safet Hoxha. Tashti, përcjell me shumë simpati veprimet dhe mënyrën se si i bënë veprimet politike lëvizja “Vetëvendosje” dhe jam duke e përkrahur moralisht atë.

Kisha emocione kur arritëm bashkimin e serishëm të “LIB” dhe “LB”, por meqë burrat s’po gjejnë mundësi unifikimi me subjektet tjerë që angazhohen për bashkim kombëtarë, e i vetëdijshëm se bashkimi arrihet vetëm duke u bashkuar, fillimisht, individët; Sapo i zgjedhur Anëtarë në Këshillin e Përgjithshëm të “LB”, paksa i revoltuar do të pushoj aktivitetin tim politik, në ruajtje të energjisë që ka mbetur për ndonjë veprim atdhetarë. Këtu duket të jetë hera e parë që “Ik”; Por edhe do të mësoj se ikja në të vërtetë nuk është gjithëherë një gjë e keqe. Njeriut, gjithësesi, ndonjëher iu dashka të strehohet. Ose, thjeshtë arratisem sado i vetëdijshëm që arratisja s’është liri, edhe për t’iu lehtësuar punë atyre (LDK- së në fshat) që në pasluftë ishin marrë vesh dhe i kishin vu vetes detyrë të më shkatrronin politikisht. Thënë më drejt: Kishim fituar mbi pushtuesin, dhe nuk doja të mundem e as të fitoja mbi shqiptarët. Është për keqardhje kështu si popull inteligjent që jemi, ndërsa nga mospuna jonë jemi bërë krejt injorant dhe të pa ditur. Sikur nuk ndjehemi mirë kur s’kemi kënd mbi kokë. Nga kjo vuajm e do të vuajmë edhe më, tani kur do duhej të përjetojmë një rilindje të bujshme e të fuqishme kombëtare. Sërish po vonohemi, të mjerët ne.

Letërnjoftimi im

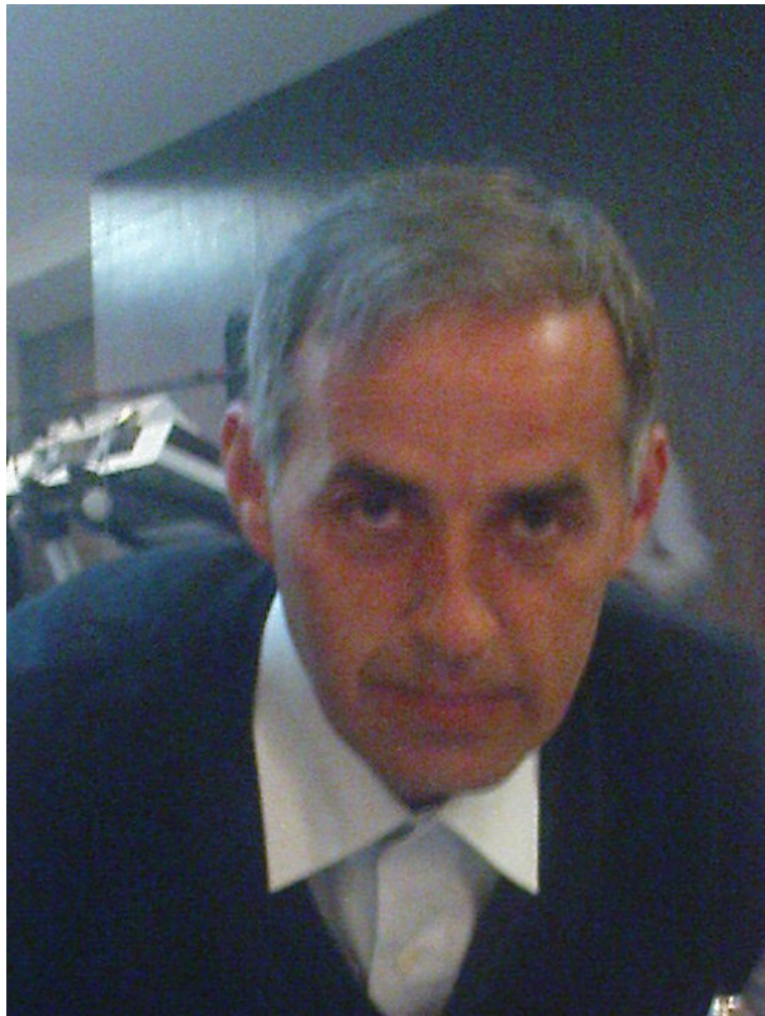
Më karakterizon dashuria dhe respekti për njerëzit, veçmas për shokët; Sinqeriteti dhe ndjenja e bamirësisë. Flas sipas shembullit tim, nuk thërras; S’lidhem me individin, ngase aty ku është thënë më së shumti “Rroftë”, aty ka dalë gërmadhë; Te njerëzit gjithëherë kam kompensuar zhgënjimet; Kurrë s’kam treguar shenja prej karrieristi; Gjithëherë i jam shmangur çfarëdo klani e çfarëdo rryme; Përkulem para flamurit kombëtar dhe veprës së dëshmorëve; Më shkatërron varfëria intelektuale, psikologjia e robit, mendësia fisnore e organizimit dhe qeverisjes. Shkruaj poezi, të cilat herë pas here i botoj aty- këtu.

Kështu siç përshkruaj besnikërisht veten, duket të mos jem i keq. Pranoj se edhe gjithaq i mirë nuk isha. Lexuesi mund të lajthit. Mund edhe të kuptohem si një uragan kur është fjala për punë të mira; Por jo. Edhe unë jam njeri, ndërsa që Niqe, gati dy shekuj më parë, i lodhur nga çfarë jemi ne, ka kërkuar Mbinjeriun. Unë them se kishte shumë të drejt. Shtazorja te ne po e mundë gjithëherë njerëzoren në ne.

Edhe më tej njeriu po mbytetë njeriun për asgjë. Për më shumë edhe po e dhunon atë; Edhe po e han atë. Dua të them se po i ha mishin, gjë që si bëjnë shtazor të tjerë llojit të vet.

Ka një varg dobësish që me të drejt i përshkruaj vetes. Përmendë se i jam nënshtruar autoritetit të gati secilit e që për pasojë shpeshherë ose gati gjithherë isha i dyti, ndërsa që me tepër mund mbaja në këmbë të parin. Më ishin pengesë, madje më ndalnin të bëja punë të mira, njerëz që s'ka qenë dashtë të mund të më ndalnin ngase ishin për tu mos u përfillur, por ja që unë e teproja me respektin për ta.

Skenderi (foto e vitit 2010)

POEZIA

Urrejë

Nëse diçka urrejë,

urrejë armët;
E ngaqë më së shumti urrejë robërinë,
rroka pushkën të fitoj lirinë.
Qershor 1999, Vraniq.

E pabesueshme

Shumë dhe ra në varrin tim
e unë s'jam aty
është kjo liria e kërkuar
a amshimi im është ky?
Qershor 1999, Vraniq.

Betimi

O ju që vdiqët për atdhe.
Unë, që më iku rasti,
Beto hem:
Se do të qëndroj te këmbët e këtij populli,
Dhe do të jem hija juaj mbi këtë dhe.
Qershor 1999, Vraniq.

Veli Muqa

Të lumtë që i mbajte:
Fjalë e besë Ibrahim Lutfisë;
E që i dhe dëshmorin,
Reshat Muqa, lirisë.
Shtator 1999, Vraniq.

Pishtarëve të lirisë

(Zaimit e Reshatit)
Ju, që dëgjuat:
zërin e atdheut,
gjëmën e tokës mëmë.
Ju, që më së miri
ditët të jetonit jetën,

por që se deshët atë pa nderë.
Ju, o trima të lirisë
me gjakun tuaj njomët tokën,
e ne, na e bëtë jetën pranverë.
Tetor 1999, Vraniq.

UÇK

Dorë e zërit të arsyes,
Dritë e agut të lirisë,
Kandil që ndrite mendjet,
Krenari Shqiptare sot.

Gjoks Kosove,
Fole shqiponjash,
Gjak i ri qe derdhet,
Flamur më i kuq se kurrë.

Lindja e motit të madh,
Betim për fitore,
Cicërimë zogu i lirë,
Behar lirie sot.

Fëmijë i djepit të pluhurosor,
Shkëndijë zjarri e zemrash,
Rreze dielli e shprese,
Dritë e syve tanë.

Stinë e pranverës,
Ag lirie e vonuar,
Guri i themelit- muri,
Çatia e lirisë sot.

Forcë që shpërndanë errësirën,
Që ndritë shpirtin,
Ngrohë zemrat,
Burim i këngëve të trimërisë.

Pjellë e qiellit të përflakur,

E nënës së përbotur,
E vashës që priste kot,
Zot i tokës së larë me gjak, sot.

Flamur i shpalosur trimërie,
Roje trojesh stërgjyshore,
Flakë e ndezur për liri,
Krejt qëndresë dhe krenari.
Tetor 1999, Vraniq.

Pushka për liri këngë e poezi

Kur e kishim jetën në të sosur,
zemra na ish e plagosur.
Kur shkonim kah perëndimi,
na kishte kapluar hidhërimi.
E kur u dëgjua jehonë e pushkës,
u dha kushtrimi për liri,
armën mbajtëm fort në duar,
atë e kishim këngë e poezi.
Nëntor 1999, Vraniq.

Urtësisht

Një shok te një varr,
dëgjova duke mërmëritur.
Lum ky që vdiq tash,
e shpëtoi pa u koritur.
Dhjetor 1999, Vraniq.

Luftëtarit të lirisë

Ti pjellë e dheut- atdheut,
mbaje kokën lart ndër mote,
Ballin hapur ke, i nderuar je.
Të shajnë, të njollosin kot,
nuk përdhosesh dot.
Mos ia vë veshin zhurmës shurdhuese,
mjerim i shoqërisë dje e sot.
Janar 2000, Vraniq.

Edhe sa

Edhe sa do t'u këndojmë trimave
Heronjve, gjakut të dëshmoreve
edhe sa do t'i ankojmë dhembjet,
trishtimin, plagët e marra
edhe sa ... edhe sa....
Janar 2000, Vraniq.

Ag i zbehtë lirie

O fjalamani e fitores,
shpirti ende vlon.
Dhembjen e kemi krenare,
e krenaria na dhemb.

Drita në fund të tunelit,
na i verboi sytë.
E zemra s'i shëroi plagët,
edhe këtë mot.

Agun e lirisë e zbehim,
përditë e më shumë.
Zërin e kemi të mekur,
e nga sytë s'na hiqet loti.

Prangat që shtrëngojnë duart,
na shtrëngojnë edhe në zemra.
E kështu tërhiqemi zvarrë,
nga plagë që ende kullojnë.
Janar 2000 Vraniq

Të burgosurve

Liria do të vije edhe për ju,
o ju, shtrënguar prangash,
këmbë e duar.
Ju, që ende shikoheni,
sy më sy me vdekjen.
Ju, që jeta a vdekja juaj,
varet nga duar të përgjakura kriminelësh,

të këtij fundshekulli.
Ju, pengu dhe çmimi shtesë i lirisë sonë.
Ju, plagë e hapur në trupin tonë.
Janar 2000 Vraniq

Arbëreshës

(In memoriam)
Këtu nuk lae emër.
Lae vetëm mirësi.
Thënkkan, se edhe në parajsë ka lulekuqe.
Them, se i quajnë të Arbërit;
Ose lulembese.
O, Jo; I quajkan “Arbëreshe”.
Pranverë 2007 Vraniq

Vraniqi

Nëse ju thotë mendja
më quani shqiponjë,
dine që krahë kisha
Maqitevë, Budakovë.

Sy, mendje Reshatin
zemër Zaim trimin,
kështu jam përgjigj
kushtrimit në Kosovë.

Luftën e kem bërë
ashtu siç ka hije,
për liri dhashë djemtë
të jem të lumtur lirie.

Marrim sërish veten
një orë e më parë,
drejt fitoreve të reja
Bashkimit Kombëtarë.
Nëntor 2011, Vraniq.

Dokumentacion i krijuar në raport me mekanizma të sigurisë së shtetit në Ish Jugosllavi

KSA E KOSOVËS
KUVENDI I KOMUNËS PRIZREN
DEKRETI I SHSSH
(organi i punëve të brendshme)
Numër 204
Me 22.02. 1984.

Në bazë të nenit 196 alineja 1 e Ligjit mbi procedurën penale _____
_____ SHSSH merr

A K T E V E N D I M I N

Kundër Basha Skender profesini student me banesë Vraniq
Suhareka nr. / i lindur më / 19 25.5. 61
në _____
CAKTOHET PARABURGIMI. 22.2.1984

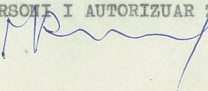
Paraburgimi do të llogaritet të emërtuarit prej datës _____ prej
orës _____, kur i është hëqur liria.

Kundër këtij aktvendimi i emërtuarit ka paraqitur ankese kolegjit të gjy-
qit _____ në Prizren në afat prej 24 orësh nga dorzimi
i aktvendimit. Ankesa nuk e ndalë zbatimin e aktvendimit.

A r s y e t i m

Paraburgimi të permendurit i caktohet për arsye se egziston dyshimi
i themelë seka kryer veper penale nga neni 133.al.1.KP

PERSONI I AUTORIZUAR ZYRTAR,

Hep.nr.25/84

Gjyqtari hetues i Gjykatës së çarkut në Prizren, në lëndën penale kundër Skender Bashkës, nga fsh.Vranic dhe Skender Bytyqi, nga fsh.Kosterc, për shkak të veprës penale të cënimit kontrarevolucionar të Rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP të RSHJ, duke vendosur sipas kërkesës për shtetimin e hetimeve dhe caktimin e paraburgimit të PPQ-së në Prizren PP.nr.26/84 të datës 24.II.1984, në datën 24.II.1984, suarr. 4878

A K T V E N D I M
MBI CAKTIMIN E PARABURGIMIT

Kundër Skender Bashkës i lindur më 25.maj 1961, nga i ati Ibrahim dhe e ëma Feride, i lindur në fsh.Vranic ku edhe tani banon, me kombësi shqiptar - shtetas i RSHJ, student i fakultetit matematiko - natyrore - dega e biologjisë në Prishtinë,

SKENDER BYTYQI, i lindur më 17.qershor 1961, nga i ati Tahir dhe e ëma Zylfije-e lind.Basha, i lindur në fsh.Kosterc, ku edhe tani banon, me kombësi shqiptar - shtetas i RSHJ, student i vitit të dytë i fakultetit të shkencave matematiko-natyrore - dega e biologjisë në Prishtinë,
Për shkak të dyshimit të themeltë:

Se kanë kryer veprën penale të cënimit kontrarevolucionar të Rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP të RSHJ.

Paraburgimi të pendohurëve do të llogaritet që nga data 22-II.1984, prej momentit kur janë privuar nga liria sipas aktvendimeve të SBB-së në Prishtinë - drejtorati i SHSSH në Prizren.

A r t e s y e t i a

Ega denuncimi penal i Sekretarijatit për puntë të brendshme në Prizren - drejtorati i SHSSH me nr. 215 të datës 24. II.1984, eji dhe provave gjere në tani informativisht të mbledhura, rezultoi dyshim i themeltë se të dyshuarit Skender Bashka dhe Skender Bytyqi, kanë kryer veprën penale të cënimit kontrarevolucionar të Rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP të RSHJ.

Në rastin konkret në pyetje është vepra penale e natyrës së rëndës që sipas ligjit mund të shqiptohet dënimi jo më pak se një vit, e për hira të shvillimit normal të procedurës së hetimeve, paraburgimi është i arsyeshëm dhe janë plotësuar kushtet ligjore nga neni 191 al.2 p.2 të LPP.

Andaj, nga sa u tha më lartë u vendos si në dispozitiv të këtij aktvendimi konformë nenit 192 të LPP.

GJYKATA E ÇARKUT NË PRIZREN, NË 24.02.1984, Hep.25/84

UDHËZIM JURIDIK: Pala e parashqyrur është shprehur se nuk ka kërkesë në afat prej 24 orëve prej momentit të marrjes të aktvendimit për Kolegjita penal të gjykatës së çarkut në Prizren, nëpërmjet të gjyqtarit hetues të kësaj gjykate. Ankesa nuk e ndalë ekzekutimin.

Gjyqtari hetues i Gjykatës së qarkut në Prizren, në lëndën penale kundër Skender Bashës, nga fsh. Vranic - KK Suharekë dhe Skender Bytyqit, nga fsh. Kosterc - KK Suharekë, për shkak të veprës penale nga neni 114 të LP të RSHJ, duke vendosur sipas kërkesës për zbatimin e hetimeve të EPQ-ës në Prizren FF.nr.26/84 i dt.24. II.1984, në datë 28.II.1984, marr këtë

A K T V E N D I M
MBI ZBATIMIN E HETIMEVE

Kundër:

1. Skender Bashës, nga i ati Ibrahim dhe e ëma Fetije-e lind. Alija, i lindur në fsh. Vranic - KK Suharekë, i lindur më 25.maj.1961. me kombësi shqiptar - shtetas i RSHJ, me profesion student, i pa martuar, din shkrim dhe lexim, ka të kryer shkollën e mesme, shërbimin ushtarak të rregulluar në Koprnicë në vitin 1981, mbahet pranë evidencën ushtarake pranë KK Suharekë, i gjendjes së mesme ekonomike,

2. Skender Bytyqit, nga i ati Tahir dhe e ëma Zylfije - e lind. Basha, i lindur më 17.VI.1961 në fsh. Kosterc - KK Suharekë, ku edhe tani banon, me kombësi shqiptar-shtetas i RSHJ, me profesion student, i vitit të II-të të fakultetit të biologjisë, shërbimin ushtarak të rregulluar më 1981 në Pançevë, mbahet në evidencën ushtarake pranë KK Suharekë, i gjendjes së mesme ekonomike,

Për shkak të dyshimit të themeltë:

Sepse gjatë vitit 1982 në Frishtinë, kryejnë veprë penale të drejtuar në thyerjen e vëllazërimit e të bashkimit, prishjen e barazisë së kombeve e të kombësive në RSHJ dhe në ndryshimin antikushtetues të rregullimit Federativ të RSHJ, në atë mënyrë që në muajin prill të vitit 1982 para konviktit të studentëve në Frishtinë marrin pjesë në demonstratat kontrarevolucionar, në të cilat përveç tjerash brohorisin parollat armiqësore: "Kosova Republiks" dhe "lironi shokët nga burgu", pastaj nga Xhevat Halili udhëheqës i grupit armiqësor të quajtur "FNO"-fronti nacional çlirimtar, marrin pamfletat armiqësore me titull: "populli do ua merr hakun", i librin armiqësor të Enver Hoxhës me titull "Titistët", revistën "Zëri i Kosovës", të gjitha këto me përmbajtje armiqësore ku në mënyrë direkte sulmohet sistemi i RSHJ dhe i personaliteti i shokut Tito dhe Lidhja e komunistëve të Jugosllavisë, të cilat parolla si dhe librin "Titistët", pasi që i lexojnë ia japin të tjerëve për ti lexuar dhe shpërndar;

kësodore kishin me kryer veprën penale të cenimit kontrarevolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP të RSHJ.

A r s y e t i m

Prokuroria publike e qarkut në Prizren ka parashtruar kërkesën për zbatimin e hetimeve dhe cektimin e pamburgimit kundër të dyshuarëve Skender Bashës, nga fsh. Vranic dhe Skender Bytyqit, nga fsh. Kosterc, për shkak të dyshimit të themeltë që kanë kryer veprën penale të cenimit kontrarevolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP të RSHJ.

Gjyqtari hetues i kësaj gjykate ka shqyrtuar shkresat e lëndës së bashku me kërkesën për zbatimin e hetimeve dhe ka gjetur:

kërkesa për zbatimin e hetimeve është e bazuar.

./.

Nga kallimi penal i Sekretariatit për punë të brendshme në Prizren dega e SHESH me nr.214 të dt.24.II.1984,procesverbaleve mbi marrjen në pyetje të të pandehurëve pranë kësaj gjykate dhe proveve tjera gjere në tani informativisht të abledhura,rezulton dyshimi i themelut se të pandehuritë Skender Basha dhe Skender Bytyqi kanë kryer veprën penale të cënimit kontrarevolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP të RSPJ,në kohë vend dhe mënyrë të njejtë me afur të përshkruar si në dispozitiv të këtij aktvendimi.

Nga sa u tha më lartë u vendos si në dispozitiv të këtij aktvendimi konformë nenit 159 al.1 lidhur me nenin 157 al.1 të LPP

GJYKATA E QARKUT NË PRIZREN, Nr. 26, II. 1984, Rep.nr. 25/84

Gjyqtari hetues, d. v.
Uljeshan Limani, d. v.

SHKREJTIM JURIDIK: pala e pakusqur ka të drejtë ankese në

afat prej 3 ditësh prej ditës së marrjes, Kolegjit penal të Gjykatës së qarkut në Prizren, e nëpërmes të gjyqtarit hetues të kësaj gjykate.

... (mirrored text from reverse side) ...

A K T I V I T

... (mirrored text from reverse side) ...

Hep.nr.25/84

Gjyqtari hetues i Gjykatës së qarkut në Prizren, në lëndën penale kundër Skender Bytyqit dhe Skender Beshës, nga fsh. Vreniq, për shkak të veprës penale nga neni 114 të LP të RSFJ, duke vendosur sipas kërkesës së PPQ-së në Prizren PP.nr.26/84 të dt.29.II.1984, e në kuptim të nenit 162 al.4 të LPP, në datë 2.mars.1984, marrë këtë

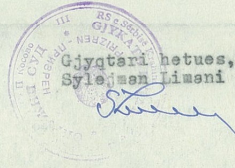
U R D H E R E S H

Vazhdimi i marrjes në pyetje të të pandehurëve Skender Beshës, nga fsh. Vreniq - KK Suharekë dhe Skender Bytyqit, nga fsh. Kosterc - KK Suharekë si dhe marrje në pyetje të dëshmitarëve të cilët do të zbulohen gjatë procedurës së hetimeve përkitazi me këtë lëndë, U BESHEN Sekretarit krahinor për punë të brendshme - shërbimit të sigurimit shtetëror në Prizren.

Ky organ do të ndërmerr edhe veprime tjera hetuese të cilat do të zbuloi gjatë marrjes në pyetje të të pandehurëve e që do të kontribuojnë verifikime sa më të plotë të gjendjes faktike.

GJYKATA E QARKUT NË PRIZREN, Hep.nr.25/84
Më 2.III.1984

Gjyqtari hetues,
Sylejman Limani

Kp.nr.33/84

Gjykata e qarkut në Prizren, në kolegjin penal të përbërë prej kryetarit të gjykatës Orhan Dekathati-kryetar i kolegjit dhe gjyqtarëve: Safet Goranit dhe Nikolla Vazurës, anëtar, me procesmbajtësin Sadri Rexhaj, praktikant i kësaj gjykate, në lëndën penale kundër të pandehurëve Skender Basha, nga fsh. Vraniq dhe Skender Bytyqi, nga fsh. Kostërc - KK Suharekë, për shkak të veprës penale të cenimit kontrarevolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LPJ, duke vendosur sipas propozimit të gjyqtarit hetues të kësaj gjykate Hep.nr 25/84 të dt.22.III.1984, për vazhdimin e paraburgimit, në seancën jo publike të mbajtur më 22.III.1984, muarr këtë

A K T V E N D I M

VAZHDOHET paraburgimi kundër të pandehurëve Skender Bashës dhe Skender Bytyqi, nga Suhareka edhe për 1(një)muaj gjegjësishtë gjerë më 22.prill 1984.

A r ë s y e t i m

Gjyqtari hetues i kësaj gjykate ka bërë propozimin me shkrim Hep.nr.25/84 të dt.22.III.1984 kundër të pand. Skender Bashës, nga fsh. Vraniq dhe Skender Bytyqi, nga fsh. Kostërc - KK Suharekë, për shkak të veprës penale të cenimit kontrarevolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LPJ, që ti vazhdohet paraburgimi edhe për një muaj.

Kolegji penal i kësaj gjykate e shqyrtoi propozimin e gjyqtarit hetues së bashku me shkresat tjera të lëndës dhe ka gjetur:

propozimi i gjyqtarit hetues është i bazuar.

Nga shkresat e lëndës rrjedh dyshimi i themeltë se të pandehuritë Skender Basha dhe Skender Bytyqi, nga Suharekë, kanë kryer veprën penale të cenimit kontrarevolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LPJ.

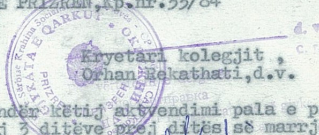
Gjithashtu, nga shkresat e lëndës shifet se hetimet nuk janë kryer me qenësje disa veprime iu janë besuar organeve të sigurimit shtetëror.

Prandaj, kolegji penal i kësaj gjykate ka gjetur se ende egzistojnë arësyerat ligjore të parapara nga neni 191 al.2 p.2 të LPR sepse të pandehuritë sikurëse të kishin qenë në liri kishin me penguar zhvillimin normal të hetimeve.

Nga sa u tha më lartë u vendos sipas nenit 191 al.2 p.2 dhe 4 të LPP.

GJYKATA E QARKUT NË PRIZREN, Kp.nr.33/84
MË 22.III.1984

Procesmbajtësi,
Sadri Rexhaj, d.v.

UDHEZIM JURIDIK: kundër këtij aktvendimi pala e paktënaqur ka të drejtë ankese në afat prej 3 ditëve prej ditës së marrjes të këtij aktvendimi -Gjykatës supreme të Kosovës të Prishtinës, nëpërmjet të kësaj gjykate.

Gjykata e qarkut në Prizren, në kolegjin penal të për-
 bërë prej kryetarit të gjykatës Osman Bekthetit - Kryetar i kol-
 legjit dhe të gjyqtarëve Safet Goranit dhe Nikola Vazurës - anëtar
 me propozimet e Petije Ademaj, praktikante e kësaj gjykate, në
 lëndën penale kundër të pandehurve Skender Bashës, nga fshati
 Vraniq dhe Skender Bytyqi, nga fshati Kostërc - KK Suharekë për
 shkak të veprës penale të cënimit kontrarevolucionar të rregull-
 imit shoqëror nga neni 114 të LP të RSPJ, duke vendosur sipas
 propozimit të gjyqtarit hetues të kësaj gjykate Hep.nr.25/84 të
 dt. 20.04.1984, për vazhdimin e paraburgimit në seancën jo pu-
 blike të mbajtur më 20.04.1984, muarë këtë

sq e nfaq, imitimit të kësaj gjykate të cilin duhet të
 -tran e ashtu nga vërtetë e lexoj tërë të tërësia të tërësia të tërësia
 -për, shprehjet të shprehjet të shprehjet të shprehjet të shprehjet

A K T V E N D I T

VAZHDOHET paraburgimi kundër të pandehurve Skender Bashës
 nga fshati Vraniq dhe Skender Bytyqi, nga fshati Kostërc KK Suhar-
 ekë edhe për 1 (një) muajë s'gjegjësisht gjerë më 20.05.1984.

A r e s y e t i m

Gjyqtari hetues i kësaj gjykate ka bërë propozimin me
 shkrim Hep.nr. 25/84 të dt. 20.04.1984, që kundër të pandehurve
 Skender Bashës, nga fshati Vraniq dhe Skender Bytyqi, nga fshati
 Kostërc KK Suharekë, për shkak të veprës penale të cënimit kontra-
 revolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP të RSPJ,
 që të iu vazhdohet paraburgimi edhe për një muaj.

Kolegji penal i kësaj gjykate shqyrtoi propozimin e
 gjyqtarit hetues së bashku me shkresat e tjera të lëndës dhe
 ka gjetur se:

Propozimi i gjyqtarit hetues është i bazuar

Nga shkresat e lëndës rrjedhë dyshimi i bazuar se të pa-
 ndehurit Skender Basha nga fshati Vraniq dhe Skender Bytyqi, nga
 fshati Kostërc - KK Suharekë, kanë kryer veprën penale të cënimit
 kontra revolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP
 të RSPJ.

Gjithashtu nga shkresat e lëndës shifet se hetimet nuk
 janë kryer meqenëse disa veprime hetuese i janë besuar organeve të
 sigurimit shtetërorë, andaj, kolegji penal i kësaj gjykate ka gjetur
 se ende egzistojnë arsyerat ligjore për vazhdimin e paraburgimit
 të të pandehurve konformë neni 191 al.2 p.2 dhe 4 të LP.

Nga sa u tha më lartë, u vendos si në dispozitiv të
 kështij aktvendimi.

v/...

GJYKATA E QARKUT NË PRIZREN
KP.nr 33/84 dt. 20.04.1984

Prodesmbajtësja
Fetije Ademaj, d.v.

UDHËZIME JURIDIKE: kundër këtij aktvendimi, pala e pa kënaqur ka të drejtë ankese në afat prej 3 ditëve nga dita e marrjes së aktvendimit, @jykatës Supremetë Kosovës në Prishtinë, nëpërmjet të kësaj gjykate.

... / ...

... / ...

GJYKATA E QARKUT NË PRIZREN
OKRUZNI SUD U PRIZRENU

P. nr. 69/84
K. br. 17-V-84
1984 god.
Prizren

TË PANDEHURIT
OKRIVLJENOM

Skender Basha

Me këtë lajmëroheni së Prokuroria e Qarkut në Prizren nën PP. nr. 26/84,
datë 17-V-84 1984, ka ngritë aktakuzën kundër Juve për veprën penale të cekur në aktakuzë.

Sa ovim se obaveštavate da je Okružno javno tužilaštvo u Prizrenu pod KT. br. _____/
od _____ 19____ godine podigno optužnicu protivu Vas za Krivično delo navedeno u optužnici.

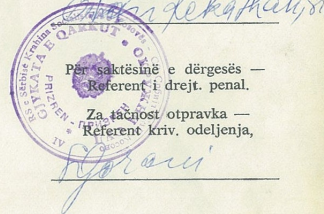
Kundër aktakuzës keni të drejtë të parashtroni kundërshtim në afat prej 8 ditësh prej ditës së marrjes së aktakuzës, nëse konsideroni se aktakuzë është pa argumente të mjaftuara ose se kjo gjykatë nuk është kompetente për të gjykuar.

Na optužnicu imate pravo da uložite prigovor u roku od 8 dana od dana prijema optužnice, ako smatrate da je optužnica sa nedovoljnim dokazima ili da ovaj sud nije nadležan za presuđenje.

Kundërshtimin, nëse e parashtron, duhet t'ia dërgoni kësaj gjykatë në dy ekzemplarë dhe në të njëjtin afat të lajmëroni këtë gjykatë se kë e keni angazhuar për mbrojtës.

Prigovor treba, ukoliko uložite, da podnesete ovom sudu u dva primerka, i u istom roku obavestite sud koga ste angazovali za branioca.

KRYFTARI I GJYKATËS,
PREDSIEDNIK SUDA,

PROKURORIA PUBLIKE E QARKUT
PP. nr. 26/84
Prizren, 17. 05. 1984

SH/SH

Republika Socialiste e Çështjes - K.S.A. e Kosovës
Соллацистичка Република Кошова - С.А.П. Косова
GJYKATA E QARKUT - РАЈСКИ СУД

Nr. 17-V-84
Sp. 1
PRIZREN - ПРИЗРЕН

GJYKATËS SH QARKUT

PRIZREN

NË bazë të nenit 45. al. 2 pika 3 të LPP, parashtroj

A K T A K U Z E N

Kundër:

SKENDER BASHËS, i lindur më 25. 05. 1961 në fshatin Vraniq, Komuna e Suharekës ku edhe banon nga i ati Ibrahim e ëma Feride e lindur Alijaj, i pamartuar, student, Shqiptar - shtetas i RSPJ, gjindet në paraburgim që nga data 22. 02. 1984;

SKENDER BUXHQIT, i lindur më 17. 06. 1961 nga i ati Tahir, e ëma Zylfije e lindur Basha, në fshatin Kostërc - Komuna e Suharekës, i pamartuar, student, Shqiptar - shtetas i RSPJ, gjindet në paraburgim që nga data 22. 02. 1984;

S E P S E

Gjatë vitit 1982 në Prishtinë, kryejnë veprën penale të drejtuar në thyerjen e vllazërimit e të bashkimit, prishjen e barazisë së kombeve e të kombësive në RSPJ dhe në ndryshimin antikushtetues të rregullimit federativ të RSPJ në atë mënyrë që më 1 prill të vitit 1982 para Konviktit të studentëve në Prishtinë marrin pjesë në demonstratat kontrarevolucionare në të cilat përveç tjerash brohorisin parollat armiqësore: "Kosova Republikë" dhe "Lironi shokët nga burgu" pastaq nga Xhevat Halili dhe Shemsi Veliu udhëheqës të grupit armiqësor të quajtur "FNQ" - "Fronti Nacional Çlirimtar" marrin pamfletat armiqësore dhe atë librin armiqësor të Enver Hoxhës me titull "Titistët", revistën "Zëri i Kosovës dhe i akuzuari Skender Basha sjellë edhe pamfletin armiqësor me titull "Populli do ua marrë hakun", të gjitha këto me përmbajtje armiqësore ku në mënyrë direkte sulmohet sistemi i RSPJ dhe personaliteti i shokut Tito dhe i lidhjes së komunistave të Jugosllavisë

të cilat pamfleta si dhe librin "Titistët" pasiqë i lexojnë
i japin të tjerëve për ti lexuar dhe shpërndarë,-

- kësodore kryejnë veprën penale të cenimit kontra-
revolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP të RSPJ.

Prandaj:

PROPOZIM

Që pran asaj gjykate të caktohet dhe të mbahet
seanca kryesore publike e në të cilën duhet ftuar:

- Prokurorin publik të qarkut në Prizren,
- të akuzuarit Skender Bashën dhe Skender Bytyqin
të cilët gjinden në burgun e qarkut në Prizren.

Që kundër të akuzuarve Skender Bashës dhe Skender
Bytyqit konforma neni 265 al. 1 të LPP të vashdohet paraburg-
imi.

A r s y e t i m

Pas mbarimit të hetimeve në lëndën penale të të
akuzuarve Skender Bashës dhe Skender Bytyqit për shkak të
veprës penale të cenimit kontrarevolucionar të rregullimit
shoqëror nga neni 114 të LP të RSPJ është vërtetuar kjo gjendje
faktike:

se në këtë çështje penale nuk është kontestuese
fakti se këtu të akuzuarit Skender Basha dhe Skender Bytyqi
që të dy janë student dhe se gjatë vitit 1982 në Prishtinë
kryejnë veprën penale të drejtuar në thyerjen e vllazërimit
e të bashkimit prishjen e barazisë së kombeve e të kombësive
në RSPJ dhe në ndryshimin antikushtetues të rregullimit fede-
rativ në RSPJ në mënyrë që në datën 1 prill 1982 për hirë të
përvjetorit të demonstratave kontrarevolucionare në Kosovë
marrin pjesë në demonstratat e organizuara në Prishtinë dhe atë
para Konviktit të studentëve ku në këto demonstrata këta të dy
të akuzuar dhe atë i akuzuari Skender Basha dhe Skender Bytyqi
brohorisin parollat armiqësore "Kosova Republika" dhe "Lironi
shokët nga burgun". Pastaj veprimtarin e tyre armiqësore kundër
RSPJ e vashdohën në mënyrë që nga Khevat Halili dhe Shemsi
Veliu udhëheqës të grupit armiqësor "Fronti Nacional Qilindtar"
marrin pamfletat armiqësore dhe atë librin armiqësor të Enver
Hoxhës "Titistët" dhe revistën "Zëri i Kosovës" ndërsa i akuzu-
ari Skender Basha nga fshati i tij Vranjë sjellë edhe pamfletin
armiqësor me titull "Populli do ua marrë hakun" të cilat libra
revista dhe pamflete që të gjithë këta i lexojnë dhe ia japin
njëri tjetrit për ti shpërndarë.

Kjo gjendje e këtyre faktike vërtetohet me pranimin
e të akuzuarve Skender Bashës dhe Skender Bytyqit.

Nga mprojtja e të akuzuarit Skender Bashës përveç tjerash vërtetohet fakti se me të vërtetë ai në datën 1 prill 1982 merrë pjesë në demonstratat kontrarëvolucionare në Prishtinë para Konviktit të studentëve dhe atë në datën 1 prill 1984 ku edhe ky brohorit parollat armiqësore "Kosova Republikë" dhe "Lironi shokët nga burgun", poashtu vërtetohet fakti se duke ecur nëpër fshat në një shtyllë e gjënë pamfletin me titull "Populli do ua merrë hakun" të cilën e sjellë në Prishtinë në Banësë ku ia jep të akuzuarit të dytë për ta lexuar si dhe nga ai e merrë edhe librin armiqësor me titull "Titistët" të cilën e lexon dhe revistën "Zëri i Kosovës" të cilën poashtu e lexon.

Nga mprojtja e të akuzuarit Skender Bytyqi vërtetohet fakti se edhe ai në datën 1 prill 1982 merrë pjesë në demonstratat armiqësore në Prishtinë para Konviktit të studentëve ku brohoritë parollat armiqësore "Kosova Republikë" dhe "Lironi shokët nga burgun" pastaj pasi që lidhet me udhëheqësin e grupit të ashtuquajtur "Fronti Nacional Çlirimtar" Xhevat Halili dhe Shemsi Veliu merrë librin "Titistët dhe revistën "Zëri i Kosovës" të cilat i lexon së bashku me pamfletin që e merrë nga i akuzuari Skender Basha "Populli do ua merrë hakun" dhe pas leximit ia jep të tjerëve për të shpërndarë.

Andaj në veprimet e këtu të dy të akuzuarve pa mëdyshje vërtetohet të gjitha elementet qendrore të veprës penale të cënimit kontrarëvolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP të RPSJ për të cilën veprë të njëjtit janë juridiko-penalisht përgjegjës.

Propozimi mbi vashdimin e paraburgimit ndaj të akuzuarve është i arsyeshëm nga shkaku se vepra penale për të cilën ata akuzohen për të njëjtën mund të shqiptohet dënimi me burg prej 10 a në shumë vjetëve andaj duke patur parasysh se me qëndrimin e tyre në liri mund të vijë gjër ke shqetësimi i qytetarëve në masë të konsiderueshme u desht që të bëhet ky propozim e konform neni 191 al. 2 pika 4 të LPP.

Andaj aktakuza e jonë është e provuar dhe në Ligjë e bazuar.

Kp.nr.79/84

Gjykata e qarkut në Prizren, sipas kolegjit penal në përbërje prej gjyqtarëve: Safet Gorani Kryetar, Nikolla Vazura dhe Vejsel Abazi - anëtarë, me procesmbajtësen Luljeta Kolloni, punëtorë e kësaj gjykate, në lëndën penale kundër të akuzuarve Skënder Basha nga fsh. Vraniqë dhe Skënder Bytyqi nga fshati Kostërc, për shkak të veprës penale të cënimit kontrarevolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP të RSFJ, duke vendosur sipas propozimit abi vazhdimin e paraburgimit të parashtruar në aktakuzë të PPQ në Prizren Pp. nr.26/84 të datës 17.V.1984, në seancën e kolegjit të mbajtur në datën 18.V.1984, marr këtë

AKTVENDIM

VAZHDOHET paraburgimi kundër të akuzuarve Skender Basha nga fsh. Vraniqë dhe Skender Bytyqi nga fshati Kostërc, për shkak të veprës penale nga neni 114 të LP të RSFJ edhe për 2 (dy) muaj përfundimisht gjerë në datë 18.korrik 1984.

Arësytia

Prokuroria publike e qarkut në Prizren, parashtror aktakuzën Pp.nr.26/84 të datës 17.V.1984 kundër të akuzuarve Skender Basha nga fshati Vraniqë dhe Skender Bytyqi nga fshati Kostërc, për shkak të veprës penale të cënimit kontrarevolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP të RSFJ. Një herit propozoj që kundër të akuzuarve konform neni 265 al.1 të LPP të vazhdohet paraburgimi.

Kolegji penal i kësaj gjykate pasi e shqyrtoj propozimin e PPQ si dhe shkresat e kësaj lënde penale, gjeti se:

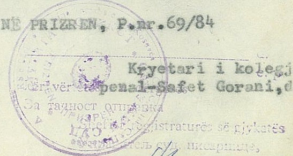
Propozimi është i bazuar.

Në fakt, pasi që të akuzuarve sipas aktakuzës u vëhet në barë vepra penale për të cilën sipas ligjit mund t'i ipet dënimi prej 10 (dhjetë) vjetë burgim ose dënimi në i rëndë, e duke marrë parasysh mënyrën e kryerjes së veprës penale, pasojat rrjedhëse dhe rrethanat të tjera rënduese, andaj me qëndrimin eventual të të akuzuarve në liri egziston droja me bazë se kishte mundësi të pritej shqetësimi i atillë i qytetarëve, që e bëri të domosdoshëm vazhdimin e paraburgimit edhe për 2 (dy) muaj përfundimisht gjerë në datën 18.korrik 1984.

Me sa u tha më lartë, u vendos sikurse në pjesën urdhënuese të aktvendimit konform neni 265 al.1 të LPP lidhur me nenin 191 al.2 p.4 të LPP.

GJYKATA E QARKUT NË PRIZREN, P.nr.69/84
Në.18.V.1984.

Procesmbajtësja, d.v.
Luljeta Kolloni.

UDHËZIME PËR ANKESË: Kunder RTTij aktvendimi mund të ushtrohet
 ankesa në afat prej 3 (tre) ditëve prej ditës që marrjes Kolegjit
 penal të Gjykatës Supreme të Kosovës në Prishtinë, sipërfaqet të kësaj
 shtjese.

Udhëzime për ankesë: Kunder RTTij aktvendimi mund të ushtrohet
 ankesa në afat prej 3 (tre) ditëve prej ditës që marrjes Kolegjit
 penal të Gjykatës Supreme të Kosovës në Prishtinë, sipërfaqet të kësaj
 shtjese.

SHËNIMET

1. SHËNIMET përparimi kështu të shkruara nën kësaj shtjese
 vërtetë dhe kështu që kështu kështu, për afat të veçantë
 dhe në afat të veçantë (që) nga kështu kështu.

ARTIKULLI 1

Prokuroria publike e shtetit në Prishtinë, përmes RTTij
 p. n. 10/2018 në datën 17. V. 2018 kundra të shkruara nën kësaj shtjese
 vërtetë dhe kështu që kështu kështu, për afat të veçantë
 dhe në afat të veçantë (që) nga kështu kështu.

Kolegjit penal i kësaj shtjese pas të shpallur roborimit
 RTTij në afat të veçantë e kështu kështu, që në:

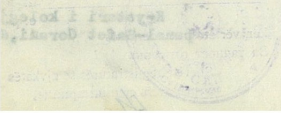
Prokuroria publike e shtetit.

RTTij, pasi që të shkruara nën kësaj shtjese e veçantë në datë
 veçantë për të afat të veçantë kështu kështu, që në afat të veçantë
 dhe në afat të veçantë (që) nga kështu kështu, për afat të veçantë
 dhe në afat të veçantë (që) nga kështu kështu.

Në afat të veçantë, në vendos afat të veçantë kështu kështu
 kështu kështu RTTij në afat të veçantë kështu kështu, që në

RTTij në afat të veçantë kështu kështu, p. n. 10/2018

Prokuroria publike e shtetit, Prishtinë, 17. V. 2018

Gjykata e qarkut në Prizren, sipas kolegjit penal në përbërje prej gjyqtarëve Safet Gorani kryetar, Nikolla Vazura dhe Vejsel Abazi, anëtarë, me procesmbajtësen Sheqere Braha, punëtoreshë e kësaj gjykate, në lëndën penale kundër të akuzuarit Skender Basha, nga fshati Vraniq, për shkak të veprës penale të cenimit kundërrrevolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP RSFJ, duke vendosur sipas kundërshtimit të të akuzuarit parashtruar kundër aktakuzës së PPQ në Prizren PP.nr.26/84 të dt. 17.05.1984, në seancën e kolegjit më dt.20.06.1984, marrë këtë

A K T V E N D I M

REPUBLIKË kundërshtimi i të akuzuarit Skender Basha nga fsh. Vraniq, parashtruar kundër aktakuzës të PPQ në Prizren PP.nr.26/84 të dt.17.05.1984 si i pabazuar.

A r e s y e t i m

Me aktakuzën e PPQ në Prizren PP.nr.26/84 të dt.17.05.1984, të akuzuarit Skender Basha, nga fshati Vraniq, i vëhet në barrë vepra penale e cenimit kundërrrevolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP RSFJ.

Kundër aktakuzës së përmendur i akuzuari Skender Basha në afat ligjor ka parashtruar ankesën në formë të kundërshtimit me të cilin pos tjerash ka cekur se revistën "Zëri i Kosovës" për të cilën pretendon aktakuzën nuk e ka lexuar sepse nuk ka patur në posedim, gjerësa pamfletin "Titistët" e ka patur në dorë por me afat kohe shumë të shkurtër për të cilin ka pasqë kohë vetëm për ta shfletuar.

Pas vlerësimit të shkresave të kësaj lënde penale, kundërshtimin e të akuzuarit si dhe mendimin e PPQ, kolegji penal gjeti se:

kundërshtimi nuk është i bazuar.

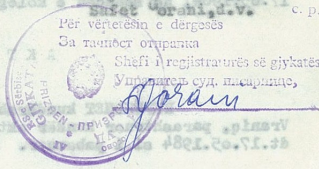
Kundërshtimin e parashtruar i akuzuari kryesisht e përsërit mbrojtjen e vet dhe gjatë procedurës hetimore se nuk ka patur në dorë revistën "Zëri i Kosovës" përkatësisht për kohë të shkurtër vetëm e ka shfletuar pamfletin "Titistët".

Mirëpo, provat dhe faktet të administruara në hetuesi sipas konsiderimit të kolegjit penal të kësaj gjykate japin bazë të mjaftueshme për paraqitjen e aktakuzës dhe me që kemi të bëjmë mbi provat të cilat në një masë janë njera me tjetrën kontraverze, gjykata pra këto prova ekskluzivisht do të vlerësoi në seancën kryesore, ndaj kundërshtimi i të akuzuarit u konsiderua si i pabazuar.

№ 18/84

Ne ca u the m lartē, u vendos sikurise nē pjesa urdhēnuene
 te akvendit konforē nēnit 277 al.1. te lpp.
 SHKURTYSHI I KRYEQI
 Nr. 20.06.1984 R. nr. 69/84
 Kryetar i Kolegjit
 Shtet Orani, d.v.
 Për vleresim e derges
 Sa mundet oturpuna
 Shëf i regjistruarē sē gjykatēs
 Уполномоченный суд. инстанции,
 Шоран

Shëf i regjistruarē sē gjykatēs
 Уполномоченный суд. инстанции,
 Шоран

1 2 3 4 5

Ne akvendit e 1984 me krahun e 1984 te 20.06.1984
 te akvendit e 1984 me krahun e 1984 te 20.06.1984
 te akvendit e 1984 me krahun e 1984 te 20.06.1984
 te akvendit e 1984 me krahun e 1984 te 20.06.1984

Ne akvendit e 1984 me krahun e 1984 te 20.06.1984
 te akvendit e 1984 me krahun e 1984 te 20.06.1984

1 2 3 4 5

Ne akvendit e 1984 me krahun e 1984 te 20.06.1984
 te akvendit e 1984 me krahun e 1984 te 20.06.1984
 te akvendit e 1984 me krahun e 1984 te 20.06.1984
 te akvendit e 1984 me krahun e 1984 te 20.06.1984

Gjykatë e qarkut në Prizren
Okruzni sud u Prizrenu

Form. — Obr. 15

20.06.1984 19 — godine — vit.

Nr. af. P.nr. 69/84
Posl. br.

FTESË PËR GJYKIM KRYESOR — POZIV ZA GLAVNI PRETRES

Skender Basha

nga ish.Vraniq ftohet si i akuzuar të vijë
iz poziva se kao da dođe

më datën 2.VII.1984 vit. në orë o në këtë gjykatë, dhoma nr. 21
dana 197 god. u čas. u ovaj sud, soba br. —

në gjykim kryesor sipas lëndës penale Jush
na glavni pretres po krivičnom predmetu

nga
iz

për shkak të veprës penale
zboq krivičnog dela

111 të LP RSHJ.

Gjykatësi — Sudija,

NE EMER TE POPULLIS

Gjykata e qarkut në Prizren, sipas trupit gjykues në përzierje prej gjyqtarëve Safet Gorani kryetar, të gjyqtarëve në deleguar Shyqretë Topallit dhe të gjyqtarëve porotë S. hare Brika, Tahir Hameli dhe Fehredin Sherovi, anëtarë, në proces-shpajtimin Sheqere Braha, punëtoresh e kësaj gjykate, në lëndën penale kundër të akuzuarëve Skender Basha nga fshati Vranic dhe Skender Bytyqi nga fshati Kosterc, për shkak të veprës penale të cënimit kontrarevolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP RSFJ duke vendosur sipas aktakuzës në FPO në Prizren PP.nr.26/84 datë 17.05.1984, në seancën e abajtar kryesore në datë 2.07.1984, në prezencën e të akuzuarëve, të prokurorit publik Shaban Berisha, të mbrojtësve Hykri Kërtaç dhe Salih Daja avokat nga Prizreni, në të njëjtën ditë botërisht e shpalli këtë

A K T E G J Y K I M

Të akuzuarit:

1. SKENDER BASHA, student nga fshati Vranic, i lindur më 1961 nga i ati Ibrahim dhe e ëma Feride - e lindur Aliqaj, shqiptar - shtetas i RSFJ, i pa artuar, detyrimin ushtarak e ka kryer, nga gjendja e mesazh ekonomike, i pa denuar, ndodhet në paraburgim prej datës 22.02.1984.

2. SKENDER BYTYQI, student nga fshati Kosterc, i lindur më 1961, nga i ati Tahir dhe e ëma Zylfije - e lindur Basha, shqiptar - shtetas i RSFJ, i pa artuar, detyrimin ushtarak e ka kryer, nga gjendja e mesazh ekonomike, i pa denuar, ndodhet në paraburgim prej datës 22.02.1984.

JANE PASTOR

Gjatë vitit 1982 në Prishtinë kryejmë veprën penale të drejtuar në thyerjen e vullnetit të bashkuar, prishjen e barazisë së kombeve e të kombësive në RSFJ dhe në ndryshimin antikushtetues të rregullimit federativ të RSFJ në atë mënyrë që në 1. prill të vitit 1982 para komitit të studentëve në Prishtinë marrin pjesë në demonstratat kontrarevolucionare në të cilat përveç tjerash brohorasin parullat armiqësore "Kosova republikë", dhe "Lironi shokët nga burgu" pastaj nga Këvat Halli dhe Shehri Velin udhëhoqën të grupit armiqësor të quajtur "FNQ-Fronti nacional qiristar" marrin panfletat armiqësore dhe

2.

atë librin armiqësor të Kaver Hoxhës me titull "Titistët", revistën "Zëri i Kosovës" gjerësa i akuzuari Skender Basha s'jellë dhe pamfletin armiqësorë me titull "Populli do ua marrë hakun." të gjitha këto me përmbajtje armiqësore ku në mënyrë direkte sulmohet sistemi i RRSJ dhe personaliteti i shekut Tito si dhe i Lidhjes së komunistave të Jugosllavisë, të cilat pamflete si dhe librin "Titistët" pasi që i lexojnë i japin njeri tjetrit për të lexuar,

-këso dore kryejnë veprën penale të cenimit kontra-revolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP RRSJ.

Andaj, gjykata në kuptim të nenit 5 al.2, 11.35, 36, 41, 50, al.1. të LP RRSJ dhe të nenit 114 të LP RRSJ,
i

G J Y K O J

Të akuzuarin SKENDER BASHË me denim burgu prej 1 (një) vjetë e 3 (tre) muajë, në të cilin denim do të llogaritet edhe koha e kaluar në paraburgim prej datës 22.02.1984, gjerësa ky aktgjykim të marrë formën e prarë.

Të akuzuarin SKENDER BYTYÇI, me denim burgu prej 1 (një) vjetë e 6 (gjashtë) muajë, në të cilin denim do të llogaritet edhe koha e kaluar në paraburgim prej datës 22.02.1984 gjerësa ky aktgjykim të marrë formën e prarë.

Të akuzuarit obligohen që në mënyrë solidare të pagojnë shpënzimet e procedurës penale sipas llogaritës së kësaj gjykate si dheqdo njeri të pagojë paushalin gjyqësor nga nga 500 dinarë, në afatin prej 15 dite, pasi ky aktgjykim të marrë formën e prarë.

A r e s y e t i

Prokuroria publike e qarkut në Prizren parashtrori aktakuzën PP.nr.26/84 të datës 17.09.1984, kundër të akuzuarëve Skender Basha nga fshati Vranig dhe Skender Bytyçi nga fshati Kosterc për shkak të veprës penale të cenimit kontra-revolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP RRSJ.

Në fjalën e fundit sëvendës prokurori publik Shaban Berisha e bëri ndryshimin e rreshtit të fundit të pjesës urdhënuese të aktakuzës duke e bërë nga e uajta vetëm fjalën "duke e shpënzarë". Përndryshe, ngeli pranë aktakuzës propozoi që të akuzuarit të shpallin fajtor dhe të dënohen sipas ligjës duke propozuar që si rrethana rënduese të aplikohet mospëndimi

i të akuzuarëve gjerësa si rrethana lehtësuese sinqeritetin e tyre gjatë seancës kryesore.

Pas përfundimit të seancës kryesore, gjykata vërtetoi:

I akuzuari Skender Basha pas mbarimit të shkollës së mesme të arsimit të mesëm të orijentuar në Shkencë, në vitin shkollor 1980/81 regjistrohet në fakultetin teknik në Prishtinë. Mirëpo, për shkak të kushteve të vështira ekonomike detyrohet që të regjistrohet me korespondencë në fakultetin natyrore-matematikore - dega e biologjisë. Fillimisht ka jetuar në një banesë private ku ka qenë bashkë me të akuzuarin Skender Bytyqi poshtu student i fakultetit të biologjisë. Gjatë asaj kohe nëpërmjet të akuzuarit Skender Bytyqi njihet me Khevat Halilin poshtu student i të njëjtit fakultet me të cilin gjatë një bisede ky i fundit të akuzuarit Skender Bashës propozon që të inkadronohet si anëtar i grupit "Fronti nacional qilixtar" mirëpo, i akuzuari refuzon një propozim të këtillë, sikurse edhe i akuzuari Skender Bytyqi. Ndërkaq, edhe i akuzuari Skender Bytyqi ka patur lidhje të ngushta si shok me Khevat Halilin dhe me Shemsi Veselin prej të cilit një ditë përpara ndëgjjon se me 1.prill.1982 do të organizohen demonstratat para konvikteve të studentëve në Prishtinë. Në këto rrethana i akuzuari Skender Bytyqi për rastin e njëjton të akuzuarin Skender Bashën dhe shokët e tjerë të cilit pastaj bashkërisht në datë 1.prill. 1982 bashkohen demonstratave të organizuara armiqësore ku të akuzuaritë disa herë bechorasin parullat "Kosova republikë" dhe "Lironi shokët nga burgun".

Ndërkaq, i akuzuari Skender Basha pamfletin "Populli do ua marrë hakun" e cili ka karakter armiqësor dhe botohet në shtetoc e jashtëme, pasi që e lexon e shpërndan duke i dorëzuar për të lexuar shokët e vet këtu të akuzuarit Skender Bytyqi. Njëherit i akuzuari Skender Bytyqi në muajin prill 1982 përkatësisht në muajin gërgjhor 1982 nga Khevat Halili dhe Shemsi Veseli merren librin "Titistët" të autorit Enver Hoxha dhe revistën "Zëri i Kosovës" këtu të dytë me karakter armiqësore dhe pasi që i lexon ia dorëzuan poshtu për të lexuar këtu të akuzuarit Skender Bashës në atë mënyrë që librin në pyetje pas 5-6 dite ia rikëthen në posedim të akuzuarit Khevat Halilit dhe ky pastaj pas rrethë 10 dite ia dorëzon Khevat Halilit dhe Shemsi Veselit respektivisht revistën "Zëri i Kosovës" edhe në prezencën e të akuzuarit Skender Basha pasprakisht i lexojnë dhe pastaj ia kthejnë Khevat Halilit dhe Shemsi Veselit.

Kjo gjendje faktike u vërtetua në bazë të pohimit të të akuzuarëve në procedurën hetimore.

I akuzuari Skender Basha në mbrojtjen e vet në seancën kryesore kryesisht deklaroi se në muajin prill 1982

rastësisht duke u gjendur para konviktit të studentëve në
Frishting, takohet me të akuzuarin Skender Bytycin dhe me shokët
e tjerë i bashkëngjiten grumbullit të studentëve dhe duke
ndërgjuar brohoritje paralele edhe ky me atë rast brohorit
arullat "Kosova republikë" për të cilin nënkupton se Kosovës
duhet ti ipet statusi i republikës në kuadër të Federatës Jugo-
sllave duke konsideruar se vetëm atëherë populli shqiptar do
ta ketë të drejtat e barabarta me popujt e tjerë në Jugosllavi.
Ndërkohë, pamfletin "Populli do na marrë hakun" pasi rastësisht
e gjen në një shtyllë afër fshatit e marrë dhe pastaj ia dorë-
zon për ta lexuar të akuzuarit Skender Bytyci të cilin pamflet
ky i fundit nuk ia rikthehen. Pëson se nga i akuzuari Skender
Bytyci marrë librin "Titistët" të cilin pasi e shfleton
pjestrisht duke e pa edhe fotografimin e autorërit të librit
dhe duke e mos kuptuar përmbajtjen sepse e ka mbajtur rreth
5 minuta ia rikthehen të akuzuarit Skender Bytyci. Njëshërit
mohoi që të ketë marrë revistën "Zëri i Kosovës".

I akuzuari Skender Bytyci në mbrojtjen e vet në
seancën kryesore kryesisht deklaroi se rastësisht duke dalur
prej ushtrisë me misionare dhe duke kaluar para konviktit të
studentëve has në grumbullin e studentëve në demonstrata ndë-
gjen brohoritjen e paralele, bashkëngjitet grumbullit dhe
brohorit parullat "Kosova republikë", për të cilin nënkupton
se e njafta rrjedhë nga gjiri i popullit shqiptar si dhe
brohorit paralel "Lironi shokët nga burgun". Pëson se nga
Shemsi Veliu pasi e marrë librin "Titistët" nuk e lexon
përmbajtjen për shkak të faktit se e ka mbajtur se kohë
të shkurtë, e shpërndanë duke i dhënë të akuzuarit Skender
Bashks por nga i cili në të njaftën ditë e marrë librin dhe
ia rikthehen në posedim Shemsi Velit. Pëson që pamfletin
"Zëri i Kosovës" ta ketë dhënë për ta lexuar të akuzuarit
Skender Bashks. Ndërkohë, pëson se prej të akuzuarit Skender
Bashks e ka marrë pamfletin "Populli do na marrë hakun" të
cilin në fakt nuk ia rikthehen të akuzuarit Skender Bashks
sepse të njaftin pamflet pa dijen e tij e marrë Shemsi Veliu.

Gjykata pasi ë vlerësoi mbrojtjet e të akuzuarëve
në seancën kryesore dhe ato veç e veç dhe në përgjithësi
erdhi në konkludin se disa nga mohimet e tyre të pjestrisht
në seancën kryesore për rrethanat esenciale në këtë çështje
penale në fakt janë të drejtuara me qëllim që të zvogëlojnë
përgjegjësinë e tyre penale-juridike. Deponimet e tyre në
hetuesi sipas konkludimit të kësaj gjykate janë plotësisht
identike dhe si të tilla të logjike, prandaj gjykata
aktgjykimin e sajë e themeloi në mbështetje të këtyre provave
të administruara në procedurën hetimore, sepse në procedurën
e përmendur të akuzuarit nuk kanë pasur arsye që para gjyq-
tarit hetues të ngarkojnë veten për diçka që nuk i përgjigjet
të vërtetës sepse në punën e gjyqtarit hetues nuk kanë pasur

...nëse është e mundur : KËRKIMET E PËRVEKËTIMIT
...nëse është e mundur : KËRKIMET E PËRVEKËTIMIT

Gjykata ndaj nuk e miratoi propozimet e mbrojtësve
Kyli Kurtaj dhe Salih Daja dhe ato sipas të parit në veprimet
e të akuzuarit Skender Bashka egzistojnë vetëm tiparet e veprës
penale të propagandës armiqësore nga neni 133 al. 2 të LP RSHJ,
përkatesisht sipas të dytit në veprimet e të akuzuarit Skender
Bytycit mund të egzistojnë vetëm tiparet e veprës penale të pro-
pagandës armiqësore nga neni 133 al. 4, ose al. 1. të LP RSHJ.
Duke vlerësuar trajtimet juridike e mbrojtësve të përmendur
me provat e nxjerrura që rezultojnë nga deponimet e të akuzu-
arëve veçanërisht në hetuesi rrezulton fakti pamohueshëm se
të akuzuarit në dashtë kanë marrë pjesë në demonstrata armiqësore
të datës 1. prill. 1982, të organizuara në Prishtinë, me q. rast
kanë brohoritur parullat "Kosova republikë" dhe "Lironi shokët
nga burgu". Pra, kjo pjesëmarrje e tyre në këto demonstrata
të cilat për shkak të brohoritjes në parullës "Kosova republikë"
që në fakt ka karakterin armiqësor sepse qëllimi është që të
bëhet ndryshimi antikombetues të rregullimit Federativ të RSHJ
dhe krahas se të marrja dhe shpërndarja e jleri tjetrit të librit
"Nisistët" të revistës "De us marrin hakun" dhe të "Zërit të
Kosovës" tregojnë qartë se në veprimet e të akuzuarëve kemi të
bëjmë me të gjitha tiparet qendësore të veprës penale nga neni
114 të LP RSHJ për kryerjen e së dillës është e njëjtueshme se
me veprimin e egzekutimit të të akuzuarëve ka mund që të shkak-
tohet rrezikshmëria konkrete të objektit të mbrojtjes. Prandaj,
gjykata pasi gjeti se në veprimet e të akuzuarëve Skender Bashka
dhe Skender Bytycit egzistojnë pengjegjëshmëria penale të njëjtit
i shpalli fajtor dhe i gjykoj të akuzuarin Skender Bashka me dënim
burgu prej 1 vjetësh e 3 muajsh me të cilin dënim do të llogaritet
edhe koha e kaluar në paraburgim prej datës 22.02.1984 si dhe
të akuzuarin Skender Bytycin e gjykoj me dënim burgu prej 1 vjetësh
e 6 muajsh me të cilin dënim do të llogaritet edhe koha e kaluar
në paraburgim prej datës 22.02.1984, gjërësa ky aktgjykim të marr
formën e prort.

Gjatë marjes së dënimt gjykata pati të gjitha rrethanat
në konsiderim të cilat ndikojnë në llojin dhe lartësinë e dënimt
sipas nenit 114 të LP RSHJ dhe si rrethanë raddese gjeti shka-
llën e rrezikshmërisë shoqërore të të akuzuarëve dhe mospëmbimin
e tyre, gjërësa si rrethana lehtësuese marrë përdmueshmërinë
e tyre, moshën e tyre relativisht të re, mbajtjen e tyre korëkte
gjatë secësës kryesore, pohimin e përkrahshëm të veprës penale
andaj, e gjykoj me dënim të merituar duke u bindur se edhe në
këto dënim do të arrihet preventiva speciale dhe ajo gjenerale
që parashihet sipas dispozitës së nenit 33 të LP RSHJ.

Vendimi mbi shpënzimet e procedurës penale është
marrë konformë nenit 93 të LPP.

GJYKATA E PARITIT NE PRISHTINE
ME DT. 27.05.1984

Procedambajtësja
Sheqere Braha, d.v.

retar i trupit gjykuar
Safet Goraçi, d.v.

UDHËZIM JURIDIK kundër këtij aktgjykimi palas e palmaqur
ka të drejtë ankese në afatin prej 15 dite, prej dite së marrjes
- Kolegjit penal të Gjykatës supreme të Kosovës në Prishtinë,
nëpërmjet të kësaj gjykate.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Prishtinë, 15.05.2019.
Kolegji Penal i Gjykatës Supreme të Kosovës
Kryetari: ...
Anëtarë: ...

Gjykata e qarkut në Prizren, sipas trupit gjykues në përbërje prej gjykatësit Safet Gorani kryetar, të gjyqtarës së deleguar Shyhrete Topalli dhe të gjyqtarëve porotë: Shehri Brika, Tahir Hameli dhe Fahredin Sharovi anëtarë, me procesmbajtësen Sheqere Braha, punëtorin e kësaj gjykate, në lëndën penale kundër të akuzuarëve Skender Basha nga fshati Vraniq dhe Skender Bytyqi nga fshati Kosterc, për shkak të veprës penale nga neni 114 të LP RSHJ, duke vendosur sipas propozimit të mbrojtësve Salih Duja dhe Hyllki Kurtaç mbi ndërprerjen e paraburgimit në të njëjtën ditë muarr këtë

A K T V E N D I M

VAZHDOHET paraburgimi kundër të akuzuarëve Skender Basha dhe Skender Bytyqi, për shkak të veprës penale nga neni 114 të LP RSHJ, gjerësa ky aktgjykim të marr formën e prerë.

A r ë s y e t i m

Në saancën e mbajtur kryesore më dt.2.07.1984, kundër të akuzuarëve Skender Basha dhe Skender Bytyqi mbrojtësit e tyre propozuan që kundër të akuzuarëve tu ndërprehet paraburgimi me që kanë pushuar arësyerat për të cilat më parë është caktuar paraburgimi.

Ndaj, trupi gjykues pasi të shqyrtoi shkresat e lëndës si dhe propozimet e mbrojtëve gjeti se:

propozimet nuk janë të bazuar.

Në fakt, të akuzuarëve u veheet në berrë vepra penale për të cilën sipas ligjës mund të ipet denimi prej lo vjetë burgim ose denimi më i randë e duke marrë parasysh pasojat e randa rrjedhëse, rrethanat e tjera si dhe mënyrën e kryerjes së tij ndaj me qëndrimin eventual në liri të të akuzuarëve egziston droja me bazë se do të mund të shkaktohet shqetësimi i atillë i qytetarëve sa që ishte i domosdoshëm që paraburgimi të vazhdohet gjerësa ky aktgjykim të marr formën e prerë.

Me sa u tha më lartë, është vendosur sikuëesse në pjesën urdhënuese të aktvendimit konformë nenit 353 al.6. të LPP lidhur me nenin 191 al.2. p.4. të LPP.

GJYKATA E QARKUT NË PRIZREN
Më dt.2.07.1984.P.nr.69/84

Procesmbajtësja
Sheqere Braha,d.v.

Kryetar i trupit gjykues
Safet Gorani,d.v.

UDHËZIME JURIDIKE: kundër këtij aktvendimi pala e paknaqur ka të drejtë ankese në afatin prej 3 dite, prej ditës së marrjes, Kolegjit penal të Gjykatës Supreme të Kosovës në Prishtinë, nëpërmjet të kësaj gjykate.

Hyllki Kurtaç

PROKURORIA PUBLIKE E QARKUT
PP. nr. 26/84
Prizren, 25. 07. 1984

Република Социјалистичка Србија - С.А.Р. Косово
Социјалистичка Република Србија - С.А.Р. Косово
ГЈЈКАТА Е QARKUT - ОДРУЖИНИ БУД
Nr. 69/84
Бр. 25. VII - 1984 год.
PRIZREN - ПРИЗРЕН V

SHB/SM

ГЈЈКАТА СЕ QARKUT

PRIZREN

P R

ГЈЈКАТЕН СУДЕНЕ ТЕ КОСОВЕ

PRISHTINE

Kundër aktgjykimit të Gjykatës së qarkut në Prizren
P. nr. 69/84 të datës 2. 07. 1984, me kohë parashtrorj

A S K U S E N

Për shtak të vendimit ab i dënua - neni 363
pika 4 lidhur me nenin 367 al. 1 të LPP.

A r e s y e r a t

Me aktakuzën e kësaj prokurorie PP. nr. 26/84
të datës 17 maj 1984 të akuzuarve Skender Basha dhe Skender
Bytyqi i vihet në bërë kryerja e veprës penale të cënimit
kontrarevolucionar të rregullimit shoqëror nga neni 114 të
LP të RSHJ.

Me aktgjykimin e sulmuar të Gjykatës së qarkut në
Prizren të akuzuarit Skender Basha dhe Skender Bytyqi shpallen
fajtör për veprën e përmendur penale dhe gjykoheh dhe atë
i akuzuari Skender Basha me dënim burgimi prej 1 vjeti e 3
muaj ndërsa i akuzuari Skender Bytyqi gjithashtu me dënim
burgimi prej 1 vjeti e 6 muaj.

Në qështjen e përmendur penale gjykata e parë në
mbnyrë të drejtë dhe të plotë ka vërtetuar gjendjen faktike
por gjatë matjes së dënimin nuk i ka vlerësuar të gjitha rre-
thësat të cilat ndikojnë në llojin dhe lartësinë e dënimin
ashtuqë të akuzuarve Skender Basha dhe Skender Bytyqi i shqi-
pton dënimet e buta me të cilat nuk mund të pritët srijtja e
qëllimit të dënimin parapamë sipas dispozitave të Ligjës
Penale të RSHJ.

./.

Të akuzuarit Skender Basha dhe Skender Bytyqi gjatë gjithë procedurës nuk pendohen fare për kryerjen e veprës penale por përkundrazi mburen me veprimtarinë armiqësore të cilën e kanë kryer kundër RSH-së duke përsëritur disa herë në seancën kryesore se Kosovës duhet të pranohet Statusi i Republikës, prandaj nuk egziston as rrethëna lehtësuese në anën e të akuzuarve të cilën e marrë gjykata e parë - mbajtjen e tyre korrekte gjatë seancës kryesore. Sipas mendimit tonë qëndrimi kategorik i të akuzuarve, respektivisht mospëndimi i tyre në mënyrë të hapur për veprën e kryer penale paraqet rrethëna rënduese të cilën gjykata e parë vetëm e përmasë në kryerësitin e fundit të aktgjyqimit të sulmuar.

Nga vet veprimtaria e tyre armiqësore, se të akuzuarit kanë marrë pjesë në demonstratat kontrarevolucionare më 1 prill 1982 para konviktit të studentëve, duke brohoritur parollat e përmasura armiqësore e pastaj sjellin pamfletat dhe librin armiqësor "Titistët" tregon në shkallën e rrezikshmërisë të situatës shoqërore.

Sikur gjykata e parë të mirrte për bazë rrethënat e përmasura rënduese atëherë me siguri kundër të akuzuarve do të shqiptonte dënimet në të ashpër.

Prandaj,

PROPOZIM

Që Gjykata Supreme e Kosovës në Prishtinë
TA NERISHTOI aktgjyqimin e Gjykatës së Qarkut në Prizren P. nr.
69/84 të datës 2 korik 1984 vetëm përkritazi me vendimin abi
dënimin, ashtuqë të akuzuarve Skender Basha dhe Skender Bytyqi
të shqiptoi dënimin e llojit të njëjtë por me kohëzgjatje më
të gjatë.

ZEVENDËS PROKURORI

Ghasan Barisha

GJYKATA E QARKUT NE PRIZREN
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ СУДЕЊА ПРОШЕЊУ
Gjyqi _____ sud u _____
Numri P -69/84 /197 _____
Broj K 3-I- /1975 _____
më _____
dana _____

Libër evidence nr. 2p-1/85-7
Kontrolnik _____

SKENDER BASHA

(mbiemri e emri ose titulli) — (prezime i ime odnosno naziv) në f.Vranic
Na osnovu pravnosnažne presude ovog suda od 2-VII-1984

Në bazë t'aktgjykimit të plotfuqishëm të këtij gjyqi më
Na osnovu pravnosnažne presude ovog suda od

numër broj	P-ar.69/84	ftohni që n'afatin pozivate se da u roku od	15	ditësh të pagueni për: dana platite na ime:
	1. dënim me të holla — novçane kazne	din. r. — n. din.		
	2. shpenzimet të procedurës penale troškova krivičnog postupka	din. r. — n. din.	4.675 ⁰⁰	
	3. shumë paushall — paušalnog iznosa	din. r. — n. din.	500.-	
	4. sekuestrimi i dobisë pronsore oduzete imovinske koristi	din. r. — n. din.		
		Svega n. din. — Gjithsejt din. r.	5.175	

Kët shumë pagueni simbas çekut të bashkangjitur në cilëndo postë ose dorzoni po n'at afat te ky gjyq me ftesën për vërejtje.
Nëse nuk e pagueni shumën e sipërme n'afatin e përmendur, inkasimi do të bahet me detyrim.
Në rasë mosinkasimi të dënimt me të holla, ky dënim do të zëvendësohet me dënim burgimi.
Ovaj iznos uplatite po priloženoj čekovnoj uplatnici bilo na kojoj pošti ili položiti u istom roku kod ovog suda s pozivom na ovu opomenu.
Ako gornji iznos ne platite u navedenom roku, naplata će se izvršiti prinudnim putem.
U slučaju neplativosti novčane kazne, ova kazna biće zamenjena kaznom zatvora.

Kryetari i trupit gjykues — gjykatsi
Predsednik veća — sudija
[Signature]

Formulari RPGJ nr. 86 (n. 277 al. 3 RPGJ) —
Poziv za plaćanje novčane kazne.
Fresë për pagimin e dënimt me të holla
Obrazac SP br. 86 (cl. 277. st. 3 SP) —

NË EMËR TË POPULLIT

Gjykata Supreme e Kosovës - kolegji i përbërë nga gjyqtarët: Dushan Cvetković, kryetar, Tadej Rodiqi, Aqif Tuhina, Shefqet Bytyçi e Halil Halilaj, anëtarë, me bashkëpunëtorin profesional Osman Arifi, procesmbajtës, në lëndën penale kundër të akuzuarve Skënder Basha dhe Skënder Bytyçi, për shkak të veprës penale cenimi kontrarevolucionar i rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP të RSPJ, duke vendosur sipas ankesave të mbrojtësve të të akuzuarve av. Hylki Kurtaj dhe Salih Duja, nga Prizreni si dhe të asaj të prokurorit publik të qarkut, të paraqitur kundër aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut në Prizren P-nr.69/84 datë 2 korrik 1984, më 31 tetor 1984, mori këtë

A K T G J Y K I M

Me aprovinë e pjesërishtë të ankesave të mbrojtësve të të akuzuarve Skënder Basha dhe Skënder Bytyçi, ndryshohet aktgjykimi i Gjykatës së Qarkut në Prizren P-nr.69/84 datë 2 korrik 1984, vetëm përkritazi me cilësimin juridik të veprës penale, ashtu që kjo gjykatë gjen se në veprimet e të akuzuarve, të përshkruara në dispozitiv të aktgjykimit të shkallës së parë, qëndrojnë elementet e veprës penale, propaganda armiqësore nga neni 133 par. 1 të LP të RSPJ.

Në pjesën tjetër aktgjykimi mbetet i pandryshuar.

A r s y e t i n i

Me aktgjykimin e kundërshtuar, të Gjykatës së Qarkut në Prizren të akuzuarit Skënder Basha dhe Skënder Bytyçi janë shpallur fajtorë për shkak të veprës penale, cenimi kontrarevolucionar i rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP të RSPJ dhe janë gjykuar, Skënder Basha me dënim burgim prej një viti e tre muaj, kurse Skënder Bytyçi me dënim burgim prej një viti e gjashtë muaj, në të cilin dënimet të shprehur në dispozitiv të aktgjykimit të shkallës së parë.

kaluarë në paraburgim prej 22 shkurt 1984. Me të njejtin aktgjykim të akuzuarit janë obliguar që solidarisht t'i paguajnë shpenzimet e procedurës penale dhe çdonjëri prej tyre paushalin gjyqësor në shumë prej 500 dinarësh.

Kundër këtij aktgjykimi brenda afatit ligjor kanë paraqitur ankesa:

- prokurori publik i qarkut për shkak të vendimit për dënimin, me propozim që aktgjykimi të ndryshohet dhe të akuzuarve t'u shqiptohen dënime më të ashpra,

- mbrojtësi i të akuzuarit Skënder Basha, për shkak të shkeljes esenciale të dispozitave të procedurës penale, vërtetimit të gabuar e jo të plotë të gjendjes faktike, shkeljes së ligjit penal e vendimit për dënimin me propozim që aktgjykimi të ndryshohet dhe të konstatohet se në veprimin e këtij të akuzuari qëndrojnë elementet e veprës penale, propaganda armiqësore nga neni 133 par. 4 të LP të RSPJ, për të cilën t'i shqiptohet një dënim më i butë, ose të priset dhe lënda të kthehet në rigjykim,

- mbrojtësi i të akuzuarit Skënder Bytyçi, për shkak të vërtetimit të gabuar e jo të plotë të gjendjes faktike dhe shkeljes së ligjit penal, me propozim që aktgjykimi të ndryshohet ashtu që të konstatohet se në veprimet e të akuzuarit qëndrojnë elementet e veprës penale propaganda armiqësore nga neni 133 par. 4 të LP të RSPJ, eventualisht nga neni 133 par. 1 të LP të RSPJ dhe për këtë veprë t'i shqiptohet një dënim më i butë.

Gjykata Supreme shqyrtoi shkresat e lëndës, studi aktgjykimin në kuptim të nenit 376 par. 1 të LPP, dhe pas vlerësimit të pretendimeve ankimore konstatoi:

Ankesat e mbrojtëse të të akuzuarve Skënder Basha dhe Skënder Bytyçi janë pjesërisht të bazuara ndërsa, ajo e prokurorit publik të qarkut nuk është e bazuar.

Edhe pse mbrojtësit e të akuzuarve Skënder Basha dhe Skënder Bytyçi aktgjykimin e shkallës së parë e kundërshtojnë për shkak të vërtetimit të gabuar e jo të plotë të gjendjes faktike, në fakt as ata në ankesat e paraqitura nuk e mohojnë faktin se të akuzuarit, me 1 prill 1982, para konvikteve të studentëve në Prishtinë, kanë marrë pjesë në demonstratat armiqësore në të cilat janë brohoritur parullat "Kosova Republikë" dhe "Lironi shokët nga burgun", e krejt kështu me qëllim të shënimit të përvjetorit të demonstratave armiqësore të mbajtura në mars dhe prill të vitit 1981 në Prishtinë e Kosovë.

Poashtu, nuk kontestohet fakti se këta të akuzuar nga Xhevat Halili dhe Shemsi Veseli, udhëheqës të grupit "Fronti Nacional Çlirimtar" kanë marrë pamfletin - librin "Titistët" të Enver Hoxhës dhe se i akuzuari Skënder Basha ka sjellë pamfletin të titulluar "Populli do t'ua marr hakun", krejt këto me përmbajtje armiqësore propaganduese, të cilat i kanë lexuar dhe ia kanë dhënë njëri-tjetrit për lexim. Mbrojtësi avokat Hylki Kurtaj në ankesën e paraqitur përsëritë mbrojtjen e të akuzuarit Skënder Basha se Skënderi revistën armiqësore propagandistike "Zëri i Kosovës" fare nuk e ka pasë në dorë as që e ka lexuar, mirëpo në këtë pjesë gjykata e shkallës së parë i ka besuar të akuzuarit të dytë Skënder Bytyçi i cili në procesverbalin e hetuesisë, datë 27 shkurt 1984, para gjyqtarrit hetues ka deklaruar se revistën "Zëri i Kosovës" në banesën e tij e kanë sjellur Xhevat Halili dhe Shemsi Veseli dhe se revista është lexuar në prezencën edhe të akuzuarit Skënder Basha. Për këtë arsye pretendimet në ankesa, përse i përkort bazave ankimore, shkelja esenciale e dispozitave të procedurës penale dhe vërtetimi i gabuar dhe jo i plotë i gjendjes faktike, nuk janë të bazuara.

Mirëpo, duke patur parasysh gjendjen e vërtetuar faktike nga gjykata e shkallës së parë, Gjykata Supreme konsideron se në rastin konkret gabimisht është aplikuar ligji penal, nenin 114 të LP të RSPJ, për çka aktgjykimin e shkallës së parë e ndryshoi duke gjetur se në veprimin e të akuzuarve, më afër të përshkruar në dispozitiv të aktgjykimit, qëndrojnë vetëm elementet e veprës penale propaganda armiqësore nga neni 133 par. 1 të LPK. Respektivisht, vepra penale cenimi kontrarevolucionar i rregullimit shoqëror nga neni 114 të LP të RSPJ, ka karakter subsidiar që do të thotë se aplikimi i kësaj norme mund të bëhet vetëm pasi që vepra e kryer nuk mund të inkorporohet në asnjë përshkrim tjetër ligjor të veprave penale nga krau XV i LP RSPJ. Në rastin konkret, të akuzuarit Skënder Basha e Skënder Bytyçi, me qëllim të shënimit të njëvjetorit të dësstratave armiqësore në Kosovë, më 1 prill 1982, kanë dalë para konvikteve të studentëve në Prishtinë dhe në atë mënyrë thirrën dhe nxitën për rrëzimin e pushtetit të klasës punëtorë dhe të punonjësave, për ndryshimin antikushitetues të rregullimit shoqëror socialist vetëqeverisës dhe për thyerjen e vëllazërimit e të bashkimit dhe të barazisë së kombeve dhe të kombësive në vend. Ata poashtu lexuan dhe shpërndanë në masa vëdi material armiqësor propagandistik, - "Titistët" të Enver Hoxhës, "Zëri i Kosovës" dhe pamfletin "Shokët do t'ua marrin hakun", të botuara në vend dhe jashtë atdheut nga pjesëtarët e grupeve ekstremitiste armiqësore. Për këtë arsye Gjykata Supreme konkludoi se në veprimet e të akuzuarve, si u cek edhe më sipër, qëndrojnë elementet e veprës penale propaganda armiqësore nga neni 133 par. 1 të LP të RSPJ.

Duke kaluar në vlerësimin e rëndësisë për dënimin, Gjykata Supreme edhe pse bëri ndryshimin e rëndësisë juridik dhe të akuzuarit i shpalli fajtorë për veprën penale në të lehtë, konkludoi

se dënimet e shqiptuara janë në përpjestin me veprën penale të kryer dhe me shkallën e përgjegjësisë penale të të dënuarve. Në ankesat e paraqitura, as prokurori publik i qarkut e as mbrojtësi i të akuzuarit, nuk prezentojnë rrethana të reja që eventualisht kishin në ndikuar në shqiptimin e dënimit më të ashpër apo më të butë. Si del nga shkresat e lëndës demonstratat e përmendura kanë zgjat një kohë relativisht të shkurtër dhe me intervenimin e profesorëve të universitetit demonstratat janë shpërndara. Duhet cek se të dy të akuzuarit kanë qenë të thirrur nga Xhevat Halili dhe Shensi Veseli, udhëheqës të grupit "FNC", që të anëtarësohen si pjesëtar të atij grupi armiqësor, mirëpo si njëri ashtu edhe tjetri atë ofertë e kanë refuzuar. Poashtu duhet cek se, prej qershorit të vitit 1982 kur ia ka ra në duar pamfletit "Titistët" dhe materiali tjetër armiqësor propagandistik e deri me paraburgosjen më 22 shkurt 1984, të akuzuarit nuk janë marrë me kurrfarë veprimtarie armiqësore. Ndërkaq, nuk ka vend as për zbutjen e dënimeve si pretendojnë mbrojtësit në ankesat e paraqitura. Në kohën kur pas demonstratave armiqësore të vitit 1981 të mbajtura në Kosovë, e tërë shoqëria është angazhuar në qetësimin e situatës dhe në menjëherimin e pasojave të rënda që ato i shkaktuan në vend e posaçërisht në Kosovë, të akuzuarit si student i ndërmorën veprimet armiqësore. Prandaj dënimet e shqiptuara, të akuzuarit Shkëder Dasha një vit e tre muaj, kurac Shkënder Hajri një vit e gjashtë muaj, janë, si u tha edhe në sipër, në përpjestin me peshën e veprës penale të kryer dhe janë të mjaftueshëm që të realizohet qëllimi i dënimit i paraqitur me nenin 55 të LP të RRFJ.

Nga çka u tha më sipër e në bazë të nenit 387 të LPP, u vendos si në dispozitiv të këtij aktgjykimi.

GJYKATA SUPREME E KOSOVËS NË PRISHTINË,
MË 31 tetor 1984, Ap-kzh-nr.332/84

Procesmbajtës,
Osman Arifi

Kryetar i kolegjit,
Dushan Cvetkoviq

SA VAZHËSOFT GJYKATA
SHKËNDER DASHA
SHKËNDER HAJRI
Gjyqtar

RS.S E R B I J E
KGA-K O S O V E S
SHËPËTIA NDESHKIMORE KORREKTUESE
Nr. _____
Me 10.12. 1984 vit.
SMLEKONICË-VUJITERNË

Në bazë të nenit 117 të Ligjit mbi ekzekutimin e sanksioneve penale Drejtori i SHMK-së personit të denuar në harmoni me nevojat e riedukimit të tij, disiplinës dhe mundësi që ekzistojnë në Institucion u cakton llojin e punëve sipas aftësi të tij psikofizike dhe shendetësore me këtë :

A K T V E N D I M

I denuari Skender Basha i lindur me 19.01. vit
në Vranjë RR Shqiptarë vepra P.ajniçsore i denuar
15.02.84 ~~1984~~ muajë.

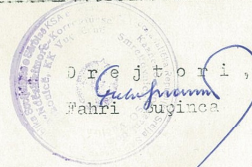
Skandimi i dënimit 19 përgaditja shkollore
Student i biologjisë viti dytë kualifikimi _____

Arritur në shkollim të rregullt-korrespondencë(nenvizo)
Caktohet në punë dhe vendin e punës Zënkthtari

Verifikimi _____
Vërejtje : _____

AKTVENDIMI I DORËZOHET :

- 1x Personit të denuar _____
- 1x Në lënden e të denuarit,
- 1x Njesisë ekonomike,
- 1x Ref.punë dhe mar.punë.

Nr. Br. 395/84
09.05. 5
198 viti. god.

Smrekonicë, KK. Vuçitërre - Smrekovnica, SO. Vuçitërre

Në bazë të Nenit 79 të Rregullores mbi ekzekutimin.
Na osnevu Çlana 79 e izvrshenju kazne i lishenja slob.
Me evidencën më të cilën posedon drejtorja e SHNK-së
Evidencam kojom raspolaze uprava KPD-a izdejo sledeće:
ipet ky:

VËRTETIM - POTVRDA

Me të cilin vërbetohet se i denuari SKENDER BASHA
Kojom se potvrdjuje da je osudjenik
nga babai Ibrahim prej Vraniç KK
od oca iz SO
Suharekë Ka qenë në vuajtjen e denimit
Bio je na izdržavanju kazne pri
pranë këtij Institucioni prej 22.08.2. 1984 gjer 09.05.
ovoj Ustanevi od do
19 85
Eshtë i denuar sipas Aktgjykimit të Gjykatës Qarkut
Osudjen po presudi suda u
në Prizren P.nr. 69/84 prej 02.07. 19 84
K.br. cd

Për këtë Vërtetim nuk paguhen taksa.
Za ovu Potvrdu ne plaća se taksa.

Ref. për ekz. e denimeve,
Ref. za izvrshenje kazne,

V. Kufelaudij

RS SERBISE — SR SRBIJA

KSA E KOSOVES

SAP KOSOVO

KUVENDI I KOMUNES

P R I Z R E N

SKUPSTINA OPSTINE

DREJTORATI I SH S SH PRIZREN

(emërtimi i organit të punëve të brendshme) — (nëzivi organo unutrašnjih poslova)

Numër

Broj

Më 24. 11. 1985

Datum

god.

Në bazë të nenit 196 alineë 1 e Ligjit mbi procedurën penale
Na osnovu člana 196. stav 1. Zakona o krivičnom postupku

D SH S SH PRIZREN
(emërtimi i organit të punëve të brendshme)
(nëzivi organo unutrašnjih poslova)

meri
donosi

Aktvendim — Rešenje

Kundër SKENDER Ibrahim BASHIS profesioni student me banesë në _____
Protiv _____ po zanimanju _____ sa stanom u _____

Vranic _____ rruga _____ i lindur më 25.05. 1961
ulica _____ broj _____ rođenog _____ godine

në Vranic, KK Suharekë.
u _____

CAKTOHET PARABURGIM.
ODREĐUJE SE PRITVOR.

Paraburgimi do t'i llogaritet të emërtuarit prej datës 24. 11. 1985 prej orës 15.00 kur i
Pritvor će se imenovanom računati od _____ godine od _____ časova, kada
është hequr lira.
je lišen slobode.

Kundër këtij aktvendimi i emërtuari ka të drejtë ankese kolegjit të gjyqit _____
Protiv ovog rešenja imenovani ima pravo žalbe veću _____
të Qarkut

në Prizren _____ në afat prej 24 orësh nga dorëzimi i aktvendimit. Ankesa nuk e ndalë zbatimin e aktvendimit.
suda u _____ u roku od 24 časa od predaje rešenja. Žalba ne zadržava izvršenje rešenja.

ARSYETIM — OBRAZLOZENJE

PARABURGIMI I CAKTOHET TE LARTEPERMENDURET PASI SE DYSHOHET SE
KA BERE VEPER PENALE NGA NENI 133 al.1. LPJ.

PERSONI I AUTORIZUAR ZYRTAR,
OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE,

Veseli Krasniqi

Formulari nr. 13
Obrazac broj 13

Procesverbal — Zapisnik

Përpiluar me datën _____ në zyrën e Burgut të qarkut
Sastavljen na dan 34-11-1981 197— god. u kancelariji Okruznog
në _____ në orën _____ sipas lëndës të marrjes së sendeve
zatvora u Q. Z. Z. u časova _____ po predmetu oduzimanja stvari od
prej gjykuarit — paraburgosurit _____ i cili me aktgjykimin përbaruese
osudenika — pritvorenika Skender Basha. koji je izvršnom presudom
të gjyqit _____ K nr. _____ të datës _____ është gjykuar në
suda K br. _____ od _____ osuden na kaznu
denim me burgim në zgjatje prej _____ gjegjësisht sipas urdhërit të gjykatësit hetues respektivisht or-
zativora u trajanju od _____, odnosno koji se prema nalogu istražnog sudije odnosno ovlaš-
ganit të autorizuar Nr. _____ të datës _____ velet në paraburgim
çenog organa Br. _____ od _____ stavlja u pritvor od-
gjegjësisht në burgim hetues.
nosno istražni zatvor.

Prej të gjykuarit, gjegjësisht paraburgosurit — burgosurit në hetim të shenuar më sipër, janë marrë
Od gore navedenog osudenika, odnosno pritvorenika — istražnog zatvorenika oduzete su na čuvanje ni-
në ruajtje gjë sendet, paratë dhe gjë sendet me vlerë të shenua më posht si vijojnë:
ze navedene stvari, novac i vrednosne stvari i to:

1. <u>146000 dinar tyjetes,</u>	11. _____
2. _____	12. _____
3. _____	13. _____
4. _____	14. _____
5. _____	15. _____
6. _____	16. _____
7. _____	17. _____
8. _____	18. _____
9. _____	19. _____
10. _____	20. _____

Përfundimisht me numrin rendor _____
Zaključeno sa rednim brojem _____

Nënshkrimi i personit të cilit i janë
marrë gjë sendet,
Potpis lica kome su stvari oduzete,

Skender Basha

Vërtetëj që sot më _____ kam marrë gjë-
Potvrđujem da sam danas _____ 197— god. primio odnosno
gjësisht dorëzuar gjë sendet të cilët janë numërtuar në këtë procesverbal prej nr. _____ deri nr. _____
predao stvari koje su pobrojane u ovom zapisniku od br. _____ do br. _____

Sendet i dorëzoi nëpunësi përgjegjës,
Stvari predao odgovorni službenik,

(V. V.)
(M. P.)

Nënshkrimi i organit të autorizuar i cili
ka marrë gjë sendet
Potpis ovlašćenog organa koji je primio stvari

M. P.

Muerr gjë sendet burgosuri në hetime - parabur-
Primio stvari istraž. zatv. — pritvorenik
gosuri — gjykuari — osudenik,

Gjyqtari hetues i Gjykatës së qarkut në Prizren, në lëndën e hetimeve kundër Skender Bashës, nga fsh.Vraniq -KK Suharekë, për shkak të veprës penale kërkimesh nga neni 136 al.2 lidhur me nenin 114 të LP të RSFJ, duke vendosur sipas kërkesës së PPQ në Prizren, PP.ar. 161/85, i datës 27.XI.1985, për caktimin e paraburgimit në datën 27.XI. 1985, suarr këtë

A K T V E N D I M
MBI ÇAKTIMIN E PARABURGIMIT

Kundër:

SKENDER BASHËS, i lindur në vitin 1961 në fsh.Vraniq - KK Suharekë, nga i ati Ibrahim dhe e ëma Feride, i martuar, shërbimin ushtarak të rregulluar, student, Shqiptar - shtetas i RSFJ,

Për shkak të dyshimit të themeltë, se ka kryer veprën penale bashkim për veprimtari armiqësore nga neni 136 al.2 lidhur me nenin 114 të LP të RSFJ.

Ndaj të njëjtit caktohet paraburgimi për 1 (një) muaj, dhe i njëjti do të llogaritet që nga data 24.XI.1985, kur është privuar nga liria sipas aktvendimit të drejtoratit të sigurimit shtetëror në Prizren me numër 1840/1 të datës 24.XI.1985.

A r ë s y e t i n

Nga kallimi penal i Drejtoratit të sigurimit shtetëror në Prizren me numër 1855 të datës 27.XI.1985, dhe korporadelikteve dhe provave gjerë në tani informativisht të mbledhura, rezultoi dyshimi i themeltë se i pandehuri Skender Basha, ka kryer veprën penale bashkim për veprimtari armiqësore nga neni 136 al.2 lidhur me nenin 114 të LP të RSFJ.

Gjyqtari hetues i kësaj gjykate, e ka shqyrtuar kërkesën për caktimin e paraburgimit së bashku me shkresat tjera të lëndës dhe ka gjetur:

Kërkesa është e bazuar.

Me që në pyetje është vepra penale bashkim për veprimtari armiqësore nga neni 136 al.2 lidhur me nenin 114 të LP të RSFJ, për të cilën sipas ligjit është i parapar dënimi jo më pak se 5 vjet, me qëndrimin e të pandehurit në liri ekziston friga se do të bëjë ndikim në dëshmitarë, në asgjësimin e gjurmave të veprës penale e cila i vëhet në ngarkesë dhe për shkak të mënyrës së kryerjes së veprës penale, ekziston friga se do të vjeha deri te shqetësimi i qytetarëve, ashtu që janë plotësuar të tëra kushtet ligjore nga neni 191 al.2 pika 2, të LPPKës.

Nga sa u tha më lartë u vendosë si në dispozitiv të këtij aktvendimit konform neni 192 al.1 të LPP.

GJYKATA E QARKUT NË PRIZREN, Hepar.137/85.
Në datën 27.XI.1985.

Gjyqtari hetues,
Sylejwan Limaniq, v..

UDHËZIME JURIDIKE: pala e pakënaqur ka drejtë ankese prej 24 orëve, prej orës së marrjes, Kolegjit penal të Gjykatës së qarkut në Prizren, më përmas të gjyqtarit hetues të kësaj gjykate.

Gjyqtari hetues i Gjykatës së qarkut në Prizren, në lëndën e hetimeve kundër të pandehurit Skender Bashës nga fsh.Vraniq, për shkak të veprës penale bashkim për veprimtari armiqësore nga neni 136 al.2 lidhur me nenin 114 të LP të RSFJ, duke vendosur sipas kërkesës të PPQ në Prizren, PP.ar.161/85, të datës 27.XI.1985, për zbatimin e hetimeve me datën 28.XI. 1985, suarr këtë

A K T V E N D I M
MBI ZBATIMIN E HETIMEVE

Kundër:

Skender Bashës, i lindur më 25.V.1961, në fsh.Vraniq - KK Suharekës, nga i ati Ibrahim dhe e ëma Feride, me kombësi Shqiptar - shtetësi i RSFJ, i martuar, me profesion student i fakulltetit të biولوجjis në Prishtinë, shërbimia ushtarak të rregulluar i dënuar me 1984, 1 vit e tre muaj, burg për shkak të veprimtarisë së armiqësore ndodhet në paraburgim.

Për shkak të dyshimit të themeltë.

Sepse që nga fillimi i vitit 1985, gjerë në muajin nëntor të vitit 1985, bëhet anëtar i grupit armiqësor të formuar nga të pandehurit Haki Gashi dhe Gafur Elshani të ashtuquajtur "Komiteti i Rrethit për territorin e Komunës së Suharekës" i cili grup i përket organizatës armiqësore "Organizatës marksiste - Leninate të Kosovës", para të cilit grupi i pandehuri Skender Basha e jep "Betimin" para flamurit kombëtar Shqiptar dhe fotografive të Marksit, Engelsit, Leninit, Stalinit dhe Eaver Hoxhës, qëllimi i të cilit ka qenë formimi i grupeve tjera armiqësore me përfitim të antarëve të rinjë e të gjithë këto me qëllim që Kosovës t'i jepet "Statuati i Republikës", pasi që bëhet anëtar i grupit në fjalë marrë pseudonomin e ashtuquajtur "Izet Saka" dhe disa herë marrë pjesë në mbledhjet e mbajtura ilegale në bazën e Bashkisë Mazrekut në Prishtinë si dhe në shtëpinë e Haki Gashit në fshatin Semetiahtë Komunë e Suharekës, dhe me rastin e bastizjes në shtëpinë e tij gjinden materialet armiqësore me titull "Eurokomunizmi është antikomunizëm nga Eaver Hoxha" dhe revistën armiqësore "Pararoja" organ i Komitetit organizativ të Marksit -Leninateve të Kosovës, e të gjitha këto me qëllim të thyerjes së vëllazërimit e të bashkimit pri-shjen e barazisë së kombeve e të kombësive dhe për ndryshimin e antikushetues të rregullimit federativ të shtetit,-

- Kësodore kryea veprën penale bashkimi për veprimtari armiqësore nga neni 136 al.2 lidhur me nenin 114 të LP të RSFJ.

A r ë s y e t i

Prokuroria publike e qarkut në Prizren, ka bërë kërkesën për zbatimin e hetimeve kundër të dyshuarit Skender Basha me aktin PP.ar 161/85, të datës 27.XI.1985, për shkak të dyshimit të themeltë se ka kryer veprën penale bashkim për veprimtari armiqësore nga neni 136 al.2 lidhur me nenin 114 të LP të RSFJ.

Gjyqtari hetues i kësaj gjykate i ka shqyrtuar shkresat e lëndës së bashku me kërkesën për zbatimin e hetimeve dhe ka gjetur:

kërkesa është e bazuar.

Nga kallimi penal i Drejtoratit të sigurimit shtetëror në Prizren me numër 185 të datës 27.XI.1985, nga korporadeliktet - materijal propagandistik armiqësor "revista Pararoja", "Libri "Eurokomunizmi është antikomunizëm" si dhe procesverbali nga marrja në pyetje të pandehurit pranë kësaj gjykate, dhe provave tjera gjerë në tani inoformativisht të mbledhura, rezultoi dyshimi i themeltë se i pandehuri Skender Basha, ka kryer veprën penale bashkim për veprimtari armiqësore nga neni 136 al.2 lidhur me nenin

Ulygiari hetues i Gjyktes. FSR nr. 137/85.
Lidha e hetuesve kundra te pashtrimit te shprehur nga Komiteti i Renedit per te...

GJYKATA E QARKUT NE PRIZREN, Rep. nr. 137/85.
Me daten 28.XI.1985.

M I T I
M B I R E T A R I
M B I R E T A R I

Gjykatai hetues,

Shk. J. L. LPP.

...komiteti i Renedit per te shprehur nga Komiteti i Renedit per te shprehur nga Komiteti i Renedit per te...

...komiteti i Renedit per te shprehur nga Komiteti i Renedit per te shprehur nga Komiteti i Renedit per te...

...komiteti i Renedit per te shprehur nga Komiteti i Renedit per te shprehur nga Komiteti i Renedit per te...

A r e s t i

...komiteti i Renedit per te shprehur nga Komiteti i Renedit per te shprehur nga Komiteti i Renedit per te...

...komiteti i Renedit per te shprehur nga Komiteti i Renedit per te shprehur nga Komiteti i Renedit per te...

...komiteti i Renedit per te shprehur nga Komiteti i Renedit per te shprehur nga Komiteti i Renedit per te...

Gjykata e qarkut në Prizren, në kolegjin penal të përbërë nga kryetari i gjykatës, Messar Pirana, kryetar i kolegjit, dhe gjyqtarëve: Nikolla Vazura dhe Safet Gorani, anëtarë, me procesmbajtset Elvane Këqemakun bashkëpunatore profesionale e kësaj gjykate, në lëndën penale kundër të pandehurëve Haki Gashit nga fsh. Semetisht dhe Skënder Bashkës nga fsh. Vraniq, për shkak të veprës penale bashkim për veprimtari armiqësore nga neni 136 al. 2 lidhur me al. nenin 114 të LP të RSHJ, duke vendosur sipas propozimit me shkrim të gjykatësit hetues të kësaj gjykate mbi vazhdimin e paraburgimit, Hep.nr.137/85 të dt.13.XII.1985, në seancën e kolegjit të mbajtur më 22.XII.1985, mori këtë vendim:

A K T V E N D I M

VAZHDOHET paraburgimi kundër të pandehurit Skënder Bashës nga fsh. Vraniq edhe për 1(një) muaj gjegjësisht gjersë më 24 janar 1986.

A r s y e t i m

Pranë gjykatës së qarkut në Prizren, janë duke u zbatuar hetimet kundër të pandehurëve Haki Gashit nga fsh. Semetisht dhe Skënder Bashkës nga fsh. Vraniq, për shkak të veprës penale bashkim për veprimtari armiqësore nga neni 136 al. 2 lidhur me nenin 114 të LP të RSHJ.

Gjykatësi hetues i kësaj gjykate me shkresën Hep.nr.137/85 të dt.13.XII.1985, ka propozuar që të vazhdohet paraburgimi kundër të pandehurit Skënder Bashës nga fsh. Vraniq edhe për një muaj, gjegjësisht gjersë më 24 janar 1986.

Kolegji penal i kësaj gjykate, pas shqyrtimit të shkresave të lëndës dhe vlerësimit të propozimit të gjykatësit hetues të kësaj gjykate, ka gjetur se:

- propozimi është i bazuar.

Nga shkresat e lëndës si dhe nga faktet e depunuara gjersë më tani rrjedhë dyshimi i pazuar se të pandehurit kanë kryer veprën penale bashkim për veprimtari armiqësore nga neni 136 al. 2 lidhur me nenin 114 të LP të RSHJ.

Me qenë se hetimet në këtë lëndë penale ende nuk kanë mund të kryhen, nga se nuk është ndërgjuar i pandehuri Gafur Elshani i cili si bashkëekzekutor e kryer veprën penale me të pandehurit Haki Gashin dhe Skënder Bashën, e për shkak të mënyrës të kryerjes së veprës penale, pasojave dhe rrethanave të tjera në të cilat janë kryer ekzistojnë friga se me qëndrimin e të pandehurit në liri do të përshtritur vepra të njejtë penale, si dhe se për këtë vepra mund të shqiptohet dënimi me burg deri më 10 vjetë e për shkak të zhvillimit normal të procedurës penale, kolegji i kësaj gjykate gjeti se ekzistojnë të gjitha arsyerat ligjore për vazhdimin e paraburgimit.

Nga sa u tha me larta u vendos sikurse ne shqiptis te ketij aktvendimi, ne baze te nenit 197 al. 2 te IPP lidhur me nenin 191 al. 2 pika 2 dhe 4 te IPP.

QARKATA E QARKUT NE PRIZREN, ne dt. 29.XII.1985

Kp.nr.152/85

d.v.
c.p.

Procesmbajtësja,
Elvane Kaçamaku,d.v.

UDHEZIME NIPRIDIT: Kërkohet nga kolegjit mund te ushtrohet ankese, ne afat prej 3 ditave pas marrjes se ketij aktvendimi, Komitetit Supreme te Kosoves ne Prishine, nepermjet te kesaj gjykate.

... (mirrored text from reverse side)

... (mirrored text from reverse side)

... (mirrored text from reverse side)

... (mirrored text from reverse side)

... (mirrored text from reverse side)

- propozimi shfaq i pazuar.

... (mirrored text from reverse side)

... (mirrored text from reverse side)

Gjykata e qarkut në Prizren, sipas kolegjit penal në përbërje prej kryetarit të gjykatës Masar Piranës, kryetar dhe gjyqtarëve: Nikolla Vazura e Fadil Nushi, anëtarë, me procesmbajtësen Elvanë Kaçamakun, bashkëpunëtore profesionale e kësaj gjykate, në lëndën penale të të pandehurit Skender Bashës, nga fshati Vraniq, për shkak të veprës penale bashkim për veprimtari armiqësore nga neni 136 al.2. lidhur me nenin 114 të LP të RSPJ, duke vendosur sipas propozimit me shkrim të gjyqtarit hetues të kësaj gjykate mbi vazhdimin e paraburgimit Hep.nr.137/85 të dt.22.01.1986, në seancën e kolegjit të mbajtur më 22.01.1986, morri këtë

A K T V E N D I M

VAZHDOHET paraburgimi kundër të pandehurit Skender Bashës, nga fshati Vraniq edhe për 1 (një) muajë gjegjësisht gjegjësisht më 24.02.1986.

A r s y e t i m

Me aktvendimin e formës së prerë të Gjykatësitet hetues të kësaj gjykate Hep.nr.137/85 të dt.28.XI.1985, janë duke u zbatuar hetimet kundër Skender Bashës, për shkak të veprës penale bashkim për veprimtari armiqësore nga neni 136 al.2.lidhur me nenin 114 të LP të RSPJ dhe ndaj të pandehurit i është caktuar paraburgimi në kuptim të nenit 191 al.2.p.2. dhe 4. të LPP.

Gjyqtari hetues me propozimin e tij ka cekur se hetimet në këtë lëndë nuk kanë mund të kryhen sepse nuk është marrë në pyetje i pandehuri Gafurr Elshani i cili ka kryer veprën penale si bashkegzekutor me të pandehurit Skender Bashën dhe Haki Gashin, dhenjëherit PPQ në Prizren ka propozuar që ~~me~~ veprimet hetuese të besohen Shërbimit të sigurimit shtetëror në Prizren për vazhdimin e marrjes në pyetje të të pandehurëve dhe dëshmitarëve tjerë, e që këto veprime gjyqtari hetues ia ka besuar Shërbimit të sigurimit shtetëror në Prizren të cilat ende nuk i ka kryer.

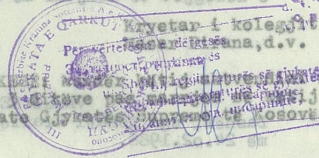
Kolegji penal i Gjykatës së qarkut në Prizren vlerësoi propozimin e gjyqtarit hetues, shkresat e lëndës dhe konkludoi se:

propozimi është i bazuar.

Në fakt, meqenëse gjerë më tani procedura hetimore ende nuk ka përfunduar, për arsye se ende nuk është marrë në pyetje i pandehuri Gafurr Elshani i cili ka kryer veprën penale si bashkegzekutor me të pandehurin Skender Bashën si dhe disa veprime u janë besuar Shërbimit të sigurimit shtetëror, egzistojnë akoma arsyesat për të cilat ka qenë i caktuar paraburgimi, respektivisht egziston friga se me qëndrimin e të pandehurit në liri do të përsëris vepra të njejtja penale, si dhe duke marrë parasysh faktin se për veprën penale në fjalë mund të parashifet denimi me burg në kohëzgjatje gjerë më 15 vjetë e duke marrë parasysh peshën e veprës penale, pasojat dhe rrethanat të tjera ndaj me qëndrimin në liri të të

pandehurit objektivisht kishte mund te pritet shqetesimi i atille
 i cili tetebeve, e per shkak te zhvillimit normal te procedures hetimore,
 kolegjive kësaj gjykate gjeti se egzistojne te gjitha ankesat li-
 -gore per vazhdimin e paraburgimit. Nga ana u tha me larte u vendos sikurse ne shqiptim
 te ketyr aktvendimave ne kuptim te nenit 197 al.2. te LPP lidhur me
 nenin 191 al.2.p.2 dhe 4. te LPP. Gjykata e Qarkut ne Prizren
 Nr. 22.03.1986.Kp.nr.11/86

Procesmbajtësja
 Elvana Këçemaku,d.v. A

UDHËZIME PER ANKESAT
 te ushtrohet ankesa ne afat-procedural, akt-
 vendimi, nenshmjetet kësaj gjykate Gjykates qendrore ne
 Prishtine.

SHËNOTIM

Ne shqetesimin e formave te preres te gjykates
 hetimore te kësaj gjykate ne dat 28.11.1986, jane dhuke
 u vendosur te ketyr aktvendimeve, te ketyr akt-
 vendimeve per vazhdimin e paraburgimit nga neni 191 al.2.p.2
 neni 197 al.2 te LPP dhe neni 191 al.2.p.2 dhe 4 te LPP.

Gjykata hetimore me propozimin e ketyr akt-
 vendimeve ne ketyr lende nuk mund te kryejn neqete ketyr
 ne praqite i pandehurit gjat kohe te gjate dhe ketyr
 at bashkëpunim me te pandehurit gjat kohe te gjate
 bashkëpunim te gjate me propozimin e ketyr akt-
 vendimeve bashkëpunim te gjate me propozimin e ketyr
 bashkëpunim te gjate me propozimin e ketyr akt-
 vendimeve bashkëpunim te gjate me propozimin e ketyr
 bashkëpunim te gjate me propozimin e ketyr akt-
 vendimeve bashkëpunim te gjate me propozimin e ketyr

Kolegji dera i Gjykates ne Prizren
 vleresoi propozimin e Gjykates hetimore, shprehur e lende dhe konkl-
 -doi ne:
 propozimi bashkëpunim i bashkëpunim.

Ne lart, meqenese gjere me lart procedura hetimore
 ende nuk ka qendruar, per arsye se ende nuk shprehen ne praqite
 i pandehurit gjat kohe te gjate dhe ketyr bashkëpunim i bashkë-
 -punim me te pandehurit gjat kohe te gjate bashkëpunim i bashkë-
 -punim me te pandehurit gjat kohe te gjate bashkëpunim i bashkë-
 -punim me te pandehurit gjat kohe te gjate bashkëpunim i bashkë-
 -punim me te pandehurit gjat kohe te gjate bashkëpunim i bashkë-
 -punim me te pandehurit gjat kohe te gjate bashkëpunim i bashkë-
 -punim me te pandehurit gjat kohe te gjate bashkëpunim i bashkë-
 -punim me te pandehurit gjat kohe te gjate bashkëpunim i bashkë-
 -punim me te pandehurit gjat kohe te gjate bashkëpunim i bashkë-

GJYKATA SUPREME E KOSOVËS - Kolegji i përbërë nga gjyqtarët: Tadej Rodiqi, kryetar, Imer Gorani dhe Besanka-
Llakicëviq-Millasheviq, anëtarë, me bashkëpunëtorin profesional
Shamsi Uka, procesmbajtës, në lëndën penale kundër të pandehurëve
Haki Gashi dhe Skender Basha, për veprën penale bashkimi për
veprimtari armiqësore nga neni 136 al. 2 lidhur me nenin 114
të Ligjit Penal të RSF të Jugosllavisë, duke vendosur për propo-
zimin e gjyqtarit hetues të Gjykatës së Qarkut në Prizren
Rep-nr.137/85 datë 12 shkurt 1986, në seancën e mbajtur më
14 shkurt 1986, mori këtë

A K T V E N D I M

Vazhdohet paraburgimi kundër të pandehurëve edhe
për 1 (një) muaj, ashtu që sipas këtij aktvendimi mund t'iu
zgjasë Haki Gashit deri më 15 mars 1986 dhe Skender Bashës
deri më 24 mars 1986.

A r s y e t i m i

Gjyqtari hetues i Gjykatës së Qarkut në Prizren,
ka propozuar që Gjykata Supreme t'ia vazhdojë paraburgimin të
pandehurëve edhe për 1 (një) muaj, duke theksuar se bazat
për të cilat është caktuar paraburgimi ende ekzistojnë.

Gjykata Supreme shqyrtoi shkresat e kësaj lënde,
vlerësoi thëniet e gjyqtarit hetues dhe konstatoi:

Propozimi është i bazuar.

Nga shkresat e kësaj lënde rezulton se kundër të
pandehurëve janë duke u zhvilluar hetimet për shkak të dyshimit
të bazuar se kanë kryer veprën penale - bashkimi për veprimtari
armiqësore nga neni 136 al. 2 lidhur me nenin 114 të LP të RSFJ.

Meqenëse në këtë çështje penale hetimet nuk kanë
përfunduar ende, pasi që nuk kanë mundur të sigurohen provat
materiale-përkatese si dhe të dëgjohen edhe disa dëshmitarë,
me lëshimin e tyre që të mbrohen në liri ekziston frika e bazuar

se mund t'i pengojt hetimet duke ndikuar në dëshmitarë. Përveç kësaj, pasi në rastin konkret kemi të bëjmë me veprën penale për të cilën sipas ligjit mund të jepet dënimi me burgun prej 10 vjetësh ose dënimi në i këndë, e për shkak të mënyrës së kryerjes, pasojave dhe xrethanave tjera të veprës penale mund të vijë deri te një shqetësim i atillë i qytetarëve që për shvillimin dhe përfundimin e papengesa të procedurës penale sahtë i domosdoshëm vazhdimi i paraburgimit sipas dispozitave të nenit 191 al. 2 pika 2 dhe 4 të LPP, ashtu që ka kërkuar edhe shtetari hetues me propozimin e përmendur.

Nga çka u tha më lart, e në bazë të nenit 197 al. 2 të LPP, u vendos si në dispozitiv të këtij aktvendimi.

GJYKATA SUPREME E KOSOVËS NË PRISHTINË
Në 14 shkurt 1986, Pn-Kr-nr.47/86

Procesmbajtësi,
Shamsi Uka, d.v.

Kryetar i kolegjit,
Tadej Rodiqi, d.v.

~~SHKURTORË E DËRGOJË~~
ГЛАВНОЈ СТУПАЛЦА
Школице Гјјекс

GJYKATA E QARKUT NË PRIZREN
OKRUZHNI SUD U PRIZRENU

P. nr. 6/86
K. br. 28-11-86
Prizren 1986 g.

TË PANDEHURIT
OKRIVLJENOM

Skender Basha

Me këtë lajmëroheni se Prokuroria e qarkut në Prizren nën PP. nr. 16/85 datë 27-11-86 ka ngritur aktakuzën kundër Juve për veprën penale të cekur në aktakuzë.

Sa ovim se obaveštavate da je Okružno javno tužilaštvo u Prizrenu pod KT. br. _____ od _____ 19____ godine podignuo optužnicu protivu Vas za Krivično delo navedeno u optužnici.

Këndër aktakuzës keni të drejtë të parashtoni kundërshtim në afat prej _____ ditësh prej ditës së marrjes së aktakuzës, nëse konsideroni se aktakuzë është pa argumente të mjaftuara ose se kjo gjykatë nuk është kompetente për të gjykuar.

Na optužnicu imate pravo da uložite prigovor u roku od 8 dana od dana prijema optužnice, ako smatrate da je optužnica sa nedovoljnim dokazima ili da ovaj sud nije nadležan za presuđenje.

Kundërshtimin, nëse e parashtoni, duhet t'ia dërgoni kësaj gjykate në dy ekzemplare dhe në të njëjtin afat të lajmëroni këtë gjykatë se kë e keni angazhuar për mbrojtës.

Prigovor treba, ukoliko uložite, da podnesete ovom sudu u dva primerka, i u istom roku obavestite sud koga ste angazovali za branioca.

KRYETARI I GJYKATËS
PREDSIEDNIK SUDA,

Masor Pirani, dr.

Për saktësinë e dërgesës —
Referenti i drejt. penal,
Za tačnost otpravka-
Referent kriv. odeljenja,

Arvete Gorani

PROKURORIRA PUBLIKE EQARKUT
PP.nr. 161/85
Prizren, 27.02.1986

Republika Socialiste e Shqipërisë - K.S.A. e Kosovës
Солцијазистичка Република Србија - С.А.П. Косово
GJYKATA E QARKUT QKRYWHH GJA
Nr. 6/86
Dp. 28.02.86
PRIZREN - ПРИЗРЕН 1986
17

SHB/EH

GJYKATËS SE QARKUT

PRIZREN

Në bazë të nenit 45 par.2 pika 3 të LEP, parashtroj

A K T A K U Z E N

Kundër:

1. HAKI GASHI, i lindur më 26 maj 1958 në fshatin Semetishtë-Komuna e Suharekës, nga i ati Bejram dhe e ëma Hanife, e lindur Bytyqi, shqiptar-shtetas i RSPJ, i arsimuar-apsolvent i mjekësisë, i pamertuar, obligimin ushtarak të parregulluar, mbahet në evidencën ushterake pranë organit kompetent të KK Suharekës, i gjendjes së mesme ekonomike, i padënuar, nuk ndiqet për veprat tjera penale, gjindet në paraburgim prej datës 15.11.1985, dhe

2. SKENDER BASHËS, i lindur më 25.05.1961 në fshatin Vreniqëskë, ku edhe jeton, nga i ati Ibrahim dhe e ëma Feride-e lindur Alijeaj, shqiptar-shtetas i RSPJ, me profesion student, i pamertuar, pa fëmijë, obligimin ushtarak të rregulluar në vitin 1981 në Koprivnicë, mbahet në evidencën ushterake pranë KK Suharekës, i gjendjes së varfër ekonomike, i gjykuar në vitin 1984 për veprën penale të propagandës armiqësore nga neni 133 par.1 të LP të RSPJ dhe dënimit me burgim e ka vusjt, nuk ndiqet për veprat tjera penale gjindet në paraburgim prej datës 24.11.1985.

S E P S E

I. I akuzuari HAKI GASHI:

1. Më 11 mars 1982 në Frishtinë, në shenjë të solidarizimit të demonstratave armiqësore në Kosovë, bojkoton mësimin -ligjëratat pranë fakultetit të mjekësisë në Frishtinë, prej datës 1 qershor të vitit 1985 deri në fillim të muajit nëntor 1985 në Frishtinë, në fshatret Reçanë dhe Semetishtë-Komuna e Suharekës, bashkë me të pendehurin Gafur Elshani i cili gjindet në arati, krijonë grupin armiqësor në formë të treshit i quajtur "Komiteti i rrethit" për territorin e Komunës së Suharekës i cili grup i përket organizatës armiqësore "Markiste Leniste", në atë mënyrë që nëpërmjet Bashkim Nazrekut nga Prizreni formon grupin e përmendur ku ka qenë prezentë edhe i pendehuri Gafur Elshani dhe ate në muajin qershor të vitit 1985 në banesën e Bashkim Nazrekut,

./.

ndërsa në muajin korrik të vitit të përmendur ku ka qenë edhe i akuzuari Skender Basha e në banesën e Beshkrim Mazrekut në Prishtinë i akuzuari Haki Gashi caktohet për sekretar ekzekutiv të grupit të përmendur ndërsa i pandehuri Gafur Elshani si sekretar politik e për këtë mbajnë edhe mbledhje ku i akuzuari Haki e ka mbajtur proces-verbalin e në mesin e korrikut të vitit të njejtë në fshatin Reçanë i akuzuari Haki bashkë me të pandehurin Gafur Elshani dhe të akuzuarin Skender Bashën betohen se e kanë formuar grupin e përmendur armiqësor me ç'rast e lexojnë planë programin dhe statutin e grupit dhe pamfletin armiqësor "pararoje" i shtypur nga organizata armiqësore "Marksiste Leniniste" të Kosovës dhe librin armiqësor të Enver Hoxhës "Eurokomunizmi është antikomunizëm", pastaj në kuadër të grupit mbajnë edhe disa mbledhje në fshatin Reçanë dhe Semetishtë ku përveç materialit të përmendur armiqësor lexon revistën armiqësore "Zëri i Kosovës" në çdo mbledhjetë mbajtur shqyrtohet çështja e aktivitetit armiqësor kundër RSEJ dhe atë formimi i grupeve tjera armiqësore, përpunimi i materialit propagandistik armiqësor me qëllim të thyerrjes së vilazërimit e të bashkimit, prishjen e bazës së kombëve e të kombësive dhe për ndryshimin antikushtetues të rregullimit federativ të RSEJ e cila shprehet me shpallejen e Kosovës Republikë dhe me bashkimin e të gjitha trevave të banuara me shqiptar,-

- kësodore kryen veprën penale bashkimi për veprimtari armiqësore nga neni 136 par.1 lidhur me nenin 114 të LP të RSEJ.

II. I akuzuari SKENDER BASHA:

1. Në kohë, mënyrë dhe shkak vënd sikurse në shqiptimin nën 1/1 të kësaj aktakuzë bëhet anëtar i grupit armiqësor në formë të treshit i quajtur "Komiteti i Kretshit" për territorin e Komunës së Suharekës i cili grup i përket organizatës armiqësore "Marksiste Leniniste të Kosovës", në atë mënyrë që me ftesën e të akuzuarit Haki Gashit dhe të pandehurit Gafur Elshanit pranon të jetë anëtar i grupit të përmendur armiqësor, në atë mënyrë që sipas ftesës së tyre merr pjesë në disa mbledhje të grupit të përmendur dhe atë në fshatrat Reçanë dhe Semetishtë si dhe në Prishtinë në banesën e Beshkrim Mazrekut, merr pjesë në përpunimin e planë programit dhe të statutit të grupit të përmendur, lexon materialin propagandistik armiqësor dhe atë pamfletin "Pararoje" i shtypur nga organizata armiqësore "Marksiste Leniniste të Kosovës", librin armiqësor të Enver Hoxhës "Eurokomunizmi është antikomunizëm" dhe revistën armiqësore "Zëri i Kosovës" i shtypur nga grupi i përmendur armiqësor të gjitha këto me qëllim të thyerrjes së vilazërimit e të bashkimit, prishjen e bazës së kombëve e të kombësive dhe për ndryshimin antikushtetues të rregullimit federativ të RSEJ e cila shprehet me shpallejen e Kosovës Republikë dhe bashkimin e të gjitha trevave të banuara me shqiptar?.

- kësodore kryen veprën penale bashkimi për veprimtari armiqësore nga neni 136 par.2 lidhur me nenin 114 të LP të RSEJ.

Andaj: P R O P O Z O J

Pranë asaj gjykatë të caktohet dhe të mbahet seanca kryesore publike në të cilën duhet ftuar:

- prokurorin publik të qarkut në Prizren,
- të akuzuarit Haki Gashi dhe Skender Bashën, që gjenden në paraburgim pranë burgut të qarkut në Prizren,
- kundër të akuzuarve Haki Gashi dhe Skender Bashës të vazhdohet paraburgimi konformë të nenit 191 par. 2 pika 4 të LPP.

Në procedurën e provave të bëhet shqimi në pamfletin "Pararoja" dhe në librin Eurokomunizmi është Komunizëm.

A r s y e t i m

Pas përfundimit të hetimeve në lëndën penale të akuzuarve Haki Gashi dhe Skender Bashës, për shkak të veprës penale bashkim për veprimtari armiqësore nga neni 136 par.1 dhe 2 lidhur me nenin 114 të LP të RSPJ, është vërtetuar gjendja faktike e cila vijon:

i akuzuari Haki Gashi është njoftuar me të akuzuarin Skender Bashën nëpërmjet të pandehurit Gafur Elshanit, ndërsa me të pandehurin Gafur Elshanin është njohur edhe në parë nga se ka qenë shok i klasës në shkollën e mesme në Suharekë. Ideja për formimin e grupit armiqësore nga i akuzuari Haki Gashi është lindur në muajin prill kur i akuzuari Haki shkoi bashkim Hazreku nga Prizreni i cili gjithashtu është anëtar i organizatës armiqësore "Marksiste Leniniste të Kosovës" dhe ndaj të cilit gjithashtu në zhvillimin e sipër është procedura penale pranë gjykatës së qarkut në Prishtinë. Pasi që nga Bashkim Hazreku mëson për aktivitetin armiqësore të organizatës së përmendur për këtë e njofton edhe të pandehuri Gafur Elshanin. Që të dytë pranojnë të formojnë grupin e përmendur armiqësore në formë të treshit i quajtur "Komiteti i rrethit" për territorin e Komunës së Suharekës. Pas kësaj e thirrën edhe të akuzuarin Skender Bashën i cili pranon të bëhet anëtar i grupit të përmendur dhe me një rast që të tretë shkojnë në Prishtinë mësojnë për planë programin dhe statutin e grupit e pastaj mbajnë disa mbledhje dhe atë në fshatin Reganë dhe Semetishtë ku nëmes tjerash japin betimin se e kanë formuar grupin e përmendur. Në këto mbledhje shqyrtojnë aktivitetin armiqësor të grupit, inkuadrimin e anëtarëve të rinj dhe formimin e grupeve të tjera në formë të treshit, lexojnë materialin propagandistik dhe atë revistën "Pararoja" e shtypur nga grupi armiqësor (organi i lidhjes Marksiste Leniniste të Kosovës, librin e Eaver Bokhës "Eurokomunizmi është komunizëm" dhe revistën armiqësore "Zëri i Kosovës" i shtupur nga grupi i përmendur armiqësor. Qëllimi i grupit ka qenë që Kosovës të njihet statusi i Republikës dhe bashkimi i të gjitha trojeve të banuara me shqiptarë. Në mbledhjen e parë me g. rast e kanë dhënë betimin të akuzuari Haki Gashi caktohet për sekretar ekzekutiv i komitetit të rrethit ndërsa i pandehuri Gafur Elshani si sekretar politik i komitetit të përmendur.

Gjendja e këtyllë faktike vërtetohet me prenimin e tërësishëm të të akuzuarve .

Të akuzuarit prancjese e kanë formuar grupin e përmendurarmiçësor dhe ata i akuzuari Haki Gashi ndërsa i akuzuari Skender Basha është bërë anëtar i grupit të përmendur me ftesën e të akuzuarit Haki. Shtojnë se kanë mbajtur disa mbledhje dhe në njëën prej tyre, respektivisht në mbledhjen e parë kanë dhënë betimin me ç' rast i akuzuari Haki është caktuar si sekretar ekzekutiv i grupit të përmendur ndërsa i pendehuri Gefur si sekretar politik i grupit të përmendur ndërsa i akuzuari Skender Basha ka mbajtur procesverbalin nga mbledhja dhe se në mbledhjet tjera kanë shqyrtuar aktivitetin armiçësor kundër RSFJ përkitsazi me prenimin e anëtarëve të rinj dhe formimin e grupeve të tjera në formë të treshit. Në këto mbledhje kanë përpunuar planë programin dhe statutin e grupit dhe kanë lexuar materialin e përmendur propagandistik armiçësor dhe se qëllimi i tyre ka qenë që Kosova të shpallet Republikë dhe bashkimi i të gjitha trojeve që janë të banuara me shqipter.

Nga kjo del kjartë se të akuzuarit kanë patur për qëllim thyerrjen e vllazërimit e të bashkrimit, prishjen e barazisë së kombeve e të kombësive dhe për ndryshimin antikushtetues të rregullimit federativ të RSFJ.

Prendeja, në veprimet e të akuzuarve dhe atë të akuzuarit Haki Gashit formohen të gjitha elementet qenësore të veprës penale nga neni 136 par.1 lidhur me nenin 114 të LP të RSFJ ndërsa në veprimet e të akuzuarit Skender Bashes elementet qenësore të veprës penale nga neni 136 par.2 lidhur me nenin 114 të LP të RSFJ.

Propozimi për vëzhdimin e paraburgimit është i arësyeshëm nga se kemi të bëjmë me veprën penale për të cilën sipas Ligjit mund të ipet dënimi i burgimit prej 10 vjet dhe dënimi më i rëndë dhe nga mënyra e kryerjes, të pasojave të veprës dhe rrethanave të tjera ka ardhur deri të shqetësimi i atillë i qytetarëve ashtu që për zhvillimin e papenguar të procedurës penale dhe për sigurinë e njerëzve paraburgimi është i pajtojshëm, konformë të nenit 191 par.2 pika 4 të LPP.

Nga sa u tha më lartë, aktekuza është e provuar dhe në Ligj e bazuuar.

Për PROKURORIN PUBLIK
Skender Morina
Shaban Shaban

Gjykata e qarkut në Prizren, në kolegjiv penal të përbërë nga kryetari i gjykatës Masar Pirana, si kryetar i kolegjiv dhe gjyqtarëve: Fadil Bushit e Nikolla Vazurës, anëtarë të kolegjiv, në procesin gjyqësor Shogere Braha, punëtorin e kësaj gjykate, në lëndën penale e të akuzuarit Haki Gashit, nga fshati Semetisht - KK Suharekës, për shkak të veprës penale të bashkimit për veprimtari armiqësore nga neni 136 al.1. lidhur me nenin 114 të LP të RSPJ dhe të akuzuarit Skender Basha, nga fshati Vraniq - KK Suharekës, për shkak të veprës penale bashkimi për veprimtari armiqësore nga neni 136 al.2. lidhur me nenin 114 të LP të RSPJ, duke shqyrtuar propozimin e PPQ në Prizren për vazhdimin e paraburgimit kundër të akuzuarëve si dhe duke shqyrtuar arsyen ligjore për vazhdimin e paraburgimit ndaj të akuzuarëve, me datën 1.03.1986,

A K T V E N D I M

Kundër të akuzuarëve Haki Gashit dhe Skender Bashës, VAZHDOHET paraburgimi i caktuar me aktvendimin e gjyqtarit hetues të kësaj gjykate Rep.nr.137/85 të datës 27.XI.1985 si dhe të aktvendimit Rep.nr.137/85 të datës 18.XI.1985, edhe për 2 (dy) muajë, ashtuqë të akuzuarit Skender Bashës i vazhdohet paraburgimi deri më 1.05.1986, ndërsa ndaj të akuzuarit Haki Gashit poashtu edhe për 2 (dy) muajë, deri më 1.05.1986.

A r s y e t i n i

Kundër të akuzuarit Haki Gashit i cili gjindet në paraburgim prokurori publik i qarkut ka bërë aktakuzë për shkak të veprës penale të bashkimit për veprimtari armiqësore nga neni 136 al.1. lidhur me nenin 114 të LP të RSPJ. Poashtu aktakuza është ngrit edhe kundër të akuzuarit Skender Bashës i cili poashtu gjindet në paraburgim për shkak të veprës penale të bashkimit për veprimtari armiqësore nga neni 136 al.2. lidhur me nenin 114 të LP të RSPJ.

Në aktakuzën e prokurorit publik të qarkut është vuar propozimi që kundër të akuzuarëve Haki Gashit dhe Skender Bashës të vazhdohet paraburgimi në kuptim të nenit 191 al.2.p.4. të LPP.

Gjykata e qarkut i shqyrtoi shkresat e kësaj lënde penale, vlerësoi propozimin në aktakuzë të PPQ në Prizren për vazhdimin e paraburgimit dhe konstatoi:

propozimi është i bazuar.

Nga shkresat e lëndës rrezullton se kundër të akuzuarëve është ngrit aktakuza për shkak të veprës penale bashkimi për veprimtari armiqësore nga neni 136 al.1. e 2. lidhur me nenin 114 të LP të RSPJ.

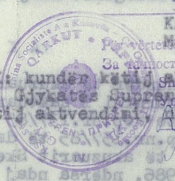
Pasi është fjala për veprën penale të natyrës së rëndë, me lëshimin e të akuzuarëve në liri egziston friga e bazuar se mund të pengojnë hetimet nga arsyeja se mund të vjen deri te shqetësimi i qytetarëve, pasi në rastin konkret kemi të bëjmë me veprën penale për të cilën sipas ligjit mund të ipet denimi me

Me burgim prej lo vjetesh ose denimi ne i rëndë, e për shkak të mënyrës
 të kryerjes, pasojave dhe rrethanave tjera të veprës penale mund të
 - shprehë deri te një shtetësi i atillë i qytetarëve sa që për zhvillimin
 dhe përfundimin pa pengesa të procedurës penale është i domosdoshëm
 shprehë vazhdimi i paraburgimit kundër të akuzuarëve e në bazë të nenit 191
 - kryevend. 2.p.4. të LPP, ashtu sikurse ka propozuar edhe prokurori publik
 i çarkut. Në bazë të nenit 191 al.1. i lëndur në gënjehur në gënjehur
 - kryevend. 2.p.4. të LPP, ashtu sikurse ka propozuar edhe prokurori publik
 i çarkut. Në bazë të nenit 191 al.2.p.4. të LPP, ashtu sikurse ka propozuar
 edhe prokurori publik i çarkut. Në bazë të nenit 191 al.2.p.4. të LPP, ashtu
 sikurse ka propozuar edhe prokurori publik i çarkut. Në bazë të nenit 191
 al.2.p.4. të LPP, ashtu sikurse ka propozuar edhe prokurori publik i çarkut.

GJYKATA E ÇARKUT NE PRIZREN
 Me 1.03.1986, P. nr. 5/86

Procesbajtesjtja Kryetar i Kolegjit
 Sheqere Braha, d.v. Masar Piranad, v.

UDHËZIM JURIDIK kundër shprehësve të veprës penale të shprehjes
 ankesës afat prej 3 ditëve, gjykatës Supremë të Kosovës
 Prishtinë, pas marrëveshjes të kësaj aktvendimi dhe përjashtimit të kësaj
 gjykate. (1987, shprehësve të veprës penale të shprehjes)

A r a y e t i m i

Kundër të akuzuarit Haki Gërrit i cili gjendet në
 paraburgim prokurori publik i çarkut ka dërguar akuzën për shkak
 të veprës penale të bashkimit për veprat e shprehjes nga një
 191 al.1. i lëndur në gënjehur në gënjehur. Për shkak të shprehjes
 dhe përfundimin pa pengesa të procedurës penale është i domosdoshëm
 shprehë vazhdimi i paraburgimit kundër të akuzuarëve i cili përcaktohet
 nga 191 al.2.p.4. të LPP, ashtu sikurse ka propozuar edhe prokurori publik
 i çarkut.

Në aktakuzën e prokurorit publik të çarkut është
 vlerë propozimi i kundër të akuzuarëve Haki Gërrit dhe Shender Pa-
 shës të bashkohet bashkimi në kuptim të nenit 191 al.2.p.4. të

Gjykata e çarkut i shpreh akuzën e kësaj lënde
 penale, vlerësoi propozimin e akuzuarit të 191 në përzem për
 bashkimit e paraburgimit dhe konstatoi:

propozimi është i bazuar.

Në aktakuzën e lëndës kryesore në kundër të akuzuarëve
 shpreh është dërguar akuzën për shkak të veprës penale bashkimit
 për veprat e shprehjes nga një 191 al.1. e 2. lëndur në gënjehur
 191 të 191 të 191.

Pasi është rëgulluar për veprën penale të shprehjes në
 191, në bashkimit e të akuzuarëve në lëndë kryesore lëndës e bashkimit
 në kundër të akuzuarëve për shkak të veprës penale bashkimit
 shprehë vazhdimi i paraburgimit kundër të akuzuarëve i cili përcaktohet
 nga 191 al.2.p.4. të LPP, ashtu sikurse ka propozuar edhe prokurori publik
 i çarkut.

GJYKATA E QARKUT NË PRIZREN
OKRUZHNI SUD U PRIZRENU

P.nr.6/86

VI- Agj. nr. _____
SU. br. _____/_____
më
dana 3.03. 1986 g.
Prizren

Gjykata e Qarkut në Prizren në lëndën penale kundër
Okružni sud u Prizrenu, u kriviçnoin predmetu protiv Skender Bashà, fsh.Vraniq
nga për vepër penale 136/2 - 114 të LP RSHJ al. KP, merr këtë
iz _____ zbgog kriviçnog dela _____ iz člana _____ st. _____ KZ, donosi sledeçe

AKTVENDIM – REËENJE

Konformë nenit 70 të KPP të pandehurit i caktohet për mbrojtës sipas detyrës zyrtare
U smislu člana 70 ZKP okrivljenom se postavlja za branioca po službenoj dužnosti

avokati nga
advokat HYLKI KURTAJ iz Prizreni

pasi që i pandehuri nuk e ka angazhuar avokatin, kurse fjala është për vepër penale _____ nga

neni 136/2 - 114 të LP RSHJ al. _____ KP, për çka i pandehuri pranë Gjykatës së Qarkut medoemos duhet të ketë mbrojtës.

pošto okrivljeni nije uzeo branioca, a u pitanju je kriv. delo _____ iz čl. _____ st. _____ KZ
za koje okrivljeni pred Okružnim sudom mora imati branioca.

Nëse i pandehuri rishitas e angazhon mbrojtësin tjetër, është i obliguar që mbi atë ta lajmërojë gjykatën, e cila mbrojtësin e emëruar ka për ta shkarkuar prej detyrës së mbrojtjes.

Ukoliko okrivljeni naknadno uzme sebi drugog branioca, dužan je o tome obavestiti sud koji će postavljenog branioca razrešiti branilačke dužnosti.

KRYETARI I GJYKATËS,
PREDSEDNIK SUDA,
Masar Pirada

per *[Signature]*

GJYKATA E QARKUT NË PRIZREN
OKRUZNI SUD U PRIZRENU

Form. -- Obr. 15

31.03.1986 19 -- godine

Nr. af. P. nr. 9/86
Posl. br. 19

FTESË PËR GJYKIM KRYESOR -- POZIVË ZA GLAVNI PRETRES

Skender Basha

figa fsh. Vraniq ftohet si i akuzuar të vije
iz poziva se kao da doçe
me datën 8.04.1986 në ora 10 në këtë gjykatë, dhoma nr. 20
dana 198 -- god. u -- čas. u ovaj sud, soba br. --

në gjykim kryesor sipas lëndës penale
na glavni pretres po krivičnom predmetu

Jush

për shkak të veprës penale
zbog krivičnog dela

nga iz
136/1,2-114 LPJ

Gjykatësi -- Sudija,

... Gjykata e qarkut në Prizren, në trupin gjykues
... gjyqtari Fedil Nushi, kryetar i trupit gjykues,
... deleguar Durak Fendaj dhe gjyqtarëve porotë
... Tahir Hameli dhe Nuhi Hoxha, anëtarë të trupit,
... Brita Çekallin, puntore e kësaj gjykate, në
... të akuzuarit Haki Gashit, nga ishati Senetisht
... për shkak të veprës penale Bashkimi pr veprimtar
... nënin 136 al.1 lidhur me nënin 114 të LP të RSPJ,
... dhe të akuzuarëve Skender Basha dhe Sadik Halitjehs, për shkak
... të bashkimit për veprimtari armiqësore nga nëni
... 136 al. 2 lidhur me nënin 114 të LP të RSPJ, sipas aktakuzës
... të Prokurorit publik të qarkut P.P.nr. 161/85 të dt. 27.II.1986
... dhe 14/86 të dt. 4.III.1986, pas mbajtjes të seancës kryesore
... me datën 9 prill 1986 morri këtë

A K T V E N D I M

I. Kundër të akuzuarëve Haki Gashit, nga ishati

Senetisht - KK e Suharekës dhe të akuzuarit Skender Basha, nga
ishati Vreniq - KK e Suharekës VAZHDOHET paraburgimi i caktuar
në bazë të aktvendimit të gjyqtarit hetues Pp.nr. 137/85 të
datës 15.XI.1985 dhe të aktvendimit Pp.nr. 137/85 të dt. 27.
nëntor 1985, deri në plotfuqishmerinë e aktgjyqimit të kësaj
gjykate P.nr. 6/86.

II. Ndaj të akuzuarit Skender-Basha Sadik Halitjehs

hes nga ishati Muzhtishtë -KK e Suharekës NDËRPREHET paraburgimi
i caktuar në bazë të aktvendimit të gjyqtarit hetues të kësaj
gjykate Pp.nr. 15/86 të dt. 24.I.1986 dhe i përmenduri duhet të
lëshohet menjëherë në liri.

A r a y e t i m i

Gjykata e qarkut në Prizren duke vendosur sipas
aktakuzave të lartpërmendura të P.P.nr. Prizren me datën 8 dhe 9.
prill 1986 e kam mbajtur seancën kryesore lidhur me përgjegjësinë
penale të të akuzuarëve Haki Gashit, Skender Basha dhe Sadik Halit-
jehs.

Fas mbajtjes të seancës kryesore Gjykata e
qarkut në Prizren të akuzuarin Haki Gashin e shpalli fajtor
për shkak të veprës penale të bashkimit për veprimtari armiqësore
nga nëni 136 al.1 lidhur me nënin 114 të LP të RSPJ ndërsa të
akuzuarin Skender Basha e shpalli fajtor për shkak të veprës
penale të bashkimit për veprimtari armiqësore nga nëni 136 al. 2
lidhur me nënin 114 të LP të RSPJ.

Të akuz. Sadik Halitjehs gjykata e liroi nga
skuza në mungesë të proveve.

Në bazë të nenit 353 al.1 të LPP gjykata nëse
të akuzuarin e gjykon me dënim burgimi prej 5 vjetëve ose me një
dënim më të rëndë patjetër duhet t'ia cakton paraburgimin,
këtë e ka bërë gjykata ndaj Haki Gashit në bazë të

Të akuz. Skender Bashës gjykata ia vazhdoi paraburgimin në bazë të nenit 355 al. 2 lidhur me nenin 291 al. 3 dhe 4 të LPP sepse me ngeljen e të akuzuarit në liri ekziston droje se do të përserit veprat penale gjegjësisht veprën penale për të cilën është shpallur fajtor. Nga ana tjetër në rastin konkret është fjala për veprën penale për të cilën mund të shpëtohet denimi me burg në kohëzgjatje prej 1.- deri në 15 vjet, e me ngeljen e të akuzuarit në liri mund të vjen deri të shqetësimi i qytetarëve andej u tregua e nevojshme që edhe ndaj tij të vazhdohet paraburgimi deri në plotëfuqishmerinë e këtij aktgjykimi.

Të akuz. Sedik Halitjahës gjykata ia ndërpreu paraburgimin në bazë të nenit 355 al. 3 të LPP sepse i akuzuari Sedik Halitjaha është liruar nga akuzat.

Andej në bazë të asaj që u tha më lartë u vendos sikurse në shqiptimin e këtij aktvendimi.

GJYKATA E QARKUT NË PRIZREN; P.nr. 6/86

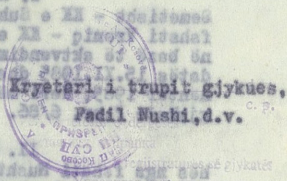
me 9 prill 1986.

Proçesbajtës,

Drita Çakalli, d.v.

Arretari i trupit gjykoës,

Fadil Nushi, d.v.

UDHËZIMI MBI TË DREJTAN E ANKESËS:

Kundër këtij aktvendimi lejohet ankesa në sfat prej 3 ditësh Gjykatës Supreme të Kosovës në Prishtinë, pas marrjes të aktvendimit, nëpërmjet të kësaj gjykate.

[Mirrored bleed-through text from the reverse side of the page, including the court name and date.]

masë e c. 27.11.1986
Sergjevi.

Ap.nr.226/86

NE EMER TE POPULLIT

Gjykata Supreme e Kosovës - kolegji i përbërë nga gjyqtarët: Durmish Kocinaj, kryetar, Riza Loci, Ogjan Todiq, Niftar Jasiqi dhe Suad Grnovërshani, anëtarë, me pjesëmarrjen e bashkëpunëtorës Sadije Njekiqi, procesmbajtëse, në çështjen penale të të akuzuarve: Naki Gashi, nga fsh.Semetisht, për shkak të veprës penale, bashkimi për veprimtari armiqësore, parashikuar nga neni 136 par.1 lidhur me nenin 114 të LP të RSKJ, Skender Basha nga f. Vranic, dhe Sadik Halitjaha, nga f. Bushitish, për shkak të veprës penale, bashkimi për veprimtari armiqësore parashikuar nga neni 136 par.2 lidhur me nenin 114 të LP të RSKJ, duke vendosur lidhur me ankesat: e Prokurorit Publik të Qarkut në Prizren, të të akuzuarve Naki Gashi dhe Skender Basha si dhe atyre të mbrojtësve të tyre të paraqitura kundër aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut në Prizren, P.nr.6/86 datë 9.prill.1986, në seancën e mbajtur në pajtim me dispozitën e nenit 371 të LPP, në datë 17 shtator 1986, mori këtë

A K T G J Y K I M

I. Refuzohet si e pa bazuar ankesa e të akuzuarit Skender Basha si dhe ajo e mbrojtësit të tij, ndërsa aktgjykimi i Gjykatës së Qarkut në Prizren, P.nr.6/86 datë 9.prill.1986, në pjesën që ka të bëjë me këtë të të akuzuar vërtetohet.

II. Me aprovimin e pjesëshëm të ankesave të të akuzuarit Naki Gashi dhe atyre të mbrojtësve të tij, ndryshohet aktgjykimi i Gjykatës së Qarkut në Prizren P.nr.6/86 datë 9.prill.1986, vetëm përkitësi me vendimin për dënimin ashtu që të akuzuarit Naki Gashi, për veprën penale për të cilën është shpallur fajtor, Gjykata Supreme e gjykon me 5 (pesë) vjet dhe 6 (gjashtë) muaj burgimi, në të cilin dënim do të llogaritet koha e kaluar në paraburgim prej 15 nëntor 1985 e tutje si dhe dënimin i vuajtur në kohëzgjatje prej 60 ditësh sipas aktvendimit të gjykatës Komunale për kundërvajtje në Prishtinë nr.reg.867/82 datë 10 maj 1982.

III. Me aprovimin e ankesës së Prokurorit publik të Qarkut në Prizren, aktgjykimi i Gjykatës së Qarkut në Prizren, P.nr.6/86 datë 9.prill.1986, në pjesën që ka të bëjë me të akuzuarin Sadik Halitjaha, prishet dhe çështja i kthehet në këtë gjykatë të njëjtës gjykatë për rigjykim.

A r s y e t i m i.

./.

Gjykata e Qarkut në Prizren me aktgjykimin P.nr.6/86 datë 9 prill 1986, i ka shpallur fajtor: të akuzuarin Haki Gashi për veprën penale, bashkimi për veprimtari armiqësore, parashikuar me nenin 136 par.1 lidhur me nenin 114 të LP të RSFJ dhe të akuzuarin Skender Basha për veprën penale, bashkimi për veprimtari armiqësore parashikuar me nenin 136 par.2 lidhur me nenin 114 të LP të RSFJ dhe për këto vepra i ka gjykuar: të akuzuarit Haki Gashi me 7 vjet burgimi ndërsa të akuzuarin Skender Basha me 4 vjet burgimi. Në dënimet e shqiptuara këtyre të akuzuarve iu ka llogaritur edhe kohën e kaluar në paraburgim. I ka obliguar që në mënyrë solidare t'i paguajnë shpenzimet e procedurës penale, ndërsa secili veç e veç me emër të paushaligjyqësor nga 1.000 dinarë.

Me të njejtin aktgjykim i akuzuari Sadik Halitjaha në pajtim me dispozitën e nenit 250 pike 3 të LPP është liruar nga akuzat për veprën penale bashkimi për veprimtari armiqësore, parashikuar me nenin 136 par.2 lidhur me nenin 114 të LP të RSFJ.

Kundër këtij aktgjykim i kanë paraqitur ankesa:

- prokurori publik i qarkut në Prizren, vetëm ndaj pjesës liruese, për shkak të vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe shkeljes së ligjit penal, me propozim që Gjykata Supreme aktgjykimin e kundërshtuar në pjesën liruese që ka të bëjë me të akuzuarin Sadik Halitjaha të prishë dhe çështjen, në këtë pjesë, t'ia kthejë gjykatës së shkallës së parë për rigjykim;

- I akuzuari Haki Gashi, për shkak të vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike me propozim që Gjykata Supreme aktgjykimin e kundërshtuar ta ndryshoi ashtu që këtij të akuzuari t'i shqiptoi një dënim me të butë;

- I akuzuari Skender Basha, për shkak të vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe vendimit për dënimin (del nga përmbajtja e ankesës), me propozim që aktgjykimin i kundërshtuar të ndryshohet përkritazi me vendimin për dënimin, ashtu që t'i shqiptohet një dënim më i butë;

- Mbretësi i të akuzuarit Haki Gashi, av. Xhafer Kasemi dhe Fazli Balaj, (ankesa të veçanta) për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, shkeljes së ligjit penal dhe vendimit për dënimin, duke propozuar, dhe atë: av. Xhafer Kasemi që aktgjykimin i kundërshtuar të prishet dhe çështja t'i kthehet të njejtës gjykatë për rigjykim, ose të ndryshohet përkritazi me vendimin për dënimin, ashtu që këtij të akuzuarit t'i shqiptohet një dënim më i butë, ndërsa av. Fazli Balaj, që aktgjykimin i kundërshtuar të prishet dhe çështja t'i kthehet të njejtës gjykatë për rigjykim, ose të ndryshohet përkritazi me cilësimin juridike të veprës së shprehur në veprimet e këtij të akuzuari Gjykata Supreme të gjej se ekzistojnë elementet e veprës penale bashkimi për të kryer vepra penale të daktuara me ligjin federativ, parashikuar me nenin 254 par.1 të LP të RSFJ dhe për këtë veprë t'i shqiptoi një dënim më të butë, ose ta ndryshoi përkritazi me vendimin për dënimin ashtu që këtij të akuzuari t'i shqiptoi një dënim më të butë; dhe

- mbrojtësi i të akuzuarit Skender Basha av. Nylki Kurtaj, për shkak të vendimit për dënimin, me propozim që Gjykata Supreme, aktgjykimin e kundërshtuar të ndryshoi dhe katij të akuzuari t'i shqiptoi një dënim me të butë.

Në ankesën e Prokurorit publik të qarkut në Prizren për-gjegje ka paraqitur mbrojtësi i të akuzuarit Sadik Halitjaha, av. Engjëll Çeta, me propozim që ankesa e prokurorit publik të Qarkut në Prizren të refuzohet si e pabazuar, ndërsa aktgjykimin i kundërshtuar të vërtetohet në pjesën që ka të bëjë me këtë të akuzuar.

Sipas kërkesës së mbrojtësve të të akuzuarve, Gjykata Su-preme seancën e kolegjit e mbajti në pajtim me nenin 371 të LPP në të cilin mbrojtësi Fazli Balaç, sqaroi pretendimet ankimore dhe ngeli pranë propozimeve të bëra në ankesë. Në seancë edhe pse të lajmëruar nuk muanrën pjesë i akuzuari Sadik Halitjaha dhe mbrojtësi i tij av. Engjel Çeta. I akuzuari Haki Gashi i cili gjindet në paraburgim u informua për mbrojtjen e seancës, por kolegji nuk e pa të nevojshme prezencën e tij në seancë.

Prokurori publik keshinor, me shkrim ka propozuar që ankesa e prokurorit publik të qarkut në Prizren të aprovohet, ndërsa ankesa e të akuzuarve Haki Gashi dhe Skender Basha si dhe ato të mbrojtësve të tyre të refuzohet si të pabazuara.

Gjykata Supreme i shqyrtoi shkruesat e lëndës, aktgjykimin e kundërshtuar në pajtim me dispozitën e nenit 376 par.1 të LPP dhe pas vlerësimit të pretendimeve të cekura në ankesa, konstatoi:

Ankesa e të akuzuarit Skender Basha si dhe ajo e mbrojtësit të tij nuk janë të bazuara. Pjesëshëm të bazuara janë ankesat e të akuzuarit Haki Gashi dhe të mbrojtësve të tij, ndërsa e bazuar është ankesa e prokurorit publik të qarkut në Prizren.

Për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale aktgjykimin i shkallës së parë e kundërshtojnë mbrojtësit e të akuzuarit Haki Gashi. Në arsyetimin e kësaj baze ankimore av. Xhafer Kasemi pretendon se dispozitivi i aktgjykimin të kundër-shtuar është i pakuptueshëm dhe kontr diktër se arsyerat e dhëna, sepse derisa në dispozitiv theksohet se i akuzuari Haki Gashi është kryesues i grupit armiqësor, në arsyetim thuhet se i është bashkuar, është bërë anëtarë i grupit armiqësor të Gafur Elshanit, Ndërkaq, mbrojtësi Fazli Balaç konsideron se dispozitivi i akt-gjykimin të kundërshtuar është i pakuptueshëm, nuk janë paraqitur janë në kundërshtim me shkruesat e lëndës, pra përmbanë shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale nga neni 364 par.1 pika 11 të LPP, të cilat sipas ankesës qëndrojnë në këto rre-thana: nga dispozitivi i aktgjykimin të kundërshtuar nuk të shifet se kur dhe ku u formua grupi armiqësor por ceket "prej muaj-it maj e deri në fillim të muajit nëntor të vitit 1985 në Frishtinë dhe në fshatrat Reçan dhe Semetisht..." ndërsa i akuzuari Haki Gashi është paraburgosur me 15 shtator 1985, mëtej, në arsyetimin e aktgjykimin të kundërshtuar nuk i panë arsyeja se

në mënyrë dhe me çfarë mjete do ta realizoi grupi armiqësor qëllimë e vet që KBA e Kosovës ta fitoi statusin e Republikës. Me në fund në aktgjykim e kundërshtuar nuk ceket se çfarë ka armiqësore ndaj vendit tonë në pamfletin "Pararoja" dhe Librin "Eurokomunizmi është antikomunizëm".

Gjykata Supreme gjen se këto pretendime ankimore nuk janë të bazuara. Nuk është kontestuese, e kështu e pohon edhe vet i akuzuari Haki Gashi, se prej muajit maj të vjetit 1985, në bisedat që ka pasur me bashkimëzrezekun dhe të pandehurin Gafur Elshani, i cili momentalisht është në arrati, kanë vendosur që të formojnë grupin armiqësor të cilin e kanë pagëzuar "Komiteti i rrethit për territorin e komunës së "uharekës" i cili ka qenë dhe ka vepruar në kuadër të organizatës armiqësore "komiteti organizativ i marksist-leninistve të Kosovës" dhe për këtë qëllim në parë janë njoftuar me statutin dhe plan programin e kësaj organizate armiqësore me pamfletin armiqësor "Pararoja" - organi i komitetit organizativ të marksist-leninistve të Kosovës, kanë angazhuar edhe të akuzuarin Skender Basha dhe në muajin gusht të vitit 1985 në fshatin Semetisht kanë bërë edhe betimin edhe atë të akuzuarit Haki Gashi, Skender Basha dhe i pandehuri Gafur Elshani. Pra, nuk është kontestuese se i akuzuari Haki Gashi dhe i pandehuri Gafur Elshani kanë formuar grupin armiqësor të lartpërmendur. Pra, me padryshim është vërtetuar se është krijuar grupi armiqësor në kuptim të par.1 të nenit 136 të LP të KSP, dhe se i akuzuari Haki Gashi atë e ka krijuar së bashku me Gafur Elshani. Qëllimi dhe detyrat e grupit të përmendur armiqësor rrezultojnë nga statuti dhe planprogrami i organizatës armiqësore "Komiteti organizativ i marksist-leninistve të Kosovës". Aty janë qartë të përcaktuara qëllimet, menyrja e veprimit dhe detyrat e kësaj organizate armiqësore. Nga shkresat e lëndës del se i akuzuari Haki Gashi është paraburgos me 15 nëntor 1985, mirëpo, në aktgjykimin e kundërshtuar është bërë një lëshim i lidhur me këtë sepse përdori sa në dispozitiv në pjesën ku janë përshkruar shënimet personale të akuzuarit Haki Gashi cekë se i njejtë në paraburgim është prej 15 nëntor 1985, ndërsa në pjesën ku i është shqipëruar dënimi dhe llogaritja e paraburgimit i është llogaritur prej 15 shtatorit 1985, pra fjala është për gabim qartë teknik. Në shkresa të lëndës gjinden edhe pamfletet armiqësore "Pararoja" - organi i komitetit organizativ të marksist-leninistve të Kosovës përmbajtja e të cilit është me karakter armiqësor ndaj vendit tonë, e pasqyruar edhe libri, "Eurokomunizmi është antikomunizëm" të Enver Hoxhës.

Nga arsyerat e sipërpërmendura nuk janë aprovuar pretendimet ankimore në këtë bazë, sepse në anën tjetër gjykata e shkallës së parë në arsyetimin e aktgjykimin të kundërshtuar ka dhënë arsye të njohura, përkthet me të akuzuarin Haki Gashi dhe Skender Basha, mbi të gjitha faktet dhe rrethanat relevante të kësaj çështjeje penale, në mënyrë të qartë janë paraqitur veprimet inkriminuese të të akuzuarit Haki Gashi dhe Skender Basha, drejt janë vlerësuar provat e administurara dhe janë dhënë arsye mbi vlerësimin juridik të veprave. Nuk as shkelje tjera sesenciale të dispozitave të procedurës penale të cilat kjo gjykatë i vërenë detyrisht në pajtim të nenit 376 par.1 të LP.

Në arsyetimin e bazave ankimore, vërtetimi i gabuar dhe jo i plotë i gjendjes faktike dhe shkeljes së ligjit penal, brojtësi Khafer Kasëmi, pretendon se gjykata e shkallës së parë gabimisht ka konkluduar se i akuzuari Haki Gashi është krijuar i grupit armiqësor, duke konsideruar si krijuar është Gafur Elshani, ndërsa i akuzuari Haki Gashi vetëm është bërë anëtarë i grupit të përmendur. Pra, pretendon se i akuzuari Haki Gashi nuk është krijuar i grupit, prandaj edhe gabimisht është aplikuar ndaj tij ligji penal, duke pretenduar se në veprimet inkriminuese të këtij të akuzuari përmbahen elementet e veprës penale parashikuar nga neni 136 par.2 të LP të RSPJ.

Përshtu edhe i akuzuari Haki Gashi në ankesë pretendon se është dashtë që veprimet e tija inkriminuese të cilësohet sipas par.2 të nenit 136 të LP të RSPJ, meqë edhe në parë ka ekzistuar organizata armiqësore e marksist-leninistëve të Kosovës. Ndërkaq, mbrojtësi Fazli Balaj, pretendon se i akuzuari Haki Gashi nuk mund të konsiderohet si krijuar i grupit armiqësor, por eventualisht si pjesëtar i grupit për të kryer veprën penale të caktuar me ligjin federativ të parashikuar me nenin 254 par.1 të LP të RSPJ.

Gjykata Supreme konstatoi se edhe këto pretendime ankimore, nuk janë të bazuara.

Gjykata e shkallës së parë në mënyrë të drejtë dhe të padyshimit ka vërtetuar se i akuzuari Haki Gashi është krijuar i grupit armiqësor "Komiteti i rrethit për territorin e komunes së Suharekës", dhe as me ankesa me asgjë një gjendje e tillë nuk vihet në dyshim, për çka edhe është bërë fjalë me lartë-lidhur me pretendimet ankimore për shkelje esenciale të dispozitiveve të procedurës penale. Në anën tjetër nuk është kontestuese se në parë ka ekzistuar organizata armiqësore e marksist-leninistëve të Kosovës, por poashtu është jokontestuese se i akuzuari Haki Gashi së bashku me Gafur Elshanin kanë krijuar grupin e lartë-përmendur armiqësor për çfarë pas parapregaditjeve kanë bërë kontinuitimin, kanë caktuar detyrat-postet, me ç'rast i akuzuari Haki është caktuar sekretar ekzekutiv i grupit, kanë caktuar pseudonimet, për veprimtari konspirative, dhe kanë bërë betimin. Prandaj, me padyshim është vërtetuar se i akuzuari Haki Gashi ishte krijuar i grupit në kuptim të par.1 të nenit 136 të LP të RSPJ i cili për platformë të veprimtarisë ka pasur statutin dhe plan programin e organizatës armiqësore të marksist-leninistëve të Kosovës.

Të gjitha këto rrethana vërtetojnë se në veprimet inkriminuese të të akzuarit Haki Gashi ekziston vepra penale e parashikuar me nenin 136 par.1 të LP të RSPJ.

I akuzuari Skender Basha, me ankesë aktgjykimin e shkallës së parë e kundërshton, për saktak të vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, mirëpo nga përmbajtja e saj, del se në seancë e kundërshton, vetëm për vendimin për dënimin për

çka do të bëhet i jalë më poshtë. Mirëpo, edhe sipas vlerësimit të kësaj Gjykate, gjykata e shkallës së parë drejt ka vepruar kur ka gjetur se në veprimet inkriminuese të këtij të akuzuari, të përshkruara me hollësi në dispozitivin nën II të aktgjyqimit të kundërshtuar, qëndrojnë elementet e veprës penale për të cilën është shpallur fajtor.

Duke shqyrtuar çështjen përkthimi në vendimin për dënimin Gjykata Supreme gjen se pretendimet ankimore të të akuzuarit Skender Basha dhe mbrojtësit të tij nuk janë të bazuara, sepse dënimi i shqiptuar këtij të akuzuari është caktuar drejt dhe në harmoni me rrezikshmërinë shoqërore të veprës së kryer penale dhe me shkallën e përgjegjësisë penale të këtij të akuzuari. Në rastin e caktimit të dënitit këtij të akuzuari Gjykata e shkallës së parë drejt dhe në mënyrë të plotë i ka vlerësuar dhe i ka marrë në konsiderim të gjitha rrethanat, të cilat ndikojnë që dënimi të jetë më i ultë ose më i lartë, siç parashikon dispozita e nenit 41 të LP të RRFJ. Rrethanat lehtësuese të cilat cekën në ankesa gjykata e shkallës së parë i ka njohur dhe i ka vlerësuar. Sipas vlerësimit të kësaj Gjykate, nuk ka vend që të akuzuarit Skender Basha t'i shqiptohet dënimi më i butë, siç pa bazë çekët në ankesa, sepse nga shkresat e lëndës del se i njëjti edhe në parë ka qenë i gjykuar për të njëjtat vepra penale, pra është recidivist special. Prandaj me dënim të butë nuk do të arrihet qëllimi i dënitit i paraparë me dispozitën e nenit 33 të LP të RRFJ.

Mërkaj, sa i përket të akuzuarit Haki Gashi, në këtë bazë pretendimet ankimore janë të bazuara, sepse Gjykata Supreme konsideron se dënimi i shqiptuar nga ana e gjykatës së shkallës së parë këtij të akuzuari është i ashpër sepse, përveç rrethanës lehtësuese së është moshës së re, të cilën e ka vërtetuar dhe vlerësuar edhe gjykata e shkallës së parë, ekzistojnë edhe rrethana tjera lehtësuese siç janë: ranimi i plotë i veprës penale në të gjitha fazat e procedurës penale, se në parë nuk ka qenë i gjykuar, se veprimtaria e tij armiqësore ka qenë në interval të shkurtër kohor, e cila është përmbajtur vetëm në veprimtari verbale dhe takime. Nga ana tjetër rrethanat rënduese të cilat i ka konstatauar gjykata e shkallës së parë nuk qëndrojnë, sepse ato paraqesin elemente të veprës penale për të cilën ky i akuzuar është shpallur fajtor. Prandaj, duke i pasur parasysh këto rrethana Gjykata Supreme ka gjetur se ka vend që këtij të akuzuari t'i shqiptohet dënimi si në dispozitiv të këtij aktgjyqimi i cili është harmoni me rrezikshmërinë shoqërore të veprës së kryer penale, dhe me shkallën e përgjegjësisë penale, me bindje se edhe me një dënim të tillë do të arrihet qëllimi i dënitit i paraparë me nenin 33 të LP të RRFJ. Poashtu, është i bazuar, pretendimi ankimor se këtij të akuzuari është dështë që në dënimin e shqiptuar t'i llogaritet edhe dënimi i vuajtur sipas aktvendimit të gjykatës komunale për kundërvajtje, në pajtim me nenin 50 par.1 të LP të RRFJ, sepse ky privim nga liria ka të bëjë me veprën penale për të cilën është shpallur fajtor.

Nga arsyerat e cekura në lartë për të akuzuarin Skender Basha dhe Haki Gashi e në pajtim me dispozitën e nenit 384 dhe 387 të LPP u vendos si nën pikën I dhe II të dispozitivit të këtij aktgjykimi.

Përkitazi me pjesën liruese të aktgjykimit të kundërshtuar, pra për të akuzuarin Sadik Halitjaha, ankesa e prokurorit publik të qarkut në Prizren është e bazuar. Gjykata e shkallës së parë të akuzuarit Sadik Halitjaha e ka liruar nga akuza për veprë penale, bashkimi për veprimtari armiqësor të parashikuar me nenin 136 par.2 lidhur me nenin 114 të LP të RSPJ, duke konstatuar: "për shkak të gjykata vërtetoi se i akuzuari Sadik Halitjaha edhe pse ka marrë pjesë në mbledhjen e këtij grupi armiqësor në tetor të vitit 1985 në shtëpinë e Khabir Morinës nuk është antar-suar në këtë grup nga se pas leximit të planprogramit të grupit ka kuptuar se komiteti armiqësor në fjalë është themeluar në qëllime armiqësore kundër rregullimit federativ të RSPJ". Ky konstatim i gjykatës së shkallës së parë rrezulton nga deklara-ta e vet të akuzuarit Sadik. Nga kjo del se i akuzuari Sadik Halitjaha ka marrë në dijeni se po përgaditet organizimi i grupit armiqësor, është njoftuar dhe ka kuptuar platformën e këtij grupi, pra ka lexuar planin dhe programin e grupit armiqësor, Prandaj, në rigjykim gjykata e shkallës së parë duke pasur parasysh këto rrethana duhet të hetojë se e eksistojnë në veprimet e të akuzuarit Sadik elementet e veprës penale për të cilën është akuzuar, apo eventualisht të ndonjë veprë tjetër penale.

Nga arsyerat e cekura në lartë e në pajtim të dispozitës së nenit 385 të LPP, u vendos si nën pikën III të dispozitivit të këtij aktgjykimi.

GJYKATA SUPREME E KOSOVES NË PRISHTINE
Ap.Kzh.nr.226/86 datë 17 shtator 1986.

Procesmbajtësi
Sadije Hjekiqi, d.v.

Kryet ar i kolegjit
Durnish Kqiraj

Barazimi:
1. *[Signature]*
2. *[Signature]*

Saktësinë e këtij përkopimi
Сагласност овог преписа
me origjinalin e vërtetuar
са изворним потврђује

BIMI I KONTABILITETIT SHOQËROR
 BA DËBËSTVENOG KNJIGOVODSTVA

**FLETËPAGESË E PËRGJITHSHME
 OPËSTA UPLATNICA**

LETËSË – PRIZNANICA

Emri i paguesit: *Skender Pasha*
 (emërtimi dhe adresë e paguesit) – (naziv i adresë uplatnoca)

Adresa e paguesit: *qyteti e Garkut*
 (emërtimi dhe shtëpi e shfrytëzuesit) – (naziv i adresë korniznoka)

Emri i xhirimit: *Panusha*
 (nëse ka)

Nr. i postës: *89*
 Nr. i postës: *89*

numri i logaritë – broj raçuna: *68500-845/37*

DIN: *5,175,-*

(kompenzimi i arkëtuar) – (naplaçena naknada)

(numri i ditari) – (broj dnevnik)

(nënshkrimi) – (potpis)

Në _____ më _____
 U _____ dëna

SHKSH – Obr. br. 10 SDK (–Rilindja–)

Dëftesë me të cilën duhej heqë harxhimet e procedurës penale kundra meje.

NGA GJYQI I QARKUT NË
PRIZREN

**PËR VEPRIMTARI
ARMIQËSORE U DËNUAN
DY VETA**

Prizren, 9 prill

Në Gjykatën e Qarkut në Prizren, para trupit gjykues të të pestëve, të cilin e kryesoi gjyqtari Fadil Nushi, sot përfundoi gjykimi i tre personave nga komuna e Suharekës, të akuzuar se janë marrë me veprimtari të organizuar armiqësore nga pozitat e nacionalizmit dhe të irredentizmit shqiptar, me qëllim të rrëzimit të pushtetit të klasës punëtore, të ndryshimit antikushtetues të rregullimit federativ të RSFJ dhe prishjes së vëllazërim-bashkimit dhe të bashkëjetesës.

I akuzuari Haki Gashi, 28 vjeç, absolvent i Fakultetit të Mjekësisë në Prishtinë, nga fshati Semetisht, me aktgjykimin e Gjykatës është shpallur fajtor për shkak se ka kryer vepër penale të bashkimit për veprimtari armiqësore nga neni 136 paragrafi një lidhur me nenin 114 të Ligjit penal të RSFJ dhe u dënua me 7 vjet burg.

I akuzuari Skender Basha, 25 vjeç, student i Fakultetit të Shkencave Natyrore në Prishtinë, nga fshati Vraniq, është shpallur fajtor për shkak të veprës penale të bashkimit për veprimtari armiqësore nga neni 136 paragrafi 2 lidhur me nenin 114 të Ligjit penal të RSFJ dhe u dënua me 4 vjet burg.

I akuzuari Sadik Halitjaha, 31 vjeçar, punëtor nga fshati Mushitist u lirua nga akuza në mungesë të provave.

I akuzuari Haki Gashi, së bashku me një person tjetër, i cili gjendet në arrati, prej qershorit e deri në nëntor të vitit 1985, në Prishtinë dhe në fshatrat Reçan dhe Semetisht – KK e Suharekës, ka formuar grupin armiqësor në formë të treshit, të cilit i është bashkuar edhe i akuzuari Skender Basha, të quajtur «Komiteti i rrethit për territorin e Suharekës», i cili i përket organizatës armiqësore nga i ashtuquajtur «Komitet organizativ i marksist-leninistëve të Kosovës», i formuar me qëllim të ndryshimit antikushtetues të rregullimit federativ të RSFJ, që Kra-hina Socialiste Autonome e Kosovës të fitojë statusin e republikës, e bashkuar me të gjitha vendet e banuara me shqiptarë.

V.B.

Shkrim i së përditshmes “Rilindja”.

U D H E Z I M

PERSONAT TE CILET U SJELLIN PAQETA DHE GJERA TJERA TE PARABURGOSURVE
OBLIGOHEN QE T IU PERMBAHEN KETIJ UDHEZIMI KONFORM RREGULLORES SE BURGUT TE
QARKUT NE PRIZREN

1. PAQETA MUND TE PERMBAJ:

- Prodhime te keksave gjer me 1 kgr.
- Prodhime te mishit te thate gjer me 2 kgr. te prerë ne copa gjer me 2 cm.
- Peme gjer me 3 kgr.
- Buke gjer me 2 kgr. e prerë ne 4 pjese.
- Gjesende tjera dhe rrobe gjer me 2 kgr.
- Pesha e lejueshme e paqetes mund te jete gjer me 10 kgr.

Nuk pranohen gjerat qe prishen lehte, gjerat e paketuara prej fabrike te mbeshtjellur me ambalazhe te metalit (konzervat, tetrapak, te qelqit dhe te ngjashme) si dhe kafe, tamber, djath, pite dhe te ngjashme me tekstin.

2. Vizitat behen ne çdo te 1 dhe 15 te muajit por ne ditet e punes prej ores 09 me lejen e marrur prej organit gjezjes i cili udheheq proceduren paraprake, duke patur ne konsiderim kohen e parashiquar ne lejen e dhanun. Paqetat mirren gjate dites ne kohen e vizites.

3. Te paraburgosurit mund te shkembjne letra me familjet e tyre 2 here ne muaj dhe ate te shkruar ne nje faqe te letres nese autorizohen nga organi i cili udheheq proceduren. Letrat me permbajtje fyese dhe te papelqyeshme nuk dergohen apo dorezohen.

4. Me rastin e dorezimit te paqetave, palet detyrohen te bejne regjistrimin e sendeve te cilat i dorezojne. Pa regjistrimin e permbajtjes se paqetes, paqeta nuk pranohet. Fleteregjistrimin e sendeve e nenshkruan pala e cila dorezon paqeten duke theksuar daten e dorezimit te paqetes.

5. Paqetat kontrollohen me rastin e pranimit.

Gjerat dhe sendet e palejuara te cilat nuk perfshihen ne permbajtjen e paqetave sipas ketij Udhezimi i kthehen pales.

D R E J T O R I A

e Burgut te Qarkut ne Prizren

Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina
REPUBLIČKI SEKRETARIJAT
ZA PRAVOSUĐE I UPRAVU
S A R A J E V O

Broj: 02-246-314/87
12.11. 7.
Sarajevo: 198... godina

OKRUŽNI ZATVOR
S A R A J E V O

PREDMET: SKENDER BAŠA, osudjeni - premještaj.

Od pokrajinskog sekretarijata za pravosuđe i upravu
SAP Kosovo - Priština dobili smo dopis slijedeće sadržine:

" Ovom Sekretarijatu obratio se osudjeni Skender
Baša, s molbom za premestaj na dalje izdržavanje izrečene
kazne zatvora iz Zatvora u Sarajevu u neku od kazneno-poprav-
nih ustanova na teritoriji SAP Kosovo.

S obzirom, da iz objektivnih razloga, nismo u mogućnosti
dati saglasnost za navedeni premeštaj, molimo vas da obavestite
imenovanog da je njegova molba za premeštaj odbijena".

Po prednjem molimo da postupite.

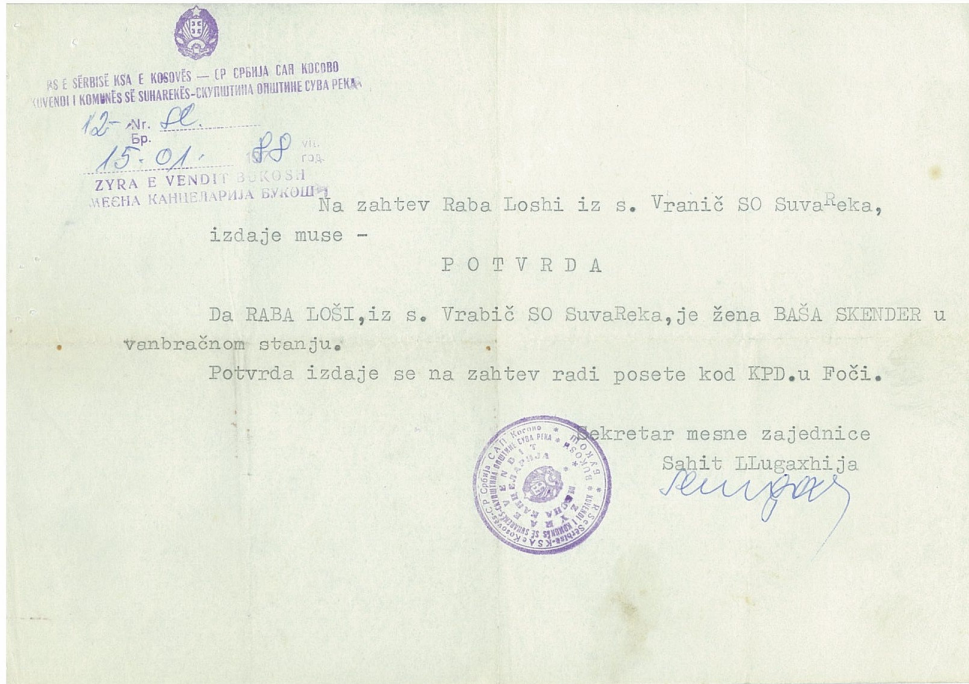
OBAVJEST: SKENDER BAŠA, osudjeni
OKRUŽNI ZATVOR
SARAJEVO

POMOĆNIK
REPUBLIČKOG SEKRETARA
Pašić Safet

Lënda mbi refuzimin e kërkesës sime që të vuaj burgun në Kosovë.

**Vërtetim se Raba Loshi është gruaja e Skender Basha
dhe se mund ta vizitoj në burg.**

Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina
KAZNENO-POPRAVNI DOM
FOČA

Broj: 03-4943/89
Datum: 24.11.1989. g.

Na osnovu člana 124. stav 2. Zakona o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija («Službeni list SRBiH», broj 34/77), izdaje se

P O T V R D A
O IZDRŽANOJ KAZNI

kojom se potvrđuje da je BAŠA Ibrahim SKENDER
rođen 25.5.1961X godine u Vranićima SO-e Suva Reka
SR Srbija sa prebivalištem u Vranićima
SO-e Suva Reka SR Srbija
dana 24.11.1989. godine izdržao je kaznu zatvora u trajanju od 4/četiri/ godine
i - mjeseci po presudi ~~Opštinskog~~ — Okružnog suda u Prizrehu
broj K: 6/86 od 9.4.1986. godine.
Na izdržavanju kazne nalazio se od 24.11.1985. do 24.11.1989. godine.
Imenovani je pušten na slobodu po izdržanoj kazni, ~~osloboden od daljeg izdržavanja kazne~~
~~broj~~ broj - od - godine.
Potvrda se izdaje u svrhu dokazivanja o izdržanoj kazni zatvora i u druge svrhe se ne može
upotrijebiti.

UPRAVNIK
Radojica Tešović

Vërtetim mbi vuajtjen e denimit në afat prej katër (4) vite.

u zbuluan natën e së dielës në OT-Savua (franceze), njofton Zyra e doganave

joftimin e AFP-së që e përcjell "Bujku" dhe se refugjatët që udhëtonin të fshehur një kamioni të marrë me qira dhe kyçesi u kapën gjatë një kontrolli të shkurshoferi i automjetit në fjalë duhej të taksën e kalimit në autostradë. Ata u dërguar në organet e drejtësisë.

shhtëmbëdhjetë prej tyre kishin pasaporta franceze pa vizë dhe tre të tjerë nga Kosova ishin shtetësi të Kosovës.

leklaruan se kishin ndërmend të shkonin në Gjermani, ku udhërrëfyesi do të merrte rreth 1000 marka gjermane, - theksoi drejtorja e doganave franceze. Trafikanti me viza franceze, punonjës në hekurudhat e Kosovës, i kishte marrë ata në ngarkim në një kamion ku kishin mbërritur nga Bari duke ardhur nga Italia. Ai kishte pohuar se kishte organizuar udhëtimin tjetër në të njëjtat kushte dhe se vete rreth 9.000 franka franceze (1.800 dollarë) në valutë të ndryshme dhe një kartë krediti të bankës së bashku të bashkuar të bashkuar që i përkiste një personi të caktuar dhe në një komunikatë të lëshuar nga i njëjti person.

Universiteti i Jenës ndau bursa për studentët dhe punëtorët shkencorë të UP-së

Prishtinë, 17 prill (QIK) - Ministria e Arsimit dhe Shkencave të Kosovës ka akorduar Universitetit të Prishtinës tri bursa për studentë dhe dy për punëtorë shkencorë të UP-së, njofton Shërbimi për Punëtorë të UP-së.

Siç është theksuar nga Fondi i Akademisë së Shkencave të Republikës së Gjermanisë dhe akordon kryeministri i shtetit Thuringen, njoftimin që me këtë rast i është dërguar Universitetit të Prishtinës, dr. Ejup Statovci thuhet se ky është një vendosur të konkurrenjës tek onet adekuat federale gjermane për të dhënë bursa të tjerë për studentë dhe për shkencorë të Universitetit të Prishtinës, për pajisje me libra dhe me mjete tjera të nevojshme për Universitetin e Prishtinës.

Statovci i ka bërë ftesë rektorit të Universitetit të Jenës prof.dr. Georg Machnik që të bashkëpunojë me Universitetin e Prishtinës.

Organet e instaluar ushtarake në Ferizaj u dërguan thirrje ish-oficerëve shqiptarë

Prishtinë, 17 prill (QIK) - Komanda e Forcave të Sigurimit të Përbashkët të Kosovës dhe të Serbisë, në Ferizaj, organet e instaluar serbe të dërguar në Ferizaj u dërguan thirrje për mobilizim të ish-oficerëve shqiptarë, njofton KLI i Degës së Ferizajit.

Njoftohet se thirrje të këtilla deri tash janë shpërndarë në fshatrat Talinove i Muhaxhirëve, Cërnillë, Varosh dhe Nikadin, ndërsa bëhet e ditur se ish-oficerët shqiptarë nuk u janë përgjigjur thirrjeve të këtilla.

Dhuna e përditshme në Kosovë

Prishtinë, 17 prill (QIK)

Kamenicë: - Më 11 prill, policia serbe thirrte Zijadin Spahiun nga Muçivërci që të paraqitet në stacionin e policisë në Kamenicë. Z. Spahi, i cili është sekretar koordinator i partive politike shqiptare në Kamenicë u pyet rreth funksionimit të partive politike, për trupin koordinues, si dhe për pëlqimin nga ana e LDK-së për zgjedhjen e Adem Demaçit për deputet në Parlamentin e Kosovës.

Ferizaj: - Më 16 prill, policia serbe me pretekst të kërkimit të armëve ishte në shtëpinë e Milaim Veselit në Greme. Policët iu kërcënuan bashkëshortes dhe vajzës së tij, që nëse nuk dorëzon armën, Milaimin do ta "hekurosin" me dajak.

Suharekë: - Më 1 prill, policia serbe e postkomandës së Mushtishtit i dërgoi thirrje Xhavit J. Bashës, anëtar i Kryesisë së Aktivit të LDK-së në Vraniq, nga i cili kërkoi të dorëzojë një pushkë automatike. Ai u urdhërua që të nesërmen t'i komunikojë Skënder Bashës, kryetar i Aktivit të LDK-së dhe ish-i burgosur politik, që të paraqitet në polici. Skënder Basha nuk u paraqiti në polici, ndërsa të nesërmen, rreth orës 14, dy policë bastisën shtëpinë e tij dhe e arrestuan. Policia mori një material me temën "Pasqyra e lëvizjes së popullsisë gjatë viteve 1945-1955", 18 libra të LDK-së, si dhe dokumentacionin personal. Nga ai policia kërkoi armë dhe i lanë thirrjen që të paraqitet sërisht më 10 prill në stacionin e policisë në Suharekë. Ai u morë në pyetje edhe më 9, 10 dhe 11 prill.

Me të njëjtin pretekst në pyetje janë marrë edhe Sylë Basha, Sylë J. Basha i cili është keqtrajtuar fizikisht, Jakup Llugaxhiu dhe djali i tij Sahit Llugaxhiu, pastaj Ajet Shehu, Agim Basha, i cili është keqtrajtuar fizikisht, pastaj Hetem, Ali e Haxhi Kolgeci, ky i fundit në cilësinë e inkasantit të Nënkëshillit të KKF, së bashku me vëllezërit Sokol e Xhavit Kolgeci.

(Kronika e dhunës u përgatit sipas njoftimeve të komisioneve për informim të degëve të LDK-së)

Disa avokatë serbë kërkojnë që Jugosllavia e vetëshpallur të vëhet nën mbikëqyrjen e OKB-së

Prishtinë, 17 prill (QIK)

Kohë më parë në Vërnjačka Banjë një grup avokatësh e filluan një peticion me kërkesë që Jugosllavia e vetëshpallur të vëhet nën mbikëqyrjen e Organizatës së Kombeve të Bashkuara. Këtë

Njoftim i Qendra për Informim e Kosovës "QIK".

Бр. SL 1 96

ПОЗИВ

На основу члана 151. Закона о кривичном поступку, позива се
BAŠA (IBRAHIM) SKERDER
по занимању POSOPRIKLEONIK са боравиштем у
S. VRAKICE улица бр.
у ОДР СУВА РЕКА КОО МИЅИКА ИЗ ОБ
/назив органа унутрашњих послова/
ул.   бр.   на дан 09 IV 1996 год.
у 09²⁴ часова, соба бр.   ради давања обавештења у вези
РАДИ ОБАУСАЏА ИЛФ. РАЗГОВОРА

У случају неодржавању овом позиву бићете принудно доведени
на основу члана 151. ст. 3 ЗКП.

Овлашћено службено лице,

/М.П./

Обр. бр. 1 — Позив грађанину

**Ftesë për paraqitje në bisedë informative në
Shërbimin e Sigurimit Shtetërorë.**

~~~~~
© Pashtriku.org, qershor 2017